

AVRUPANIN YILBAŞI PAZARLARI

ÇEVRE
ALASKA'NIN
KAYBOLAN
KAR YENGEÇLERİ

SPOR
KIŞ MEVSİMİNDE
HAREKETSİZ KALMA!

TEKNOLOJİ
DİJİTAL SANAT

YEMEK KÜLTÜRÜ
VEGAN BESLENMEK
İSTEYENLERE SAĞLIKLI VE
LEZZETLİ TARİFLER

İÇİMİZDEN BİRİ
BARIŞ MUTLU
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
MÜDÜR YARDIMCISI

ÖZELRÖPORTAJ
BUĞRA ÇANKIR

C-MUN Vitamin C

C-MUN Plus Vitamin C, Vitamin D ve Çinko

MUN

C-an Takviyen!

20 Efervesan Tablet

C Vitamini 1000 mg

C Vitamini 900 mg
D Vitamini 400 IU
Çinko 10 mg

C-Mun Vitamin C ve C-Mun Plus hakkında daha detaylı bilgi edinmek için 10. sayfamızdaki yazıyı okuyabilirsiniz.

Değerli World Medicine ailesi,

Eski alışkanlıklarımıza geri döndüğümüz, pandemiye yavaş yavaş geride bıraktığımız bir 2022 yılı geçirdik. 2023 yılına girerken geçtiğimiz yılı şirketimiz açısından değerlendirelim istiyorum.

Dünyanın en önemli ekonomi ve iş dünyası dergilerinden olan Fortune Dergisi'nin, Fortune 500 Türkiye – 2021 araştırmasında geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl da 500 şirket arasına girerek 480. sırada yerimizi aldık. Bu önemli başarının yanı sıra İhracatın Yıldızları ödül töreninde World Medicine yine ilk üçteki yerimizi koruduk. Bu gururla ilaç ihracatı denildiğinde akla gelen tek marka olmak için yatırımlarımıza devam ettik. Çerkezköy yeni ek üretim tesisi ve ambalaj alanı inşaatımızın temelini attık, tamamlandığında tesis 23 bin 300 metrekarelik kapalı alana sahip olacak.

İhracatta ve ekonomideki başarılarımıza ek olarak araştırma ve geliştirme alanında da WMARGE markamızla çalışmalarımızı sürdürdük. TurkishTime tarafından hazırlanan 'Ar-Ge 250, Türkiye'nin En Çok Ar-Ge

Harcaması Yapan Şirketleri' araştırmasında 449 projeyle büyük ve gurur verici bir başarıyla Tüm Türkiye'nin ikinci, ilaç sektörünün ise birinci şirketi olduk. Türkiye'de ürettiğimiz ilacı dünyaya ithal etme hedefimiz çerçevesinde AZMEDICA, CPHI Frankfurt gibi büyük uluslararası fuarlara katıldık, sponsor olduk ve elbette iş geliştirme adına önemli girişimlerde bulunduk.

Girişimlerimizi yalnızca kurumsal hedeflerimizle sınırlı tutmadık. Kurumumuzun sürdürülebilirliği kadar dünyanın sürdürülebilirliğine de yatırım yaparak İstanbul'da bulunan üretim tesisimizde çok önemli bir adım attık ve "Sıfır Atık" Belgesi almaya hak kazandık. Bununla birlikte fabrikalarımızda karbon ayak izimizi azaltma çalışmalarımız için Uluslararası Yeşil Enerji Sertifikası alarak bir büyük adım daha atmış olduk. Çerkezköy fabrikamızı zaten enerji sektörüne yaptığımız yatırımlardan dolayı yeşil enerji kullanan ilk ilaç fabrikası olarak adlandırıyorduk. Gururla söylemeliyim ki; tüm bunlara ek olarak yeşil enerji alanında Güneş

Enerji Santralleri (GES) tesisi kurmak için de çalışmalarımıza başladık.

Yatırım, sürdürülebilirlik, Ar-Ge çalışmalarımızın yanı sıra sosyal sorumluluk çalışmalarında da fark edilen çalışmalar yaptığımızı düşünüyorum. Bu alandaki projelerimizi fırsat eşitliği çerçevesinde ele aldık. Pozitif ayrımcılık yaparak okul çağındaki genç kızların ve kadınların gelişimleri için önemli desteklerde bulunduk. Yarının doktorlarını, eczacılarını ve kadın yöneticilerini yetiştirmek için Türk Eğitim Derneği (TED) ile ortak bir projeye start verdik. Bu proje ile fen ve matematik bölümünde okuyan başarılı ancak maddi olanakları kısıtlı olan

kız çocuklarına destek olduk. Tıp, kimya, biyoloji, genetik ve eczacılık bölümlerini kazanan öğrencilere burs desteğinde bulunduk. Öğrencilere desteğimizi bununla sınırlı tutmadık ve kimya, mühendislik okuyan öğrencilerimize World Medicine'in kapısını açarak staj olanağı sunduk. 2022 yılında 14 Mayıs Eczacılar Günü'nde geniş kapsamlı bir reklam kampanyasına imza attık ve sağlık sektöründe bir ilki daha hayata geçirerek televizyon reklam filmimiz ile 14 Mayıs Eczacılar Günü'nü ulusal çapta kutladık.

Gururla paylaştığım ve hatta burada değinmediğim tüm başarılarımızda sizlerin imzası var.

Bu gurur tablosunu, bu ilerlemeyi sizlerin emekleri ile oluşturduk. Oluşturmaya da devam edeceğiz.

Adım atmaya hazırlandığımız yeni yılda, yine sektörde fark yaratacak değişimleri birlikte oluşturacağımıza eminim.

Yeni yılınızı en içten dileklerle kutlarken; emekleriniz, kurumumuza kattığınız değer ve özverili çalışmalarınız için bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum. Sizlere ve tüm sevdiklerinize sevgi, sağlık ve mutlulukla dolu bir yıl diliyorum.

İyi seneler
Saygılarımla

World Medicine
Yönetim Kurulu Başkanı
Rashan Tahiyev

4

BAŞKANDAN
DEĞERLİ WORLD MEDICINE AİLESİ

EDİTÖRDEN
HERKESE MERHABA!

SPOR
VÜCUDUNU DİNLE VE HAREKETSİZ KALMA

WORLD MEDICINE HABERLER

HİDAYAT HEYDAROV
TÜRKİYE – AZERBAYCAN TİCARİ İLİŞKİLERİ VE
AZERBAYCAN İLAÇ PAZARI

ERDİNÇ BABUÇ
WMARGE'DE YARININ DÜNYASINI
BUGÜNDEN KURGULUYORUZ

WORLD MEDICINE HABERLER

DR. LEVENT UYGUR
HEKİM ATALARIMIZ ASKLEPIADLAR (RAHİP-HEKİM)

WORLD MEDICINE HABERLER

MEHMET HAKAN İÇLİ
DÖNÜŞTÜR, KULLAN, GELECEĞİ KAZAN!

TEKNOLOJİ
SANATTA TEKNOLOJİ KULLANIMI: DİJİTAL SANAT

ANALİTİK GELİŞTİRME'DEN...

WORLD MEDICINE HABERLER

İÇİMİZDEN BİRİ
BARİŞ MUTLU
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ MÜDÜR YARDIMCISI

WORLD MEDICINE HABERLER

GEZİ
AVRUPA'NIN YILBAŞI PAZARLARI

ÖZEL RÖPORTAJ: BUĞRA ÇANKIR
SENIOR MUSICAL SUPERVISOR

WORLD MEDICINE HABERLER

SALİH YİĞİT
STERİL ALAN NASIL YÖNETİLİR?

WORLD MEDICINE HABERLER

ILGAR MUSTAFAYEV
"FARMASÖTİK İLAÇ REKLAMLARINDA
NÖROPAZARLAMA TEKNİKLERİNİN TÜKETİCİ SATIN
ALMA KARARLARINDAKİ YERİ: "WORLD MEDICINE"
ÖRNEĞİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRME"

WORLD MEDICINE HABERLER

MERVE ÇEBİTÜRK
BALKANLARDAN GELEN SICAK ESİNTİ

WORLD MEDICINE HABERLER

YEMEK KÜLTÜRÜ
VEGAN BESLENMEK İSTEYENLERE
SAĞLIKLI VE LEZZETLİ TARİFLER

WORLD MEDICINE HABERLER

DR. ERTAN ÇAY
İŞYERİNDE GÖZ SAĞLIĞI
İŞİNİZİ YAPARKEN GÖZÜNÜZÜ KORUYUN!

WORLD MEDICINE HABERLER

ÇEVRE
SULAR ISINIYOR: ALASKA'NIN KAYBOLAN KAR
YENGEÇLERİ

34

64

94

112

1

3

4

10

12

20

22

24

28

30

34

40

50

54

62

64

72

76

78

80

82

85

86

92

94

100

102

109

112

World Medicine Türkiye adına
İmtiyaz Sahibi
Raushan Tahiyev

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Onur Güllök

Yayın Türü
Yerel Süreli Yayın

Yönetim ve Yazışma Adresi
**World Medicine İlaç Sanayi ve
Ticaret Anonim Şirketi**

15 Temmuz Mahallesi, Cami
Yolu Caddesi No: 50, WM Plaza,
Güneşli 34212 Bağcılar/ İstanbul

Tel: +90 212 474 70 50

Faks: +90 212 474 09 01

www.worldmedicine.com.tr

Yayın Editörü
Nida Özer

Görsel Yönetmen
Fatih Mutlu

Basım
**Tekin Ozalit Baskı ve Reklam
Sanayi Dış Ticaret
Anonim Şirketi**

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi
İmsan Sanayi Sitesi E3 Blok
34303 Küçükçekmece/İstanbul

Tel: 0212 696 53 00

Email: info@tekinozalit.com

WM LIFE DERGİSİ WORLD MEDICINE
TARAFINDAN T.C. YASALARINA UYGUN
OLARAK YAYINLANIR. DERGİDEKİ
YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLA-
RINA AİTTİR. DERGİDE YER ALAN YAZI,
FOTOĞRAF, RESİM VE İLLÜSTRASYONLA-
RIN HER HAKKI SAKLIDIR. YAZILI İZİN
ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK
DAHİ ALINTI YAPILAMAZ. DÖRT AYDA
BİR YAYINLANIR. ÜCRETSİZDİR.

Yeni Bir Yılın İlk Sayısından Herkesine Merhaba!

World Medicine ailesinin bir yansıması olan dergimizin yeni sayısı ile karşınızdayız. Dergimizde ilginç içeriklerin yanı sıra, şirketimizle ilgili gelişmelere ve yeniliklere de yer vererek sizlere keyifli bir okuma deneyimi sunmayı amaçlıyoruz. Bu sayımızda da ilginizi çekeceğini düşündüğümüz birçok konu hazırladık.

Bu sayımızın ilk konusu sağlık açısından çok önemli olduğuna inandığımız bir konu: Hareket etmek. Çağımızın en önemli sorunlarından hareketsizliğe karşı kışın da alabileceğiniz önlemleri sıraladık.

Bu konunun ardından hepimizin iyi okuması gerektiğini düşündüğümüz bir köşe yazısı var: Azerbaycan Ülke Müdürü Hidayat Heydarov'un Azerbaycan ilaç pazarı üzerine olan yazısı.

Bir diğer önemli köşe ise Ar-Ge ve Ruhsatlandırma Direktörü Erdinç Babuç imzası ile sizlerle buluşacak. Şirketimiz için stratejik öneme sahip Ar-Ge çalışmalarının gelecek vizyonunu bu yazıda bulabilirsiniz.

Bu köşenin ardından ise genel kültürünüze katkı yapan ISG-Ç Direktörü ve İşyeri Hekimi Dr. Levent Uygur hekim atalarımızdan detaylı olarak bahsediyor.

Değerli kişilerin değerli köşe yazıları ile dolu olan bu sayımızda farklı bir köşe yazısı daha var: World Medicine Çerkezköy Fabrikası Teknik Hizmetler Müdürü Mehmet Hakan İçli tarafından kaleme alınan geri kazanım ile ilgili yazı.

Bu köşe yazılarının ardından geleceğe bir göz atmak isterseniz sanatta teknoloji kullanımı hakkında hazırladığımız konuyu ilgi ile okuyacağınızı tahmin ediyoruz.

Bu konunun arkasından ise yine vizyoner fakat bu sefer şirketimizden bir bölüm geliyor: AN-GE vizyon çalışmaları.

İçimizden Biri bölümüne Bilgi Teknolojileri Müdür Yardımcısı Barış Mutlu ve fotoğraf tutkusu konuk oluyor. Fotoğraf demişken Avrupa'nın Yılbaşı Pazarları konumuzun tüm ışıltı ve eğlencesiyle gözlerinize hitap edeceğini düşünüyoruz.

Sonrasında ise Özel Röportaj bölümünde Buğra Çankır'ın hikayesini babası Kemal Çankır'dan okuyabilirsiniz.

World Medicine Çerkezköy Steril Likit Üretim Şefi Salih Yiğit, köşe yazısında Steril Alan Yönetimi ile ilgili bilgiler verirken, World Medicine İstanbul Kalite Güvence Uzman Yardımcısı

İlgar Mustafayev yüksek lisans tezinin ilginç konusunu bizler için özetledi.

Sırada ise Balkanlardan gelen sıcak bir esinti var. World Medicine Çerkezköy İş Güvenliği Uzmanı Merve Çebitürk turistik gezilerini ve ziyaret ettiği şehirlerden aldığı farklı tat ve duyguları bizim için kaleme aldı. Lezzetli bir konu arayanlar ise sağlıklı vegan tariflerimize göz atabilirler.

World Medicine Çerkezköy Fabrikası İşyeri Hekimi Dr. Ertan Çay is yerinde göz sağlığı hakkında bilgilendirici bir yazı hazırladı ve bizlere sundu. Dergimiz çevre konusuna ve özellikle küresel ısınmanın etkilerine dikkat çekebilmek adına Alaska'dan bir konu ile sona eriyor.

Keyifli okumalar diliyoruz.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni
Onur GÜLKÖK

**KIŞ MEVSİMİNİ BAHANE ETME!
VÜCUDUNU DİNLE VE**

*Hareketsiz
Kalma*

Havalar git gide soğuyor. Kış mevsimiyle karşı karşıyayız. Her kış olduğu gibi çoğumuz bu sene de evlerimize kapanmak zorunda hissediyoruz. Bu durum fiziksel aktivitelerimizi sınırlandırıyor. Daha az hareket etmek ise hem beden sağlığımızın hem de psikolojimizin olumsuz etkilenmesine sebep oluyor. Hâliyle hem egzersizlerle bedenimizi zinde tutmamız hem de sosyal aktivitelerle ruh sağlığımızı korumamız gerekiyor.

Kış mevsiminde havalarda soğumasıyla beraber bu tür aktiviteleri gerçekleştirmekse ne yazık ki güçleşiyor.

PEKİ EVDE KALMAK ZORUNDA MIYIZ?

Hayır, kendimizi eve kapatmak zorunda değiliz. Mevsime uygun aktivite ve egzersizlerle sağlığımızı korumamız ve soğuk havalara uyum sağlamamız mümkün. Üstelik bu aynı zamanda bir zorunluluk. Yapmamız gereken şey ise mevsime uygun önlemlerin ve aktivitelerin neler olduğunu bilmek, hangisinden keyif alacağımıza karar vermek.

NASIL BAŞLAYACAĞIZ?

İlk yapmamız gereken şey her zamanki gibi motive olmak. Kış aylarında hareketsiz bir yaşam tarzının fiziksel ve zihinsel sağlığımıza yarardan çok zarar vereceğini biliyorsa kendimizi motive etmek için en önemli şeyin farkındayız demektir. Öyleyse sırada ne yapacağımızı seç-

mek ve ona göre bir hazırlık yapmak var.

Diyelim ki sıcak battaniyemizin altından çıkmaya, kahve fincanımızı ve televizyon kumandamızı en azından bir süre için elimizden bırakmaya karar verdik. Ve kendimizi kış mevsiminde aktif olmak için motive ettik. Öyleyse şimdi aktivitemizi seçmeli ve o aktiviteye göre hazırlık yapmalıyız. Yani her aktivitede olduğu gibi uygun ekipmana sahip olmalı ve ilgimizi çeken etkinlik her ne ise onunla ilgili temel bilgileri edinmeliyiz. Kışın yapılacak aktivitelerde bu temel hazırlık daha da önemli hâle geliyor. Çünkü zorlu mevsim koşulları sebebiyle ortaya çıkabilecek çeşitli riskler söz konusu.

NASIL BİR HAZIRLIK YAPMALIYIZ?

Kendimizi yapacağımız aktiviteye hazırlamak için bilmemiz gereken şeyler var. Bunları aklımızda tuttumuz ve uyguladığımız sürece kışın hareket hâlinde olmak bizim için bir keyfe dönüşecek!

HAVA ŞARTLARINDAN HABERDAR OLUN

Kışın bir açık hava aktivitesi ya da doğa sporu yapacaksanız hava şartlarından haberdar olmak çok önemli. Dışarıda kalacağınız saatler içinde havanın kaç derece olacağını ve yağış durumunu bilmek en önemli hazırlıklardan biri olacak.

Hava şartları ne kadar çetin olursa olsun dışarıda olmanın size sağlayacağı en büyük faydalardan biri D vitamini sentezini aktive etmesi. Bildiğimiz gibi, vücudumuzun D vitamini ihtiyacı kışın da devam eder. Mevsimin en soğuk zamanlarında bile Güneş, D vitamini ihtiyacımız için harika bir kaynak olmayı sürdürür. Ancak bu esnada Güneş'in zararlı ışınlarına maruz kalmaya da devam ederiz. Kış aylarında gelen Güneş ışığı içerisinde de UVA ve UVB ışınları bulunur. Bu ışınlarının istenmeyen sonuçları kışın da devam eder. Dahası, Güneş ışınları, kar üzerinden yansarak cilt üzerinde yanık izleri bırakabilir. Kar yanığı olarak da adlandırılan bu durum, zararlı UV ışın-

larının yansıması sonucunda gerçekleşir. Bu nedenle zararlı ışınlar karşı önlem almaya kışın da devam etmek gerekir.

Yani eğer dışarı çıkacaksanız, hava şartları nasıl olursa olsun cildinizin nemli kalmasını sağlayın ve Güneş kremi kullanın.

ISINARAK BAŞLAYIN

Hangi aktiviteyi yapacak olursanız olun, hafif egzersizler ve esnemeler yaparak ısınmakla başlamalısınız. Özellikle açık havada olursanız evden çıkmadan önce vücudunuzu ısıtmanız oldukça önemli. Çetin hava şartlarında, vücut ısınızın yapacağınız aktivite öncesinde hazır olması sizi risklerden koruyacaktır.

UYGUN EKİPMAN

VE KIYAFETE ÖNEM VERİN

Kışın açık havada spor yaparken yüksek nem veya aşırı rüzgârlı hava nedeniyle vücut ısınız düşebilir. Ayrıca yine soğuk havadan dolayı vücut kaslarınız gerginleşebilir. Bu da kondisyonunuzun hızlı bir şekilde

SIVI KAYBINA KARŞI ÖNLEM ALIN

Vücudunuz aktif hâldeyken sıvı kaybı daha hızlı olacaktır. Bu sebeple sıvı takviyesi için önlem almak asla ihmal etmeyeceğiniz hazırlıklarınızdan biri olmalıdır. Vücut ısını ve sıvı kaybını dengelemek için yanınızda muhakkak su ve ılık içecekler bulundurun.

bozulmasına neden olur. Bu riskleri ortadan kaldırmak için, kışa uygun spor kıyafetleri giymeye ve ekipman bulundurmaya özen göstermelisiniz. Tabanı kaymayan, su geçirmeyen bir spor ayakkabı ve teri emebilen kumaşlardan yapılmış giysiler tercih etmelisiniz. Kıyafet seçerken aynı zamanda aktivitenize uygun bir tercih yapmanız da önemli olacaktır. Hangi aktiviteyi seçmiş olursanız olun, yanınızdan eksik etmemeniz gereken şeyler vardır. Bu ekipman, aktiviteye göre değişmekle birlikte kask, gözlük, bileklik, diz ve dirsek

pedleri, eldiven, kalın bir çorap, bot, kulağınızı kapatacak bir bere veya kulaklık ve atkı; bunlara örnek olarak sıralanabilir.

KURALLARI BİLİN VE ONLARA UYUN

Başlamadan önce, yapacağınız sporun kurallarını öğrenin ve aktiviteniz sırasında bu kurallara uymaya gayret edin. Kuralların bazıları size anlamsız gelse bile işin uzmanlarına güvenin. Unutmayın ki risklere karşı geliştirilmiş önlemler iyi bir deneyim ve birikimin sonucudur.

KIŞIN NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Artık hazırsınız. Hem kendi bedeninizi hazırladınız hem de doğanın size yapacağı sürprizlere karşı önleminizi aldınız. Dışarı çıkın ve kış mevsimini kendiniz için bir keyfe dönüştürün!

TEMPOLU YÜRÜYÜŞ YA DA KOŞU

Kışın temiz havayı içinize çekmek istiyorsanız deniz kenarında ya da park veya kent ormanı gibi alanlarda tempolu yürüyüşler yapabilirsiniz. Yürüyüş, tüm vücudunuzu çalıştıran bir aktivite olmasının yanında modunuzu yükseltmek için de bire birdir.

Karda yürüdüğünüz her saat, yaklaşık 472 kalori yakarsınız. Ne kadar hızlı gittiğinize ve seçtiğiniz parkura bağlı olarak dağ bisikleti veya koşudan daha fazla kalori yakmanız bile olası. Engebeli bir patika seçerseniz ve saatte yaklaşık 5 km hızla hareket ederseniz 1000 kaloriye kadar harcamanız mümkün.

SOKAK AKTİVİTELERİ

İşte gerçek bir kış aktivitesi: Kar küremek. Kar küremek ciddi bir kardiyo ve vücut egzersizidir. Eğer dışarıda karlı bir hava varsa bu aktivite sizin için en iyi seçeneklerden biri olabilir. Bir saat kar küredığınızde, 500 kaloriye kadar harcamanız mümkün.

Kartopu savaşı ve kardan adam yapmak da elbette seçenekleriniz arasında. Sevdiklerinizle bir saat boyunca bu aktiviteyi yaptığınızda, yaklaşık 320 kalori harcayacaksınız. Karlı bir günü bir keyfe dönüştürmek için sıkıca giyinip dışarı çıkmamız yeterli olacak.

Karlı havalarda kızakla kaymak da, özellikle size eşlik eden küçük çocuklarınız varsa, onlara da keyif verecek ve onları da hareket etmeye teşvik edecek harika bir aile aktivitesine dönüşebilir.

BUZ PATENİ

Buz pateni yapmak, alt vücudunuz ve karın bölgeniz başta olmak üzere tüm ana kas gruplarınızı çalıştırmamızın en eğlenceli yollarından biridir. Eklemelerinize çok fazla baskı uygulamadan vücut dengenizi güçlendirmenizi ve aynı zamanda stresle baş etmenizi sağlar. Buz pateni yaparak saatte yaklaşık 419 kalori yakabilirsiniz.

KAR KAYAĞI

Kar kayağı çok yönlü bir aktivitedir. Aynı anda hem dayanıklılığınızı hem de gücünüzü artırır. Vücudun tüm

kaslarını çalıştırır. Özellikle bacak, kalça, karın ve kol kasları için eşsiz bir aktivite olarak önerilir. Aynı zamanda denge ve koordinasyon için de oldukça büyük yararları vardır. Uzmanların, kayak esnasında yaşanan heyecanın akıl sağlığı için faydalı olduğunu belirttiğini de hatırlatmakta yarar var. Kardiyovasküler sistemimiz için de oldukça büyük faydaları olan ve ailece iyi vakit geçirmek için güzel fırsatlar sunan bu aktiviteyi bir saat süresince yaptığınızda, 600 kaloriye kadar enerji harcamanız mümkün olacak. Aldığınız temiz dağ havası ve oksijen de cabası. Temiz ve açık hava sizleri sakinleştirecek ve günlük hayatın stresinden bir nebze olsun uzaklaştıracak.

BUZ HOKEYİ

Buz hokeyi size buz pateninin sağladığı avantajlara benzer faydalar sağlayabilir. Buz hokeyinde buz pateninin çalıştıracağı kas gruplarını harekete geçirmeniz mümkün olur. Belirtmek gerekir ki, buz hokeyi buz patenine nazaran daha sert bir spordur. Bu sebeple daha iyi bir korunma ekipmanına sahip olmayı gerektirir. Dengeyi sağlayan alt vücut ve karın

kasları ile hokey sopasını hareket ettirmede kullanılan üst vücut kaslarınızı çalıştıracağınız bu spor sayesinde, bir saatte yaklaşık 504 kalori yakmanız mümkün.

SALON SPORLARI

Her mevsimde rahatlıkla yapabileceğiniz ve sizi daima zinde tutacak salon sporlarını kışın da güvenli bir biçimde sürdürebilirsiniz. Üstelik kış aylarında salon sporlarını tercih etmenin çeşitli avantajları bile var. Örneğin, mevsim boyunca etkili olan soğuk havalarda kendinizi canlanmış hissedebilir, daha uzun süre egzersiz yapabilir, böylece daha fazla kalori yakabilirsiniz. Yapacağınız egzersizler sayesinde soğuk algınlığı ve gribe karşı bağışıklığınızı güçlendirebilirsiniz. Uzmanlara göre, kısa süreli egzersizler dahi basit bakteriyel ve viral enfeksiyonların önlenmesine yardımcı olabilir.

EVDEN ÇIKAMIYORSANIZ BİLE VAZGEÇMENİZE GEREK YOK

Son dönemin en popüler egzersizlerinden biri olan yoga, dinç kalmanızı ve iyi hissetmenizi sağlayacaktır. Evde yapılması en rahat sporlardan bir olan yoga sadece zihninizi din-

lendirmekle kalmaz; bedeninizin de rahatlamasını ve esnemesini sağlar. Evde yapılabilecek aktivitelerin bir diğeri de pilates. Kışın hareketsiz kalmaktan kaslarınız tutulduysa ve esnemek istiyorsanız, evde kalmak zorunda olmanız size engel değil. Çünkü pilates gibi evinizde rahatlıkla uygulayabileceğiniz bir seçenek var. Evde pilates yapabilmek için başlangıçta sadece yoga matı alabilir, daha sonra ise pilates topu ya da pilates ipi gibi ekipman edinerek aktivitenizi planlı ve sürekli bir rutine dönüştürebilirsiniz.

Vücut geliştirmek, kas oranınızı korumak ya da artırmak istiyorsanız ağırlık çalışmak da iyi bir seçenektir. Üstelik bunun için spor salonuna gitmek zorunda bile değilsiniz. Yalnızca uygun bir dambıl seti edinerek ve kendinize bir program hazırlayarak

evde ağırlık çalışmanız mümkün. Çeşitli mobil uygulamalar ya da güvendiğiniz bir spor hocası, size başlayacağınız ağırlık kilosu ve hedefleriniz de dahil olmak üzere, tüm çalışma programınız süresince destek olabilir.

ŞİMDİ HAREKETE GEÇİN

Kışın hareketsiz kalmaya alıştıysanız, soğuk havalarda spor yapmanın önemini şimdiye dek göz ardı ettiyseniz, vücudunuzun ve zihninizin hareket etme ihtiyacına henüz kulak vermediyseniz bu sene yeni kararlar almanın tam sırası. Yeni yıla girerken ihtiyacınıza göre bir aktivite programı oluşturmak, belki de bu yıl alacağınız kararlardan en iyisi olacak!

C VİTAMİNİ, D VİTAMİNİ VE ÇİNKONUN VÜCUTTAKİ GÖREVLERİ

- C vitamini bağışıklık sisteminin normal fonksiyonunun korunmasına katkıda bulunur.
- C vitamini kan damarlarının normal fonksiyonu için gerekli olan normal kollajen oluşumuna katkıda bulunur.
- C vitamini kemiklerin normal fonksiyonu için gerekli olan normal kollajen oluşumuna katkıda bulunur.
- C vitamini diş ve diş etlerinin normal fonksiyonu için gerekli olan normal kollajen oluşumuna katkıda bulunur.
- C vitamini cildin normal fonksiyonu için gerekli olan normal kollajen oluşumuna katkıda bulunur.
- C vitamini normal enerji oluşum metabolizmasına katkıda bulunur.
- C vitamini yorgunluk ve bitkinliğin azalmasına katkıda bulunur.

- D vitamini bağışıklık sisteminin normal fonksiyonuna katkıda bulunur.
- D vitamininin hücre bölünmesinde görevi vardır.
- D vitamini normal dişlerin korunmasına katkıda bulunur.
- D vitamini kalsiyumun ve fosforun normal emilimine/kullanımına katkıda bulunur.
- D vitamini normal kemiklerin korunmasına katkıda bulunur.
- D vitamini normal kas fonksiyonunun korunmasına katkıda bulunur.
- D vitamini normal kan kalsiyum düzeyine katkıda bulunur.

- Çinko bağışıklık sisteminin normal fonksiyonuna katkıda bulunur.
- Çinko normal cildin korunmasına katkıda bulunur.
- Çinko normal kemiklerin korunmasına katkıda bulunur.
- Çinko normal saçın korunmasına katkıda bulunur.
- Çinko normal tırnakların korunmasına katkıda bulunur.
- Çinko normal görme yetisinin korunmasına katkıda bulunur.
- Çinkonun hücre bölünmesinde görevi vardır.

REFERANS

Türk Gıda Kodeksi Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği (29960 mükerrer/26.01.2017 tarihli resmi gazete)

Günlük 1000 mg C Vitamini Alabilmek İçin Hangi Besinden Ne Kadar Tüketilmelidir ?

Doğal Portakal Aromalı

MUN

C-an Takviyesi!

20 Efervesan Tablet

1000 mg C Vitamini

900 mg C Vitamini
400 IU D Vitamini
10 mg Çinko

Paraben
içermez

Glüten
içermez

Laktoz
içermez

Soya
içermez

Alkol
içermez

Koruyucu
içermez

Aspartam
içermez

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

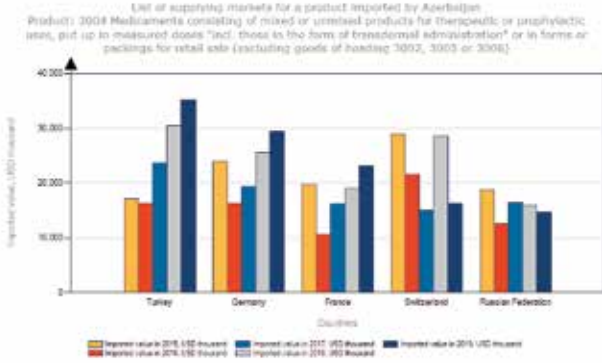
Hidayat Heydarov
Azerbaycan Ülke Müdürü

TÜRKİYE – AZERBAYCAN TİCARİ İLİŞKİLERİ VE AZERBAYCAN İLAÇ PAZARI

Dünya genelinde, ülkelerin komşuları ile ticari ilişkilerine bakıldığında, Avrupa Birliği ülkelerinin birlik içi ticaretinin % 70'ler, Asya-Pasifik bölgesinde % 60'lar ve Kuzey Amerika bölgesinde ise bölge içi ticaretin % 40'lar seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu noktadan hareketle yüz yıllardan beri “Tek Millet, İki Devlet” olan Azerbaycan- Türkiye ticari ilişkileri çok daha fazla büyüme potansiyeli taşımaktadır. En büyük hedefimiz ithalat- ihracat dengesini gözeterek daha fazla ticari ilişki içerisinde bölgede bu iki önemli devleti sağlıklı yarınlara güçlü bir şekilde taşımak olmalıdır. Azerbaycan'a gerek ihracat yapan veya yapmayı düşünen Türkiye'deki tüm firmalara, gerekse de yatırım yapmak isteyen yabancı iş adamlarına ve kuruluşlara da yol gösterici olması amacı ile bu yazıyı kaleme almak isterim. Birleşmiş Milletler (UN) Comtrade verilerine göre, Azerbaycan 2021 yılında toplam 22,2 milyar dolarlık ihracat ile dünyada 51. sıradadır. Bu verinin altını başta Ham petrol ve türevleri, Gıda ürünleri, Alüminyum ve Tekstil ürünleri doldurmakta ve en çok ihracat yaptığı ülkeler açısından başı %28,7 ile İtalya çekerken, Türkiye %12,6 oranla ikinci sıradadır. Yine bu kez de 2021 ithalat verilerine baktarsak 11,7 milyar dolar olan ithalat hacmini oluşturan

kalemler başta Makine ve Ekipmanları, Gıda Maddeleri, Otomotiv, Metaller ve Kimyasalları, İlaçlar şeklindedir. En çok ithalat yapılan ülkeler arasında ise Rusya ilk sırada, %16'lık oranla Türkiye yine ikinci sıradadır. Bu tablo bize yazıma başlarken belirttiğim noktanın altını çizmek için net bir gösterge sunuyor. Özellikle Azerbaycan-Türkiye ticari ilişkileri açısından ve ilaç üretimi ve pazarlaması alanında da önümüzde büyük bir pasta yer alıyor. 2021 yılında toplam 22,2 milyar dolarlık ihracat ile dünyada 51. sırada bulunan Azerbaycan ekonomisi, devletin ciddi bir ağırlığa sahip olduğu, planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçiş sürecinde.

Türkiye'nin Azerbaycan ile olan ticari ve ekonomik ilişkileri diğer bölge ülkelerine kıyasla oldukça yüksek seviyelerde olmasına rağmen, mevcut durum ortak bağlara sahip, ortak bir kültürel mirası paylaşan ve aynı dili konuşan iki ülkenin sahip olduğu potansiyeli yansıtmaktan bence çok çok uzaktır. Türkiye'nin Azerbaycan'a ihracatı; ihraç ürünlerinin bu ülkede tanınmaya başlaması, Türk şirketlerinin Azerbaycan piyasasında ofis açmak suretiyle Türkiye'den ithalat yapması ve bu malları iç piyasada pazarlaması gibi nedenlerle 1993 yılından bu yana yükselme eğilimi göstermektedir

KAYNAK: ITC, TRADEMAP

Eczacılık ürünleri kategorisinde Türkiye'nin Azerbaycan'ın ithalatından aldığı pay ortalama %13,5 civarındadır. Türkiye'nin eczacılık ürünlerinde ihracat birim fiyatı 20,374 (ton/bin TL) iken; dünya ortalama ihracat birim fiyatı 16,519\$, Türkiye'ye rakip yabancı ülkelerin ortalama ihracat birim fiyatı 3,073-60,939\$ civarındadır. Bu bağlamda, ürün birim fiyat bazında rekabet avantajına Türkiye sahiptir. Azerbaycan'ın ilaç ithalatı yaptığı diğer yabancı ülkelerin oranları ise şu şekildedir;

- Almanya %11,3 (diğer ülkelerdeki Pazar payı %14,8)
- Fransa %8,8 (diğer ülkelerdeki Pazar payı %6,9)
- İsviçre %6,2 (diğer ülkelerdeki Pazar payı %12,4)
- Rusya %5,6 (diğer ülkelerdeki Pazar payı %0,1)
- İtalya %4,9 (diğer ülkelerdeki Pazar payı %6,5)

2015-2019 yılları arasında pandemi öncesi dönemde Türkiye'nin Eczacılık ürün grubunda Azerbaycan'a ihracatı %23 artmıştır. Azerbaycan'ın ise Dünyadan ithalatı %7 oranında artış göstermiştir.

Türkiye 2021 yılında Azerbaycan'a 2,34 milyar dolarlık ihracat yaparken, Azerbaycan'dan 751 milyon dolarlık ithalat yapmıştır.

Hızlı büyüyen bir ekonomiye sahip, petrol ve doğalgaz kaynaklarına sahip Azerbaycan'ın yabancı yatırımcılar için umut vaat eden bir pazar olduğunu, yatırım açısından önemli alanlardan birinin ise Azerbaycan sağlık sektörü olduğunu söyleyebilirim.

Bir başka deyişle sağlık sektöründe fırsatlar ülkesi olan Azerbaycan'ın hızlı ekonomik gelişmesinin lokomotifini petrol sanayi oluşturmaktadır. Azerbaycan'ın milli gelirinin %50'sini petrol ve doğalgaz gelirlerinin oluşturması nedeniyle Azerbaycan'da hükümet yetkilileri ekonomiyi çeşitlendirme yönünde çalışmalar yürütüyor. Bu alanlardan biri de sağlık sektörü. Azerbaycan'da petrolden elde edilen zenginliğin çeşitlendirilmesi amacıyla sağlık sektöründe tamamı en son tıbbi teknolojilerle donatılan yeni hastaneler inşa ediliyor, eski sağlık hizmeti veren kuruluşlar ise restore ediliyor. Azerbaycan ekonomisinin avantajlı koşulları ve yaklaşan kaçınılmaz sağlık reform-

ları nedeniyle Azerbaycan sağlık sektörünün yakın gelecekte hızlı bir büyüme sürecine gireceğine kesin gözüyle bakıyoruz. Sağlık sisteminde reformları yürürlüğe koyan Azerbaycan'da sağlık sektörüne ayrılan bütçe yalnızca son 10 yıl içinde 57 milyon dolardan 760 dolara yükseldi. Azerbaycan'da sağlık sektörünün geleceği de dokuz milyonu aşan ve yaş ortalaması 30 olan genç bir nüfus sayesinde umut vaat ediyor. Modern yaşam tarzı nedeniyle giderek artan sayıda dolaşım hastalıkları ve hipertansiyon vakaları görülüyor. 40 yaş üzeri erkek ve kadınların üçte birine hipertansiyon tanısı konmuş bulunuyor. Azerbaycan aynı zamanda diyabet, verem ve talasemiyle de mücadele ediyor. Bulaşıcı ve kronik hastalıklarla mücadele önceliği de Azerbaycan'ın odak noktalarından birini konumunda. İlaçların yüzde 60'dan fazlası ithal ediliyor. Kaynak yönünden zengin bir ülke olan Azerbaycan'ın, sadece bizlere değil, bölgedeki komşu ülke insanlarına da nitelikli uzmanlık sunabilecek yüksek potansiyele sahip. Medikal ekipmanlar, sağlık hizmetleri ve eğitim kurumlarının yanı sıra ilaç sanayine yapılacak yatırımlarla Azerbaycan'ı sağlık sektöründe parlak bir gelecek bekliyor. Bu noktada World Medicine ilaçlarını Azerbaycan sağlık pazarına süren bizler bu süreci dikkatle takip ediyor, gün geçtikçe adımızdan daha fazla söz ettiriyoruz. Geçtiğimiz günlerde Türkiye- Azerbaycan iş birliklerini arttırmak için iki ülkenin en üst seviyesi başkanlık makamının katkılarıyla organize edilen sağlık sektörü açısından çok önemli AZMEDICA Fuarı'nın ana sponsoruyduk. Bu fuar da Azerbaycan ofisi çalışanları olarak standımızla aktif görev aldık. Birçok önemli sağlık otoritesiyle bağlantılar kurduk. Bu tarz organizasyonların artmasının iki büyük ülkenin geleceği ve gelişimi açısından çok değerli olduğunu düşünüyorum.

İstihdamın da hızla arttığı Azerbaycan Bakü ofisimizde World Medicine markasıyla katıldığımız bir çok kongrede, hekim buluşmalarında ve etkinliklerde yürüttüğümüz disiplinli çalışmalar sayesinde her geçen gün daha da güçleniyoruz.

Amacımız World Medicine markasını Azerbaycan pazarında en çok tercih edilen ilaç markası yapmak ve kardeş ülke Türkiye'de üretilen ilacı yabancı ülkelerinkinden daha fazla kullanılabilir hale getirmektir.

Yazımı sonlandırırken kaleme aldığım bu kısa yazı vesilesiyle; tüm Türkiye ve Azerbaycan çalışanlarına sağlıklı, mutlu ve başarılı bir yıl dilerim.

WORLD MEDICINE SPORU VE SPORCUYU DESTEKLEMeye DEVAM EDİYOR

World Medicine profesyonel spor yapan çalışanlarına yönelik sponsorluk desteği vermeye, sporu ve sporcuyu desteklemeye devam ediyor.

World Medicine profesyonel olarak bireysel spor yapan çalışanlarına kendilerini geliştirebilmeleri amacıyla sponsorluk desteği vermeye devam ediyor. Paralimpik yüzücülük, paralimpik atıcılık başta olmak üzere dövüş sporları, bisiklet, koşu, triatlon gibi bir çok spor dalında profesyonel sporculuk yapan çalışanlarına başlattığı desteği sürdüren World Medicine bu kez Farmakovijilans bölümü çalışanlarından Farmakovijilans Kıdemli Uzmanı Mustafa Bleda İdrisoğlu'na Uluslararası Arena Aquamasters Yüzme Şampiyonası'nda sponsor oldu.

Muğla Valiliği'nin himayesinde, Türkiye Yüzme Federasyonu ve Muğla Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Mü-

dürlüğü işbirliği ile gerçekleştirilen Uluslararası Arena Aquamasters Yüzme Şampiyonası 28-30 Ekim tarihlerinde 16. Kez düzenlendi.

Bodrum'da gerçekleştirilen şampiyona da Mustafa Bleda İdrisoğlu 3km yarışında genel klasmanda 200 kişi arasından 64'üncü kendi yaş grubunda 35 kişi arasından 9'uncu oldu. 5km yüzme yarışında ise genel klasmanda 110 kişi arasından 55'inci ve yaş grubunda da 15 kişi arasından 6'ncılığı göğüsledi.

Bunun yanı sıra Türkiye'nin patika koşu yarışı olan ve Belgrad ormanlarında 9 Ekim tarihinde düzenlenen 33. Geyik Koşuları Parkuru'nda genel klasman 128 kişi arasından üçüncülük ve 35-40 yaş grubunda birincilik derecelerini elde etti.

WORLD MEDICINE ÜRÜN GELİŞTİRME DEPARTMANI BİR BİLİMSEL ÇALIŞMAYA DAHA İMZA ATTI

WMARGE Merkezi Ürün Geliştirme Departmanı tarafından bir önemli bilimsel çalışma daha yayınlandı.

WMARGE Merkezi bünyesinde hizmet veren Ürün Geliştirme Departmanı tarafından hazırlanan "Formulation Development Of Calcium Magnesium Inositol Hexaphosphate, Calcium Gluconate And Low Dosage Ergocalciferol (D2 Vitamin) Combination Granule Using Amixon Mixer Technology ." başlıklı bilimsel makale sciforschenonline.org web sitesi "Journal of Drug Research and Development" dergisinin 8.Cilt 4.sayısında yayınlandı. İlgili çalışmalar

Katı Ürün Geliştirme Uzmanı Canberk Yılmaz ve Ürün Geliştirme Uzman Yardımcısı Kübra Kol tarafından hazırlandı. Formulation Development Of Calcium Magnesium Inositol Hexaphosphate, Calcium Gluconate And Low Dosage Ergocalciferol (D2 Vitamin) Combination Granule Using Amixon Mixer Technology.

WORLD MEDICINE 44. İSTANBUL MARATONU'NDA “EĞİTİM DEĞİŞTİRİR” PROJESİNE DESTEK İÇİN KOŞTU

World Medicine, 6 Kasım'da gerçekleştirilen 44. İstanbul Maratonu'nda, geleceğimiz olan gençlerimizin eğitimine katkıda bulunmak için TED Türk Eğitim derneği işbirliği ile “eğitim değiştirir” projesi için koştu.

World Medicine çalışanları bu yıl Türk Eğitim Derneği TED ile birlikte eğitimde fırsat eşitliği misyonuyla devlet okullarında okuyan ve maddi imkanları yeterli olmayan başarılı çocuklar adına “eğitim değiştirir” projesine destek olmak adına 42. İstanbul Maratonu'nda koştu.

Türkiye'nin aydınlık geleceği gençlerin eğitimine destek vermek ve eğitimin önemine vurgu yaparak bu konuda farkındalık oluşturmak adına her yıl Kasım ayında düzenlenen İstanbul Maratonu bu yıl 6 Kasım ta-

rihinde düzenlendi.

World Medicine bu yıl da çalışanları ile iyilik peşinde koştu.

İyilik Peşinde Koş platformu üzerinden toplanan bağışlar sonucunda World Medicine 3 çocuğun 1 yıllık eğitim masrafını karşılayacak bağışı topladı.

TED için koşan tüm kurumsal takımlardan yaklaşık 200.000 TL kaynak yaratıldı.

World Medicine'in de kurumsal bazda katıldığı bu yarışta sağlıklı bir gelecek yetiştirmek için ilk adımlar atılmış oldu.

WORLD MEDICINE LİSELİ ÖĞRENCİLERİ MİSAFİR ETTİ

Gençlere destek olmak mesleki anlamda onlara ışık tutabilmek amacıyla World Medicine'in öğrencilere verdiği destekler sürüyor.

Yarının kimyagerlerini, mühendislerini, biyologlarını, eczacı ve doktorları yetiştirme hedefiyle her zaman eğitime ve gençlere destek veren World Medicine geçtiğimiz günlerde Fındıklı Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi ve Aydın Doğan Lisesi öğrencilerini misafir etti.

Gençlerin mesleki alanda deneyim kazanmaları adına gerçekleştirdiğimiz teknik ge-

zilerimiz devam ediyor.

Beyoğlu ve Bağcılar Belediyeleri'nin işbirliği ile düzenlenen teknik gezide öğrenciler kendilerine yapılan sunumları dinleyerek World Medicine'i daha detaylı tanımış oldular. Ayrıca yürütülen tüm araştırma geliştirme ve üretim çalışmalarını yerinde görüp inceleme fırsatı bulan öğrenciler ilerleyen dönemlerde staj imkanları için de bilgi aldılar.

L-KARNİTİNİN FİZİKSEL PERFORMANS ÜZERİNE ETKİLERİ

- L-Karnitin uzun zincirli yağ asitlerinin, vücudumuzun enerji organeli olan mitokondri içerisine taşınarak enerji elde edilmesini sağlar.¹
- Glikoz metabolizmasında pirüvik asitin laktik asite dönüşmesine engel olarak, laktik asit birikimini ve yorgunluğun oluşumunu önler.¹
- Yağ asitlerini mitokondriye taşıyarak, yağdan enerji üretilmesini artırır.²
- Kaslardaki yağ asidi yıkımını artırır.²
- Kas glikojen depolarının ekonomik kullanımına yardımcı olur.²
- Kaslarda kullanılan glikoz, yağ asidi substratlarını değiştirir.²
- Kaslardaki açıl karnitin üretimini artırarak açıl-CoA

içeriklerini azaltır.²

- Kas yorgunluğunu azaltır.²
- Antrenman süresince karnitin kaybını önler.²

Egzersiz sırasında karnitinden maksimal sonuç elde etmek için; uygulama süresinin, izlenecek yolun ve dozun çok iyi bilinmesi gerekir.² Özellikle günümüzde uygulanacak L-karnitin dozunun yetişkinler için günlük 1000 – 2000 mg arasında olduğu ve egzersizden 30 – 60 dakika önce alınması gerektiği önerilmektedir.

REFERANSLAR

¹ Yılmaz G. And İbiş S., L-Karnitin Sportif Performansa Etkileri, *Sendrom Ekim 2006*.

² Demirci N., Egzersiz Esnasında Enerji Tüketiminde Leptin Mi Karnitin Mi Daha Etkilidir? *Gümüşhane University Journal Of Health Sciences: 2013;2(3)*

CARBIEM

2000 mg L-Karnitin

ŞANSINI ARTIR!

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

Sitemizi
ziyaret etmek
için QR kodu
okutunuz.

ÇERKEZKÖY'DE 23 BİN 300 METREKARELİK EK ÜRETİM TESİSİNİN TEMELİ ATILDI

WORLD MEDICINE'DEN 700 MİLYON TL'LİK YATIRIM

Türkiye'de 2011 yılından bu yana faaliyet gösteren World Medicine, yatırımlarını hız kesmeden sürdürüyor.

Çerkezköy'de yeni ek üretim tesisi ve ambalaj alanı için 17 bin 582 metrekare alanda inşaatın temelini atan World Medicine, Türkiye ekonomisine en çok katkı yapan ilaç şirketi olmak için çalışıyor.

Çerkezköy yeni ek üretim tesisi ve ambalaj alanı yatırımı ile Türkiye'de ürettiği ilaçları dünyaya ihraç etme hedefi kapsamında önemli bir adım daha atan World Medicine, yaptığı yatırımlarla ilaç sektöründe Türkiye'de ve uluslararası arenada her geçen gün büyümeye devam ediyor.

700 MİLYON TL'LİK YATIRIM

Geçtiğimiz yıl Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi'nde Türkiye'nin en büyük ilaç üretim tesislerinden birini faaliyete geçirdiklerini söyleyen World Medicine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov, "Türkiye'nin en büyük üretim alanlarından birine ve yüksek teknoloji makinelerle sahip üretim tesisimizde ayrıca son teknoloji cihazlara sahip birçok analizi kolaylıkla yapmamızı sağ-

layan laboratuvarlarımız da yer alıyor. Geçtiğimiz günlerde yaklaşık 700 milyon TL yatırımla temelini attığımız 17 bin 582 metrekare alan üzerine inşa edilecek ek üretim tesisi yatırımlarımız tamamlandığında toplamda 23 bin 300 metrekarelik kapalı alana sahip olacak." dedi.

İLAÇ ÜRETİMİMİZİ

HER GEÇEN GÜN ARTTIRIYORUZ

Hem sektöre hem de Türkiye ekonomisine katma değer yaratmak için yatırımlara 2023 yılında da devam edeceklerini belirten Sohrab Mammadov, "Türkiye pazarına sunduğumuz ürünlerin yanı sıra ihracat yaptığımız ülke sayısını arttırmak için girişimlerimize devam ediyoruz. Faaliyet gösterdiğimiz tüm ülke ve alanlarda güvenilir bir iş ortağı ve lider şirket olmak bizim için çok önemli. Daha fazla ilaç ihracatı için alt yapıyı sağlamlaştırıyor, son teknolojiyle donatılmış üretim tesislerimizle ilaç üretim kapasitemizi her geçen gün artırıyoruz" diye konuştu.

ÇERKEZKÖY'ÜN YILDIZLARI ÖDÜLLERİNİ ÇERKEZKÖY ENDÜSTRİYEL FUARI'NDA ALDI

Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Çerkezköy Belediyesi işbirliğinde bu yıl 6.'sı düzenlenen Çerkezköy Endüstriyel Fuarı 18-20 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Çerkezköy Kapalı Pazar Alanı'nda düzenlenen 6. Çerkezköy Endüstriyel Fuarı'nın açılışına; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Tekirdağ Valisi Aziz Yıldırım, Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak, Çerkezköy Kaymakamı Nazmi Günlü, Belediye Başkanı Vahap Akay, Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Süleyman Kozuva, çevre ilçelerin Kaymakam ve Belediye Başkanları, oda

ve borsa başkanları, sivil toplum örgütü temsilcileri, sanayiciler ve çok sayıda iş insanı katıldı.

"Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı 2021" listesinde yer alan ve ÇOSB (Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi) üyesi 42 firmaya Çerkezköy Endüstriyel

Fuarı'nın açılış töreninde ödülleri verildi.

World Medicine adına verilen ödülü Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sn. Sohrab Mammadov, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sn. Prof. Dr. Mustafa Şentop'un elinden aldı.

ÇERKEZKÖY TİCARET VE SANAYİ ODASI WORLD MEDİCİNE ÇERKEZKÖY FABRİKASINI ZİYARET ETTİ

Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyeleri 8 Eylül Perşembe Günü World Medicine Çerkezköy Fabrikasını ziyaret ettiler.

Çerkezköy Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyeleri Mehmet Çetin, Mustafa Ogün Asıl, Murat Narçın ve Ayhan Arslan, "Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı" arasında yer alan ve ilaç ihracatında her yıl zirveye oynayan World Medicine'in amiral gemisi Çerkezköy fabrikasına tebrik ziyareti gerçekleştirdiler.

Ziyaret esnasında World Medicine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov ve World Medicine Çerkezköy Fabrika Direktörü Deniz Alkanat tarafından ağırlanan heyet YKB Yardımcısı Sohrab Mammadov'u Çerkezköy Endüstriyel Fuarı için özel olarak davet ettiler.

Erdinç Babuç
Ar-Ge ve Ruhsatlandırma Direktörü

WMARGE'DE YARININ DÜNYASINI *Bugünden Kurguluyoruz*

WMARGE merkezimizde Türkiye'ye bilimsel ve teknolojik katkı sağlayacak yenilikçi ürünlerin süreçlerini tasarlıyoruz. Sağlık dolu bir gelecek için ulaşılması zor ve önemli ürünleri en yeni teknolojileri kullanarak üretmek ve bilim alanında fark yaratmak için çalışıyoruz.

2015 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan AR-GE Merkezi Belgesi almaya hak kazanan WMARGE merkezimizin tüm çalışmalarının odağında bilim yer almaktadır. Araştırmaya tutkuyla bağlı, genç, dinamik ve ekip ruhuna inanan 130'a yakın uzman kadromuzla her gün hayata dokunan ilaçlar geliştirebilmek için var gücümüzle çalışmaktayız. WMARGE Merkezi laboratuvarlarımız Türkiye'deki gelişmiş cihazlara sahip Ar-Ge laboratuvarlarından biri konumundadır. Geliştirmiş olduğumuz birçok WMARGE projesi devlet fonları ve bilimsel fonlar (TÜBİTAK) tarafından desteklenmeye layık görülmüştür. TÜBİTAK TEYDEB Projeleri kapsamında WMARGE Merkezimizde terapötik grupları antineoplastikler ve immünomodülatör ajanlar, sindirim sistemi ve metabolizma, demir şelatörü ajanlar ve kortikosteroidler olmak üzere 7 proje başarıyla tamamlanmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı SANTEZ destekleri kapsamında ise, Astım ve KOAH tedavisi amaçlı 3 adet kuru toz inhaler ve 4 adet

ölçülü doz aerosol inhaler olmak üzere yine 7 proje ve liyofilize proje olarak ise Pnömoni, Pelvik inflamatuvar ve Gastrit ülser tedavileri amaçlı 3 proje başarıyla ticari ürünlere dönüşmüştür. Ürünlerimizin hastaların kullanımına sunulmasıyla birlikte ithal ürüne bağımlılık azaltılmış, aynı zamanda ihracatlarıyla da ülke ekonomisine çift taraflı katkı sağlanmıştır.

WMARGE Merkezi olarak, ülkemizde ilaç AR-GE faaliyetlerinin derinleştirilmesi ve buna uygun bir ortamın yaratılması için çalışıyor ve ciddi girişimlerde bulunarak birçok farklı proje geliştiriyoruz. Hedeflerimiz doğrultusunda, faaliyetlerimiz gereği tabi olduğumuz ulusal ve uluslararası regülasyonlar, Extractables&Leachables çalışması, nitrozamin safsızlıkları, elementel impürite ve safsızlık karakterizasyonu gibi ileri düzey analitik çalışmalar gerektiren talepler doğrultusunda WMARGE Merkezi çatısı altında WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarını kurduk. Büyük yatırımlar gerçekleştirerek hizmete açtığımız laboratuvarımızda sahip olduğumuz LC-MS/MS, GC-MS, ICP-MS ve LC/Q-TOF gibi ileri teknoloji cihazlarımız sayesinde ilaç kalitesini artırmayı ve ilaç analizlerinde yurtdışından hizmet alımına bağımlı olmayan özgür bir irade yaratmayı hedefledik.

Teknik yeterliliğin bir göstergesi olarak hem ulusal hem

de uluslararası güvenilirliğimizi belgelemek için ISO17025 (Deney Ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği İçin Genel Gereklilikler) akreditasyon başvurmuz ile denetime hazır duruma geldik. Türkiye’de ilaç sektöründe Extractable&Leachable ve Nitrozamin analizlerinde ilk akredite laboratuvar olma, yurtdışında ise sınırlı akredite laboratuvarlar arasında yer alma yolunda ilerliyoruz.

Ülke ekonomimizde katma değer yaratacak, uluslararası pazarda rekabet gücümüzü artıracak ileri teknoloji içeren WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarımızı ulusal ve uluslararası tüm şirketler için de hizmete açmış olmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

WMARGE çok geniş bir terapötik endikasyon aralığındaki steril ve non-steril ürünleri, konvansiyonel üretim teknolojilerine ek olarak, yeni platform teknolojileri üzerinden de geliştirme kabiliyetine sahiptir. Bu yeni platform teknolojilerinden bazıları liyofilize lipozomal ilaç taşıyıcı sistemler, hedeflendirilmiş ilaç sistemleri ve nano-teknoloji tabanlı üretim teknolojileridir. Bu teknolojiler yardımıyla biyoyararlanımın artırılması, uygulanan doz miktarının azaltılması ve yan etki profilinin düşürülmesi hedeflenmektedir.

WMARGE merkezi olarak biyobenzer ve biyoüstün ilaçlar, gen terapisi ile nörolojik rahatsızlıkların tedavi edilmesi, ilaç yeniden konumlandırma, nano-teknolojik yöntemlerle üretilen transdermal bantların geliştirilmesi ve iyileştirilmesi, inhaler ürünleri için etkin maddelerin emilim ve dağılımının artırılmasına yönelik uluslararası işbirliklerinin başlatılması, TÜBİTAK’ın geçtiğimiz günlerde açıklanan ve önümüzdeki yıllarda fon sağlayacağını bildirdiği “2022-2023 Ar-Ge ve Yenilik Konu Başlıkları, Horizon Avrupa Proje çağrıları araştırma-geliştirme odağına aldığımız başlıca konular arasında.

2022 yılında özellikle Avrupa Konseyi Horizon-2020 kapsamında çalışmalarımızı tamamlayarak proje başvurularımızı başlattık. Avrupa Komisyonu Projeleri çerçevesinde, Almanya ve Portekiz’in içerisinde yer aldığı altı farklı ülkeden akademisyenler ve Araştırma Enstitüleriyle iş birliği protokolleri imzaladığımız nörolojik hastalıkların tedavisinde kullanılması planlanan hedefe yöneltilmiş Gen Terapisi projesinde World Medicine olarak proje paydaşı ve konsensüsün yürütücüsü olarak proje sürecimize devam ediyoruz. Ayrıca üriner sistem rahatsızlıklarının tedavisi için geliştirilen Nano-teknolojik patch projeleri, ilaç yeniden konumlandırma projesi, solunum sistemi rahatsızlıklarında kullanılan ürünlerin salınımına yönelik projelerimiz öne çıkıyor. Bu projelerimizde yurtiçi ve yurtdışı üniversite ve araştırma enstitüleri, Start-up’lar, teşvik kapsamlı programlar ve pazarlama ekiple-

riyle kollaboratif çalışmalar yürütüyoruz.

20 yılı aşkın bir zamandır uluslararası pazarlarda rekabet eden bir firma olarak, 450’den fazla farmakolojik ürün içeren geniş portföyümüzün tamamı uzun yıllar ARGE’ye yapılan yatırımların bir kazanımı olarak ortaya çıktı. Güvenilir bir iş ortağı ve lider firma olma gayesiyle 35’ten fazla ülkeye ilaç ihracatı gerçekleştiriyoruz. Türkiye’de son 5 yılda en çok ilaç ihracatı gerçekleştiren firmalar arasında ilk sıralarda yer alıyoruz. Biz Ar-Ge’ye yapılan yatırımların ülkemiz geleceğine yatırım olduğunu düşünüyoruz. Ar-Ge yoluyla yaratılan değişimin, gelişimin ve yeniliğin meyvelerini pandemi ve ekonomik kriz ortamlarında topluyoruz. World Medicine olarak Covid-19 pandemisi süresince en acil önceliğimiz, Sağlık Bakanlığı’mızın tedavi protokollerinde yer alan ilaçların Türkiye için üretilmesi ve devamlılığının sağlanması oldu. Sağlık Bakanlığı’mızın çağrısı dahilinde Favipiravir, lopinavir+ritonavir, hidrok-siklorokin gibi etkin maddeli ilaçları çok hızlı bir şekilde geliştirerek hastalarımızın kullanımına sunduk.

2021 Kasım ayında Birleşik Krallık’ta onaylanarak sadece Covid-19 tedavisine özel olarak kullanılmaya başlanan ve Türkiye’de de tedavi protokolüne eklenen Molnupiravir etken maddeli ürün de WMARGE ekibimizin hızlı ve dinamik çalışmaları sonucu geliştirilmiş olup kısa süre içerisinde hastalarımızın kullanımına sunulacaktır. WMINOLAB inovasyon laboratuvarımızda Covid-19 için geliştirilen milli aşımız TURCOVAC’ın ileri düzey extractable/leachable analiz çalışmalarını gerçekleştirerek bu özel çalışmada da bir katkımızın olmasının mutluluğunu yaşıyoruz.

2021 yılı Turkish Time AR-GE 250 araştırmasında World Medicine WMARGE merkezi tüm şirketler arasında en fazla proje yürüten 2.şirket, İlaç şirketleri arasında ise en fazla proje yürüten 1. şirket olmuştur. Açıkçası sayılar bizi motive ediyor ama bizim işimiz araştırmak ve geliştirmek, WMARGE Merkezi’nde yarının dünyasını bugünden kurguluyoruz.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında da Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün gösterdiği bilim yolunda çalışmaya yeni projeler üretmeye devam edeceğiz.

WORLD MEDİCİNE, BAKÜ'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN AZMEDİCA'NIN ANA SPONSORUYDU

Türkiye'de 2011 yılından bu yana faaliyet gösteren World Medicine, "AZMEDICA Türkiye-Azerbaycan Sağlık İş Forumu ve Fuarı'nın ana sponsoru oldu. Fuarda Azerbaycan ile Türkiye arasındaki sağlık alanındaki iş birlikleri konuşuldu. Bakü'de gerçekleşen toplantıya Sağlık Bakanı Fahrettin Koca da katıldı.

Azerbaycan-Türkiye Sağlık İş Forumu ve Fuarı; T.C. Sağlık Bakanlığı ve Azerbaycan Sağlık Bakanlığı'nın liderliği ve US-HAŞ'ın (Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi) organizasyonu ile 22-23 Eylül 2022 tarihlerinde gerçekleştirildi. Bakü'de gerçekleştirilen ve World Medicine'nin ana sponsorluğunu üstlendiği fuara sektörden şirketlerin yanı sıra Türkiye ve Azerbaycan Sağlık Bakanlıkları ve hükümet yetkilileri de katıldı. Azerbaycan-Türkiye Sağlık İş Forumu katılımcıları paneller, çalıştaylar ve çeşitli eğitimler aracılığıyla deneyimlerini paylaştı.

SAĞLIK ALANINDA AZERBAYCAN İLE STRATEJİK İŞ BİRLİĞİ

World Medicine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov, Satış Pazarlama ve İş Geliştirme Direktörü Dr. Fuad Rafailov, Azerbaycan Ülke Müdürü Hidayat Heydarov, Pazarlama Direktörü Yazgul Abdiyeva ve Azerbaycan ülke çalışanlarının katıldığı fuarda World Medicine standı Azerbaycan Sağlık Bakanı Sayın Dr. Teymur Musesayev ve Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Sayın Dr. Fahrettin Koca tarafından ziyaret edildi. Sağlık sektörünün tüm bileşenlerini bir araya getiren fuarda sağlık alanındaki yeni teknolojik gelişmeler konuşuldu. Sağlık sektörü ve hizmet sağlayıcısı firmaların da ürün ve hizmetlerini sergilediği fuarda Azerbaycan ile Türkiye arasında her alanda olduğu gibi sağlık sektöründeki stratejik iş birlikleri vurgulandı.

WORLD MEDİCİNE ADINI AZERBAYCAN

İLAÇ PAZARINDA DAHA FAZLA DUYURACAĞIZ

World Medicine'nin Azerbaycan'daki iş ortaklarının desteği ve disiplinli çalışmasıyla her geçen gün güçlendiğini vurgulayan World Medicine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov, "Azerbaycan ofisimizde istihdamımızı arttırıyor, World Medicine adını Azerbaycan ilaç pazarında daha fazla duyurmak için çalışıyoruz" dedi.

AYŞEGÜL PEHLİVANLAR PARALİMPİK ATICILIK DÜNYA ŞAMPİYONASI'NDA DÜNYA ŞAMPİYONU

Milli sporcu ve World Medicine çalışanlarından Ayşegül Pehlivanlar Birleşik Arap Emirlikleri'nde düzenlenen Paralimpik Atıcılık Dünya Şampiyonası'nda bir büyük gurur daha yaşattı. Dubai'de gerçekleştirilen Paralimpik Atıcılık Dünya Şampiyonası'nda World Medicine çalışanı ve milli sporcu Ayşegül Pehlivanlar Dünya Şampiyonu oldu.

Birleşik Arap Emirlikleri'nde Paralimpik oyunları 22 farklı kategoride 45 ülkeden 600'ü aşkın sporcunun katılımları ile gerçekleştirdi. 6-17 Kasım

tarihleri arasında yapılan organizasyonda 10 milli sporcu yarıştı.

P6 10 Metre Havalı Tabanca karışık takım SH1 finalinde Ayşegül Pehlivanlar ve Cevat Karagöl takım halinde Dünya Şampiyonu olarak bayrağımızı gururla dalgalandırdı.

Ayşegül Pehlivanlar sıralama atışlarının ardından elde ettiği 527 puan ile, Para Atıcılıkta Paris 2024 için kadın sporculara verilen iki kotandan birini aldı ve bu sonuçla birlikte, milli kota sayısı 3'e yükselmiş oldu.

VEFATININ 84'NCÜ YIL DÖNÜMÜNDE ULU ÖNDER MUSTAFA KEMAL ATATÜRK SAYGI VE ÖZLEMLE ANILDI

World Medicine Türkiye çalışanları 10 Kasım'da her yıl olduğu gibi Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı ile andı.

Vefatının 84'ncü yıl dönümünde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk düzenlenen anma töreninde World Medicine İstanbul Fabrika, WMARGE, Çerkezköy fabrika, depo ve genel merkez çalışanları tarafından şirket binaları önünde saygı ve özlemle anıldı.

Dr. Levent Uygur
İSG-Ç Direktörü ve
İşyeri Hekimi

HEKİM ATALARIMIZ ASKLEPIADLAR

(Rahip-Hekim)

Bu sayıdan itibaren sizlere tıp ve mitolojinin sıkı bağını eğlenceli bir dille anlatmaya ve Anadolu'muzun antik çağlardan beri bu konuda ne kadar zengin bir kaynak olduğunu göstermeye çalışacağım.

Her ne kadar İyon Hekim Hipokrat **"tıbbın babası"** olarak anılsa ve hastalıkların sistemli sınıflandırmasının başlangıcını yapsa da mitolojide sağlıkla ilgili birçok efsaneler yer almakta ve gün yüzüne çıkarılan birçok antik kalıntılar bize insanoğlunun sağlığa yaklaşımı konusunda çok ilginç bilgiler vermektedir.

Mitoloji, insanlığın tarih öncesi zamanlarından beri dilden dile dolaşarak günümüze kadar gelmiş ve büyük hakikatler yanında modern bilimi şaşırtacak doğrulukta bilgiler barındırabilmektedir. Günümüz tıbbında kullanılan birçok hastalık tanısının ve bunların tedavi yönteminin isimleri mitolojik efsanelerin ve kahramanların adından köken almaktadır.

Antik dönemdeki tıp anlayışı dini inançlarla iç içedir. Hastalıklardan kurtulmak ve iyileşmek için tanrının yardımı gerekirdi. Tanrılar, insanların sahip oldukları kötü huy ve zayıflıkların hepsinden arınmış, kendi içinde denge ve uyumu gerçekleştirmiş üstün varlıklar olarak düşünülmüştü. Onlar talihsiz durumlarda ve hastalıkların iyi-

leşmesinde insanlara yardım ederlerdi. Bu tanrılar içinde Eski Yunan'da adından en çok söz edilen, Tıp Tanrısı Asklepios'tur.

Mitolojiye göre Asklepios, en büyük sağlık Tanrısı Apollon ile Koronis adlı bir perinin çocuğudur. Sık sık savaflara giden yakışıklı Tanrı Apollon'u karısı Koronis, hamile olduğu halde başkası ile aldatır. Apollon Koronis'i öldürür. Sonra karnındaki çocuğa acır. Karnını yararak çocuğu alır. Onu büyütüp yetiştirsin diye yarı at, yarı insan Kheiron'a teslim eder. Kheiron bu çocuğa Asklepios adını verir. Asklepios; Aleksicous'tan gelir. Kelime **"hastalığı uzaklaştırdı"** demektir.

RESİM-1: ASKLEPIOS

Zamanla Asklepios öylesine hünerli bir hekim olur ki ölüleri bile diriltmeye başlar. Hatta öyle ki, büyük Tanrı Zeus'un canlandırarak ölümüne mahkum ettiklerini bile iyileştirince Tanrı Zeus buna çok kızar ve yıldırım ile Asklepios'u öldürür.

Asklepios adına pek çok tapınak yapılmış ve bunlar tedavi amacı ile de kullanılmıştır. Bunlara Asklepion denir. En ünlüleri; Titan-Trika, Rodos, İstanköy, Epidauros, Atina ve Bergama'da olanlardır. Asklepionlar sağlık açısından en uygun yerlere kurulmuştur. Doğayla bir bütünlük oluştururlar. Tiyatrosu, spor salonları, gezinme ve dinlenme yerleri ile insanın kendisini huzurda hissettiği bir ortam yaratılmıştır. M.S. IV. yy. da Hristiyanlar tarafından Asklepionların çoğu yakılmış, bu yıkımdan ancak Bergama Asklepion'u kurtulabilmiştir. Bergama Asklepion'u bize diğer Asklepionların mimarisi ve iç donanımı hakkında oldukça ayrıntılı bilgi vermektedir. Rüzgara karşı korunaklı konumu, mükemmel suları, gölgeli gezinme koridorları, parlak mermer tiyatrosuyla insana huzur ve dinginlik veren bu yerler zamanının yüksek görgülü kimselerinin de toplandığı yerlerdi. Asklepionlar sadece sağlık hizmeti sunmakla kalmamış, aynı zamanda eğitim, kültür ve sanat merkezi niteliği de kazanmıştır.

RESİM-2: ASKLEPION-BERGAMA

Bergama Asklepion'unda ve genelde tüm diğer Asklepionlarda çeşitli bölümler vardı.

Bunlar:

Kutsal yol: Tapınağa ve Şifa Tanrısına uzun ve kutsal sayılan bu yoldan geçilerek erişilirdi. Bu yoldan geçmek iyileşmek için gereklilik, bir ödevdi.

Kutsal küçük alan: Burada şehrin ileri gelenleri için mezarlık bulunuyordu.

Propylon: Dört sütunlu mermer kapı. Kutsal yolun küçük alana giriş yerinde yer alırdı. Buradan büyük alandaki tören yerine geçilirdi.

Artemis köşesi: Güneş Tanrısı Apollon'un Asklepion'u koruduğu gibi, Apollon'un kardeşi Ay ve Ormanlar Tanrıçası Artemis de burada hastaları ve doğumları koruyordu.

RESİM-3: ASKLEPION KUTSAL YOLU-BERGAMA

Kütüphane: Duvardaki küçük oyuklarda rulo halinde kitaplar dururdu. Sadece hekimlere ait bir kütüphane değildi. Hastaların ve ziyaretçilerin faydalanması için klasik eserler de yer alırdı.

Tiyatro: Tiyatro da, kütüphane gibi şifa arayanlarla ve ziyaretçilerle dolardı. Bergama Asklepion'undaki 4000 kişilik büyük tiyatro ciddi bir özenle yapılmıştır. Tiyatroda oyunlar, eğlenceler düzenlenirdi. Yapılan bu faaliyetlerle hastaların ruhsal sorunlarının tedavisine yardım edilmeye ve hayata bağlılıkları artırılmaya çalışılırdı.

Encoimaterion: Bu tapınaklarda iyileşmek için hastaların uyumaları ve rüya görmeleri gerekirdi. Rüya görmek için yattıkları bu odalara Encoimaterion deniyordu.

ASKLEPIADLAR (RAHİP-HEKİM)

Asklepionlarda çalışan hekimler "Asklepiad" ya da Rahip-Hekim denilmektedir. O dönemde; Yunan hekimleri bir sanat uzmanı hekimin yanında çırak olarak çalışır, uygulama ve uğraşları merakla takip ederek diğer sanat uzmanları gibi yetişirlerdi. Eski Yunan'da çok fazla doktor yoktu.

Yalnızca büyük şehirlerin kendilerine ait hekimleri bulunurdu. Küçük yerlerde hekim bulunmaz ve oralara gezici hekimler tarafından hizmet götürülürdü. Hasta doktor ilişkisinde gizlilik yoktu. Doktorların iş yeri herkese açıktı. Tıbbi sorunlar herkesin içinde tartışılırdı. Doktorlar arasında rekabet olurdu.

Asklepiadlar ise bu normal hekimlerden farklıydı. Asklepios'un müritleriydiler. Asklepios tıbbi mezhebine bağlananlar, Şifa Tanrısı'nın temsilcisi sayıldıklarından "hekim" ve "rahip" sıfatını taşırlardı. Bu nedenle kendilerine Rahip-Hekim denilmiştir. Rahip-Hekim, tıp bilgilerini Asklepios'un öğretilerine göre uygulardı. Rahiplik sıfatını almalarının sebebi din adamı oluşlarından değil, şifa gücü bulunan, aydınlanmış, arınmış, yüksek bilinçli insanlar olduklarındandı.

Asklepiadlar, stefonogores (tacı taşıyan) denilen Başra-

RESİM-4: DEĞİŞİK YÖRELERDE BULUNMUŞ ASKLEPIADLAR (RAHİP-HEKİMLER)

hip-Hekimin emri altında bulunurdu. Bu makam, Asklepios sülalesinin imtiyazı altındaydı. Bu nedenle Asklepionların sert idaresine karşın, sırası gelince sülaleden olan bir kadının da bu makama geçtiği çeşitli kitabelerden anlaşılmaktadır. Asklepionlardaki tüm işler; temizlik, güvenlik, tedavi gibi, bu Rahip-Hekimler tarafından yapılır. Asklepionların etkinliğinin ve ününün artması, bu ciddi çalışma disiplini ve tedavi yaklaşımındaki farklılıktan kaynaklanır.

ASKLEPİONLARDA TEDAVİ

Asklepionlar hastaların dertlerini tanrıya bildirdikleri hakiki yerlerdi. Bu nedenle Asklepionlara gelenlerin sayısı çok fazlaydı. Halkın her kesiminden insan geliyordu.

Hastalar arasında en çok kadınlar bulunuyordu. Felç, göğüs darlığı, mide ağrıları, delilik gibi ağır hastalarla, yara beresi en hafif olanlar da geliyordu. Alnındaki lekeyi, yanağındaki kılları gidermek için bile gelen vardı. Asklepiona gelen hastalar, giriş kapısında (viran kapı) muayene edilir, tedavisi mümkün değilse (ölümün kaçınılmaz olduğu durumlar) içeri alınmazdı.

Son günlerini yaşayan insanlar içeri alınmaz, içeride olanlar da dışarı çıkartılırdı. Asklepiona gelen hastalar içeri girdikleri zaman ölümden kurtulduklarına inanırlardı. Bu inançla kendilerini kutsal yerin sağaltımına bira-

kırlardı. Hastalardan hastalıklarına ve durumlarına göre para alınır. Asklepiona tedaviye gelen kişiler için ilk şart temizlikti.

Sağlık Tanrısı'nın huzuruna temiz olarak çıkmak mezhabin temeliydi. Temiz olmayan, yıkanmamış kişilerin mabede girilmesine izin verilmezdi. Bu nedenle su, Asklepion için çok önemliydi. İnanışa göre "su tanrının başyardımcısıdır." Asklepiona gelen hastalar, buradaki kutsal sulardan hem içerek hem de banyo yaparak faydalanmışlardır. Bütün bunlar kutsal birer görev gibi yapılırdı.

Bu nedenle madenli sıcak sular ve çamur banyoları da tedavi amacı ile kullanılıyordu. Asklepionlarda su kadar güneşin de önemli bir rolü vardır. Güneş'in insan vücudu üzerinde şifalı etkisi büyüktü. Homeros'a göre, insan vücuduna şifa veren ışınları yüzünden Şifa Tanrısı'nın babası olan Apollon, Asklepiona bakan bir yerdedi. Belli zamanlarda güneş altında gezmek ve güneş banyosu yapmak Tanrı'yı çağırmak anlamına geliyordu.

Ağrısı, sızısı olan hastalara ılık kuma girmeleri, çamur sürülmeleri tavsiye edilir, bitkilerden elde edilen sular, yağlar, macunlar, şerbetleri lapalar yedirilirdi. Bal ve bal şerbeti başlıca ilaçtı. Zehirsiz yılanlarla şok tedavisi yapılırdı. Yılanlar hastaları ısırırdı. Tanrının gücü ile onlardaki şifadan faydalanılırdı. Ayrıca kan alındığı da yazılan kita-

Asklepionlardaki su, güneş, hava ve insanlarla yapılan çeşitli tedavilerde rüya ve telkin büyük rol oynuyordu. Yeni gelen hastalar rüyaya yatmadan önce birtakım merasimler yapılırdı. Temizliğini yapan ve adağını sunan kişi mabede girer ve tanrıların heykelleri önünde yakarıştı bulunurdu. Bundan sonra kutsal çeşmeden suyunu içen hasta dehlizden geçirilerek Telesphore adına yapılan ikinci yuvarlak binanın altındaki loş yere götürülürdü. Hasta burada yağ kandillerinin gizemli ışıkları ve tılsımlı gölgeleri arasında tanrı ile baş başa bırakılırdı. Hastanın yatması için tahtadan kerevet ile ot minderler bulunurdu.

belerden ve toprak eşyalardan anlaşılmaktadır. Tedavi usulleri arasında; egzersiz, tiyatro ve müzik de önemli bir yere sahipti.

Asklepionlardaki su, güneş, hava ve insanlarla yapılan çeşitli tedavilerde rüya ve telkin büyük rol oynuyordu. Yeni gelen hastalar rüyaya yatmadan önce birtakım merasimler yapılırdı.

Temizliğini yapan ve adağını sunan kişi mabede girer ve tanrıların heykelleri önünde yakarıştı bulunurdu. Bundan sonra kutsal çeşmeden suyunu içen hasta dehlizden geçirilerek Telesphore adına yapılan ikinci yuvarlak binanın altındaki loş yere götürülürdü. Hasta burada yağ kandillerinin gizemli ışıkları ve tılsımlı gölgeleri arasında tanrı ile baş başa bırakılırdı. Hastanın yatması için tahtadan kerevet ile ot minderler bulunurdu. Çarşafı ve örtüyü herkes kendi getirirdi.

Hekimler hastaya;

“Burada yat, uyuyana kadar dua et. Tanrı Asklepios sendeki derdin درمانını bildirecektir. Ne görürsen, ne duyarsan bize anlat” gibi telkinler yapar ve rüyanın önemini anlatırlardı. Hastalar sabahleyin erkenden uyanır ve gördükleri rüyayı Rahip-Hekimlere anlatırdı. Hekimler rüyayı yorumlayarak ona göre tedavi programı belirlerdi.

Rüyalarda genelde; açık emirler, ilaç ve tavsiyeler yer alırdı. Ancak zaman zaman da karışık ve şüpheli rüyalar görülebiliyordu. O zaman Rahip- Hekimler rüyayı yorumlayarak hasta için uygun olan tedavi programını hazırlardı. Rüyaya yatmadan önce “sangria” denilen bir içki içilirdi. Sangria kan anlamına geliyordu. Hastalar iyileştikten sonra Asklepion’dan ayrılırken girişte bulunan taş levhalara durumlarını yazarlardı. Bu belgeler günümüz için önemli bir bilgi kaynağı olmuştur. Bergama Asklepion’unun girişindeki levhalarda bulunan yazılardan biri şöyledir:

“Hasta içeri girsin. On gün geçirsin. Yıkansın ve hazırlansın. Günlük elbiseleri çıkarsın ve beyaz kıyafetlere sarınsın. Tanrıya çıksın, ona kutsal zeytin dallarıyla süslenmiş koyunlar versin. Rüya görmek için büyük yatakhaneye gitsin. Yüzüklerini, kemerlerini ve bağlarını çıkarıp, yalın ayak yürüsün.”

İstanköylü hekimlerin babası Hipokrat (M.Ö. 460-380)

Asklepios’a kuvvetle inanmış, kendisini onun tıbbi mezhebine adamıştı. Hipokrat, İstanköy’deki Asklepion’a gelen hastalar üzerinde çok sayıda deneme yaparak hastaların daha çabuk iyileşmesini sağlıyordu. Bundan 700 yıl sonra gelen Bergamalı Kalinos ise, tedavisini imkansız sandığı bir yaradan duyduğu acının sürüp gitmesini istemediği için, Asklepion tıbbi mezhebine bağlı bulunmayan güçlü bir hekim olmasına rağmen Bergama Asklepionu’na gittiğini ve iyileştiğini yazar. Bu belge aynı zamanda Kalinos’un da Asklepion’a duyduğu inancın ifadesidir.

Asklepion’da iyileşen hastalar için, kutsal suyun başında ve çınar ağacının altında törenler yapılırdı. İyileşen kişiyi büyük bir alayla uğurlamak kutsal bir görevdi. Kaval, flüt, düdük gibi enstrümanlarla şarkılar söylenirdi. Daha sonra dram ve komedi oynanırdı. Şairler; tanrılar, kutsal yerler ve Bergama şehri için kasideler, şiirler okur, hatipler; tören, tabiat ve sağlık hakkında etkileyici sözler söylerdi. Hastalar; yapılan eğlence ve törenlerle, acılarını unutmaya çalışır, neşe ve mutluluk içinde hayata daha çok bağlanırlardı. Bu sayede pek çok hatip, şair, müzisyen ve okuyucu yetişmiş, insanların yaşama gücünü artırmada faydalı olmuşlardır.

Sonuç olarak hekim atalarımız Asklepionlarda çalışan Rahip Hekimler rüyaları yorumlayabilecek bilgiğe sahiptiler. Önce kişiyi bir süre gözlemleyerek onu tanır, herkesin rüyasını o kişiye özel olarak yorumlardı. Tedaviyi ona göre planlardı. Rüya yorumları bozulan dengenin yeniden kurulması için birer fırsat olarak kullanılmıştır. Hekim, hastada bozulan dengeyi yeniden kurmaya yardımcı olan kişidir. O nedenle sıradan bir hekim değildir, aydınlanmış, şifa kabiliyeti yüksek, kendi içinde denge ve uyumu gerçekleştirmiş bir kişidir. Dolayısı ile dengesi, dengesizliği, bunların sebeplerini de iyi bilmektedir. Onlar yüksek etik anlayışı, derin bilgeliği ile astronom ve astrolog olan gerçek bir filozof hekimdirl.

Hekimlik o dönemde tiyatro ile birliktedir. Çünkü tragedya aracılığıyla insani duygulanımları daha özgür bir biçimde izleriz, böylece kendi duygulanımlarımız merhamet ve korku anlamına gelen birer simgeye dönüşür. Tragedyada sempati her ne kadar bizi gerçekmiş gibi sarssa da, ruhumuzu arındıran felsefi bir duygulanımdır. “ARS LONGA, VITA BREVIS” (Sanat uzun, hayat kısadır)

ÇOCUKLARDA ÜST SOLUNUM YOLU ENFEKSİYONLARI

Üst solunum yolu enfeksiyonları burun, boğaz (farinks, bademcikler), kulaklar ve solunum borusunun başlangıç kısmı olan larinksin enfeksiyonlarıdır.

En sık “soğuk algınlığı” olarak karşımıza çıkar. Soğuk algınlığında, burun akıntısı ve burun tıkanıklığı belirtileri ön plandadır. Bu hastalığa virüsler neden olur.

SOĞUK ALGINLIĞI HANGİ SIKLIKLA GÖRÜLÜR?

Soğuk algınlığı yıl boyunca gelişebilir. Ancak etken olan virüslerin daha sık görüldüğü sonbahar başından ilkbahar sonuna kadar olan dönemde daha sık gelişir. Soğuk algınlığına neden olan virüsler genellikle solunum yoluyla ve bazen de direkt temasla bulaştıklarından çocukların okula gitmesi virüslerle karşılaşmayı artırır. Küçük çocuklar yılda ortalama 6-7 kez soğuk algınlığı geçirirler. Çocukların %10-15'i ise yılda en az 12 üst solunum yolu enfeksiyonu yaşar.

Hastalık soğuk havalarda daha fazla görülür; çünkü insanlar hava soğuk olduğu için iç ortamlarda birbirlerine yakın temasta kalırlar ki bu da enfeksiyonların bulaşmasını kolaylaştırır. Ayrıca düşük nem oranı burun mukozasını kurutur; bu durum da çocukları soğuk algınlığına yol

açan virüslere karşı daha hassas hale getirir. Hastalığın görülmesi yaşla azalır.

SOĞUK ALGINLIĞI BELİRTİLERİ NELERDİR?

Soğuk algınlığı belirtileri virüs ile karşılaştıktan 1-3 gün sonra başlar. İlk fark edilen belirti genellikle boğaz ağrısıdır. Bunu kısa süre sonra burun akıntısı, tıkanıklığı ve hapşırık izler. Soğuk algınlığının %30'una öksürük eşlik eder ve genellikle geniz akıntısı ile ilişkilidir. Bebeklerde, huzursuzluk, hafif ateş, burun tıkanıklığı, uyku sorunları, bazen kusma ve ishal olabilir. Bazı virüslerle enfeksiyonlarda ateş de görülebilir. Hastalık seyri sırasında sekresyonların rengi ya da kıvamında değişiklik olabilir; bu durum her zaman sinüzit ya da bakteriyel bir enfeksiyonla ilişkili değildir. Soğuk algınlığı genellikle 1 hafta sürer; ancak hastaların %10'unda 2 haftaya kadar uzayabilir.

SOĞUK ALGINLIĞI TANISI NASIL KONULUR?

Soğuk algınlığı tanısı klinik belirtilerin varlığı ve muayene bulguları ile konur. Hastayı muayene eden hekimin görevi alerjik nezle, yabancı cisim, tonsillit, sinüzit, boğmaca gibi daha şiddetli ya da tedavi edilebilir diğer hastalıkları dışlamaktır.

REFERANS

Çocuklarda Üst Solunum Yolu Enfeksiyonları, Türk Toraks Derneği (Erişim tarihi: 23.11.2022)

Güç Seninle!

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

IMMUNACTIVE

Güç Seninle!

Ekinezya

Kara Mürver

C Vitamini

Glukoz/Fruktoz
Şurubu İçermez

Koruyucu İçermez

Tatlandırıcı İçermez

Glüten İçermez

Laktöz İçermez

Alkol İçermez

Paraben İçermez

Renklendirici İçermez

Yapay Aroma İçermez

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

**Sadece
Eczanelerde**

Mehmet Hakan İçli
World Medicine Çerkezköy Fabrikası
Teknik Hizmetler Müdürü

DÖNÜŞTÜR, KULLAN, *Geleceği Kazan!*

C OVID-19 virüsünün, 2019'un sonlarında Çin'in Wuhan bölgesinde ortaya çıkmasından sonra hızla dünyanın birçok bölgesine yayılması ve 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü'nün, COVID-19'un küresel bir salgın olduğunu duyurması sonucu dünya çapında hükümetlerin sosyal mesafe önlemleri aldığı, işletmelerin kapandığı ve insanların evden çalıştığı koronavirüs pandemisi dönemi başladı. Salgın döneminde operasyonel etkinlikte düşüş, malzeme sıkıntısı ve fiyat dalgalanmaları yaşandı. Kamu sağlığı hakkındaki kaygılara ek olarak işletme yönetimi ve ekonomi alanlarında en çok tartışılan konulardan biri, küresel tedarik zincirlerinin ve genel olarak ekonominin bu salgından etkilenme durumudur. Çin'de ortaya çıkan bu salgın birçok küresel tedarik zincirinde kesintilere sebep olan çok büyük ölçekli bir krizdi. Wuhan bölgesi birçok küresel tedarik zinciri için olduk-

ça önemli bir konumdadır. Geleneksel üretimde önemli merkezlerden biri olmanın yanında, otomotiv, çelik gibi modern endüstriyel üretimlere de ev sahipliği yapmakta, birçok yüksek teknoloji ürün bu bölgede üretilmektedir. Bu kriz sürecinde ortaya çıkan dünya çapında en büyük ölçekli krizlerin biri de çip krizidir. Otomotivden elektroniğe, savunma sanayiden bilişime pek çok sektör için ciddi bir sıkıntı olan global çip krizi son birkaç yıldır yoğun olarak hissediliyor. En genel kaniye göre krizin sorumlusu olarak pandemi gösterilse de, aslında arka planda pek çok farklı faktör yer alıyor. İnsan tırnağından bile küçük olan silikon çipler elektronik cihazların beyni olarak kullanılıyor ve bilgi depolamaya yarıyor. Bu nedenle de dijitalleşmenin arttığı çağımızda akla gelen hemen hemen her alanda karşımıza çıkıyor. Kendi küçük işlevi büyük olan çiplere bu kadar yoğun bir talep olunca kıtlık da kaçınılmaz hale geliyor.

World Medicine Teknik Hizmetler ekibi olarak endüstriyel alanda yaşanan malzeme tedariki sorunlarını çok yakından takip etmekteyiz. Karşılaştığımız ütopik boyutlara ulaşan termin süreleri bizlere bir kez daha göstermiştir ki sınırsız bir kaynak söz konusu değildir. Bu durumda önceliklerimizden bir tanesi sıfır atık ve geri kazanım yöntemleridir. Fabrikamızda yürüttüğümüz ve sonuçlandırdığımız bir projemizi bu vesile ile sizlerle paylaşmak istiyoruz. Fakat öncesinde sıfır atık ve geri kazanım üzerinde biraz durmamız gerekir.

Sıfır atık ve geri kazanım denildiği zaman çoğumuzun aklına kağıt, plastik vb. malzemelerin kullanımları, toplanması, geri dönüştürülmesi gelmektedir. Fakat günümüz dünyasında sizlerin de bildiği gibi pandemiyle hemen hemen aynı dönemde başlayan ve halen devam eden çok ciddi bir çip krizi mevcuttur. Bu kriz bizlere gösterdi ki sadece evsel atıkları, kağıt ve plastik türevi atıkları geri kazanmak yeterli değildir. Endüstriyel bazda kullanmış olduğumuz tüm cihaz ve ekipmanları bu minvalde değerlendirmemiz elzemdir. Aksi takdirde çok ciddi zaman ve iş kayıpları yaşamamız kaçınılmazdır. Bu da firmalara ağır bir maddi yük doğuracaktır. Böylesi durumlar yaşamamak adına yapılabilecek en basit ve uygulanabilir yol öncelikle sıfır atık ardından ise geri kazanım işlemleridir. Fabrikamızın kurulumu esnasında başta belirlenen kuyu yerinden çıkan suyun fiziksel değerleri ile proje devamında belirlenen kuyudan çıkan suyun fiziksel değerleri farklılık göstermiştir. Su şartlandırmada ve projelendirmede bu fiziksel değerler esas alınır. İlk kuyu suyunun fiziksel değerlerine göre şart olan dolamit filtreye yeni kuyu suyunda ihtiyaç olmadı. Bu durumda hidrofor sistemimizde bulunan manuel dolamit filtre ünitesi atıl duruma düşmüş oldu.

Hidrofor sistemimizde 2.faz çalışmaları kapsamında kurulan yeni sistemde ihtiyaç duyduğu kullanım suyu üretimi için yeni bir yatırım gerekti. Mevcuttaki kapasitemiz 9 m³/h iken 2. faz çalışmaları sonucunda 18 m³/h olması gerekiyordu. Bunun için yeni bir şartlandırma sistemi yerine, tüm işlemlerini Teknik Hizmetlere bağlı Yardımcı İşletmeler ve Elektrik Bakım bölümlerimiz ortaklaşa gerçekleştirerek atıl duruma düşen manuel dolamit filtre ünitesinin revizyonunu sağlamış olduk.

Non-steril solüsyon sistemleri için gelen enstrümanlar hasar gördüğü için yenileri ile değiştirildi. Çıkan bu ekipmanlar içerisindeki çalışır durumda olan vana, PLC vs gibi ekipmanlar bu projede kullanıldı.

Bildiğiniz gibi su yumuşatma sistemleri, su kaynaklarından sertlik (kireç) giderimi amacıyla kullanılan arıtma üniteleridir. Su yumuşatma sistemleri, sertliğin yüksel-

mesine neden olan kalsiyum ve magnezyum iyonlarını, sodyum iyonları ile yer değiştirerek suyun yumuşatılmasını sağlar. Su yumuşatma sistemlerinin rejenerasyon işlemi, tuz (NaCl) çözeltisi kullanılarak yapılır. Su yumuşatma sistemleri ile suyun sertliği 0 Fr seviyesine kadar indirilebilir. Fabrikalarda ve endüstriyel tesislerde proses suyunun 0 Fr sertlik seviyesine indirilmesi gerekebilir.

Bu bölümde sizlere gerçekleştirmiş olduğumuz proje adımlarından bahsederek bir kez daha geri kazanımın ve sıfır atık politikasının önemini vurgulamak ve atıl durumda bulunan ekipmanlarımızı nasıl değerlendirdiğimizi anlatmak istiyoruz.

Öncelikle manuel dolamit filtre ünitesinin içerisindeki dolamitin boşaltımını gerçekleştirdik. Ardından yumuşatma sisteminin çalışma şartlarını yerine getirebilmesi için dip difüzör ve difüzöre bağlı ahtapot kolların üzerine reçine gelmesini engellemek amacıyla 150kg çakıl taşı yerleştirdik. Çakıl taşlarının üzerine de 375lt reçine ilesi yaparak sistemin iç tasarımını tamamlamış olduk.

Kurduğumuz tekli yumuşatma sisteminin yeri yapmış olduğumuz keşif çalışmaları doğrultusunda belirlendi. Ardından sistemimizin ihtiyaç duyduğu debi doğrultusunda yüzey borulama için tasarım çalışmalarına başladık. Burada gerekli olan debi miktarını göz önüne alarak direk ve mesafelerden kaynaklı oluşacak kayıplar doğrultusunda hesaplamaları yaparak boru çapı başta olmak üzere seçimleri gerçekleştirdik. Tuz emiş aşamasında ihtiyaç duyduğumuz vakum işlemini tasarladığımız "T" bir parça ve parçaya eklediğimiz vakum enjektörü vasıtasıyla tamamlamış olduk. Yapılan hesaplamalar sonucunda oluşturduğumuz tasarım ekip arkadaşlarımız tarafından hayata geçirildi.

Kurmuş olduğumuz debi kontrollü tekli yumuşatma sistemimizde rejenerasyon ve yumuşatma işlemleri safhalarını yönetecek olan vana montajları ekibimizce tasarıma uygun şekilde yapıldı. Öncesinde atıl durumda bulunan vanaların bakımları yapılarak çalışır durumda oldukları teyit edildi.

Elektrik bakım bölümümüz ile ortaklaşa yaptığımız çalışma neticesinde yumuşatma sisteminin çalışma koşullarında gerekli olan programlama hazırlandı. Tüm bu işlemlerim ardından gerekli kablolama işlemleri gerçekleştirildi.

Tekli yumuşatma sistemleri, çok yollu otomasyon vanaları ile kumanda edilmektedir. Doyuma ulaşan reçinenin rejenerasyon işlemi zaman kontrollü veya debi kontrollü olarak gerçekleşmektedir. Rejenerasyon esnasında ihtiyaç duyulan tuzlu su solüsyonu, yeterli miktarda suyun tuz tankına aktarılması sağlanarak otomatik olarak hazırlanır.

Bu yapılan çalışmalarda yalnızca 1.100 € bedel ile reçine alımı yapılmıştır. Proje araştırması kapsamında elde ettiğimiz fiyat baremi ise ortalama 10.000 €'dur. Gerçekleştirdiğimiz bu proje ile ekibimizin ekipman ve cihazlara farklı gözle bakmasını sağlarken hem elimizdeki atıl durumdaki cihazları son derece iyi bir şekilde

değerlendirdik hem de ciddi bir fiyat tasarrufu sağladık. Bu yapmış olduğumuz çalışmalar bizlere gösterdi ki birlikte, bir ekip olarak çalışarak başarısız olmamız mümkün değildir. Henry Ford'un da dediği gibi "Bir araya gelmek başlangıçtır, bir arada durabilmek ilerlemedir, birlikte çalışmak başarıdır."

SANATTA TEKNOLOJİ KULLANIMI:

Dijital Sanat

Günümüzde etkileşim kurduğumuz hemen her şeyde dijitali deneyimliyoruz. Teknolojide, bilimde, ticaretle, insanlarla iletişimimizde, kendimizi dış dünyaya ifade biçimlerimizde, kısacası her şeyde dijital dünyanın olanaklarından faydalanıyoruz. Bilgisayarları e-postalarımızı kontrol etmek için, akıllı telefonları iletişim kurmak için kullanıyoruz. Sosyal medyayı kullanarak birbirimize fotoğraf ve video gönderiyor, fikirlerimizi sosyal medya üzerinden ifade ediyoruz. Alışverişlerimizi, banka işlemlerimizi dijital alana taşıyalı çok oldu, resmî işlemler bile e-devlet platformlarına taşındı. Sonuç olarak dijitalin yaşamımızdaki yeri artık yadsınamaz. Ve elbette sanat da bu dijital dünyadan azade değil. Her şey gibi o da dijitalleşiyor. Daha genç nesiller dijital sanatla büyüdü, ancak birçoğumuz için dijital sanat hâlâ çok yeni bir kavram.

Bugün dijital sanat artık yüksek sanat koleksiyonculuğunun da alanına giriyor. Örneğin kripto sanatı, çok sayıda dijital sanatçının eserlerini klasik eserlerle yarışır fiyatlara satabilmesine olanak veriyor.

DİJİTAL SANAT NEDİR?

Dijital sanat, bilgisayar sanatı veya yeni medya sanatı gibi isimlerle de anılıyor. Kısaca; yazılım, bilgisayar veya diğer elektronik cihazlar kullanılarak yapılan sanatı ifade ediyor. Animasyonlar, fotoğraflar, illüstrasyonlar, videolar, dijital resimler gibi dijital ortamda üretilen veya sunulan eserler; dijital sanat olarak sınıflandırılıyor.

DİJİTAL SANATIN TARİHİ

Dijital sanatın tarihini altmış yıl geriye götürmek mümkün. Bilgisayar animasyonunun öncülerinden olan John Whitney, 1960 yılında kendi icadı olan mekanik analog bilgisayarı, sinema filmi ve televizyonda görünen yazı ve reklamları oluşturmak için kullanmaya başladı. 1963'te ise Ivan Sutherland, Sketchpad olarak bilinen ilk kullanıcı etkileşimli bilgisayar-grafik arayüzünü icat etmişti. Öte yandan, sanat çevreleri, dijital sanat terimini ancak 1980'lerin başında kullanmaya başladı. Bu tarihlerde, dijital sanatın öncülerinden olan Harold Cohen, zemine yerleştirilmiş kâğıtlara büyük ölçekli çizimler yapmak için kullanılan bir çeşit robot olan ve "AARON" olarak tanınan makineyi kullanmaya başladı.

Andy Warhol, bir Commodore Amiga bilgisayarını kullanarak yarattığı sanat eserini Temmuz 1985'te New York'taki Lincoln Center'da halka tanıttı.

1990'larda ise, dijital teknolojideki ilerlemelerle birlikte bilgisayarlar video yüklemek mümkün hâle geldi ve sanatçılar kamera ile çektikleri görüntüleri dijital ortamda manipüle edebilmeye başladılar. Bu da onlara görsel kolajlar yaratabilme, hareketli görüntüleri kolayca kesip yapıştırabilme gibi daha önce görülmemiş yaratıcı bir özgürlük alanı sundu.

Farklı teknolojilerle yaratılan ve illüstrasyon, fotoğraf, hareketli grafik gibi farklı formatlar kullanarak eser vermeyi mümkün hâle getiren dijital sanat da işte bu sayede doğmuş oldu. GIF'ler, videolar kullanılarak, artırılmış gerçeklik ve yapay zekâ gibi teknolojilerden yararlanılarak üretilen eserler dijital sanatın unsurları hâline geldiler.

DİJİTAL SANAT ÜRETİMİNDE NELERE İHTİYAÇ VAR?

Görüntü, video ve ses düzenleme yazılımı ve uygulamaları, çizim tabletleri veya çizim pedleri, stylus kalemler, 3D boyama ve heykel araçları, 2D ve 3D animasyonların yanı sıra hareketli grafikler için kullanılan animasyon yazılımları, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik oluşturma araçları, vektör grafik editörleri, 3B modelleme uygulama veya yazılımları, perspektif araçları; dijital sanat uygulamaları sırasında sıklıkla kullanılan araçlar. Kısacası dijital teknolojilerin ortaya çıkardığı her tür teknoloji, dijital sanat eserinin verilmesi sırasında önemli bir araca dönüşüyor ve çeşitli eserlerin ortaya çıkmasını sağlıyor.

PEKİ DİJİTAL SANAT NE İFADE EDİYOR?

Başlangıçta dijital sanatın değeri, anlamı ve derinliği üzerine uzun tartışmalar sürmüş olsa da dijital teknolojinin etkisini bugün resimden edebiyata, heykelden müziğe sanatın her alanında yoğun şekilde görmekteyiz.

Sanatı dijital ortamda üretmenin, yayımlamanın, paylaşmanın ve satmanın gittikçe kolaylaşması, dünyanın her yerindeki dijital sanatçılar için eserlerini kitlelere rahatça ulaştırabilme imkânı sağlıyor. İlk dönemlerinde ortaya çıkan tartışmaların tamamen aşılmış olduğu söylenemese

de bugün dijital sanat artık yüksek sanat koleksiyonculuğunun da alanına giriyor. Örneğin kripto sanatı, çok sayıda dijital sanatçının eserlerini klasik eserlerle yarışır fiyatlara satabilmesine olanak veriyor.

DİJİTAL SANAT SAYESİNDE HAYATIMIZA GİREN YEPYENİ BİR KONSEPT: NFT

Dijital Sanat ile hayatımıza giren yepyeni kavramlardan biri NFT. Nitelikli Fikri Tapu/Değiştirilemez Token ya da İngilizcedeki yaygın adıyla non-fungible token (NFT), dijital bir varlığın, örneğin dijital bir sanat eserinin benzersiz olduğunu ve bu nedenle birbirinin yerine geçemeyeceğini onaylayan ve blok zinciri adı verilen bir dijital defterde depolanan veri birimi anlamına geliyor. Değiştirilemez Tokenlar; bir tabloyu, GIF'i, hatta bir tweet'i bile ifade edebiliyor. Bu yolla dijital dosyalar sonsuz şekilde yeniden üretilebiliyor ve onları temsil eden NFT'ler temel blok zincirlerinde izlenerek alıcılara onlara sahip olduklarının kanıtını sağlıyor. Bir sanatçı, bir eseri temsil eden NFT'yi satabilse de eserin telif hakkını elinde tutabiliyor ve aynı çalışmanın daha fazla NFT'sini yaratabi-

liyor. NFT'nin alıcısı işe özel erişim elde edemiyor; daha- sı alıcı "orijinal" dijital dosyanın mülkiyetini de elde edemiyor.

DİJİTAL SANAT: NE KADAR DEĞERLİ?

Dijital sanat en az 40 yıldır hayatımızda olmasına rağmen birçok insan bu tür bir sanatın meşru-

iyetini sorgulama eğiliminde. Gerçek bir sanat formu olup olmadığıyla ilgili tartışmalar hâlâ sürüp gidiyor. Öte yandan, geçen yıl NFT sanatçısı Beeple'in dijital bir eseri 69 milyon dolara satıldı ve bu satış 2021'in en önemli gündemlerinden biriydi.

Dijital teknolojilerin, bir sanat eserinin üretilmesinden yayımlanmasına ve hatta satılmasına kadar pek çok süreçte kolaylaştırıcı etkisi olduğu yadsınamaz. Bu kolaylaştırıcı etki, dijital teknolojiler kullanılarak yaratılan eserlerin sanatsal değeri konusunda tartışmaların ortaya çıkmasının temel sebebi. Oysa dijital sanatçılar da geleneksel sanatçıların deneyimlediği süreçlerin çoğundan geçer. Üstelik yaratıcılık ve özgün bir üslup oluşturabilmenin teknoloji- den, araçlardan ve imkânlardan bağımsız olduğu konusunda sanat çevrelerinde giderek artan bir kabul söz konusu. Kısacası dijital sanat git gide daha fazla kabul görüyor diyebiliriz.

İngilizcedeki yaygın adıyla non-fungible token (NFT), dijital bir varlığın, örneğin dijital bir sanat eserinin benzersiz olduğunu ve bu nedenle birbirinin yerine geçemeyeceğini onaylayan ve blok zinciri adı verilen bir dijital defterde depolanan veri birimi anlamına geliyor.

Müge Güleli
WMINOLAB Analitik Şefi

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; WORKSHOP ETKİNLİĞİ

Şirket misyonumuzun temelini oluşturan, farklı ve önde olmanın tartışmasız en önemli kaynağı olan “yenilikçi bakış açısı” kavramını ortak akıl ile genişletebiliriz. Bu farkındalık ile farklı disiplinlerin ve farklı uzmanlık alanlarının ortak paydada bulunduğu WMARGE Analitik Geliştirme ekibi olarak etkin bilgi paylaşımı konusunda çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Böylece gerek akademik bilgileri gerekse çalışmaları-

mızın arka planını oluşturan güncel konuları paylaşmak, gündemdeki bilimsel konuları tartışmak ve kişisel farkındalıkları ekip farkındalığına dönüştürmek amacıyla başlattığımız workshop etkinliklerimize bir yenisini eklemiş bulunuyoruz.

Bu kapsamda An-Ge Bitmiş Ürün Kıdemli Uzmanı Sinan SEZGİN arkadaşımız tarafından düzenlenen “Veri Bütünlüğü (Data Integrity)” başlıklı workshop içeriğimizi sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Sinan Sezgin
Analitik Geliştirme
Bitmiş Ürün Kıdemli Uzmanı

VERİ BÜTÜNLÜĞÜ (DATA INTEGRITY)

Son günlerde İlaç Endüstrisinde Veri Bütünlüğü (Data Integrity) kavramı en çok konuşulan ve tartışılan maddelerden biri haline geldi. Kısaca bahsedecek olursak bu kavram; ham maddeden bitmiş ürüne kadar tüm süreçlerin güvenilir ve sistematik olarak bir bütün içerisinde denetlenebilir, kontrol ve takip edilebilir olmasını amaçlamaktadır. Hataları minimuma indirecek ve oluşabilecek istismarları önleyecek bir sistem tasarlanmasını teşvik etmektedir.

Ham data güvenliği, kayıtların tutulması, ikinci göz kontrolleri, data manipülasyon konuları GLP, GMP ve GAMP açısından oldukça büyük öneme sahiptir. Bu nedenle sağlık otoriteleri tarafından gerçekleştirilen denetimlerde veri bütünlüğü konusu denetçiler açısından da önemli bir konudur ve sorgulanır. Günümüzde, FDA tarafından yapılan denetimlerde uyarı yazılarının önemli bir çoğunluğu veri bütünlüğü ile veri eksikliği hakkındadır. Verilerin bütünlüğünü korumak ve tamlığını sağlamak esastır. Veri bütünlüğü problemleri ilaç, biyoteknoloji ve tıbbi cihaz firmalarını oldukça fazla etkilemektedir. Bu nedenle özellikle bu sektörlerde en fazla konuşulan ve araştırılan konulardandır.

Peki veri (data) ve ham data nedir? Veri; bir araştırmada sonuca ulaşabilmek için gereken ilk bilgidir. Ham data ise; el ile veya otomatik bilgisayar yazılımı aracılığıyla işlenmemiş herhangi bir veriyi ifade etmektedir.

Veri bütünlüğü, verilerin yaşam döngüsü boyunca tam ve doğruluğunu, güvenilirliğini ve tutarlılığını, orijinalliğini ifade eder. Veri bütünlüğü, verilerinizin izlenebilirliğini orijinal kaynağına kadar garanti ettiği ve güvence altına aldığı için önemlidir. Veriler değiştirilir veya silinirse nasıl, ne zaman ve kim tarafından yapıldığı bilinmelidir. Veri, sizin en değerli varlıklarınızdan biridir. Veri ve bütünlüğü ne kadar kaliteli ise başarının da o denli yüksek olması muhtemeldir. Verinin bu kadar önemli olduğu noktada korunması, doğruluğundan emin olunması da önem kazanmıştır.

Verilerin en doğru şekilde toplanması, depolanması, doğruluğunun ve güvenilirliğinin korunması gereklidir. Bütünlük ve doğruluk olmadan, verileriniz değersizdir. Bir işletmede kayıtlı veriler, yapılan işlemlerin gerçekliğine, doğruluğuna veya yanlışlığına kanıtsal destek sağlar. Bu veriler özellikle laboratuvarlarda izlenebilirliğin sağlanmasında ve işlemlerin güvenilirliğinde oldukça önemlidir. Hiç kuşkusuz en doğru veriler ile çalışmak ideal olarak beklenendir ancak bunu sağlamak bazen mümkün olmayabilir. Verileri oluşturan analistler farklı sebeplerden dolayı hata yapabilirler. Yani veriler değiştirilebilir, silinebilir veya hiç kaydedilmeyebilir. Veri bütünlüğü yaklaşımı bu nedenlerden dolayı laboratuvarlarda önemlidir. Bu noktada sonuçların depolanması yeterli olmayıp her sonucun eksiksiz olması ve ilgili tüm dataları içermesi de gerekmektedir.

Veri Bütünlüğünü sağlamak için; laboratuvarlarda analistler Standart Operasyon Prosedürü (SOP) direktiflerine göre analizlerini gerçekleştirmeli ve her basamağı ilgili kayıt defterlerine zamanında, doğru ve eksiksiz olarak kayıt ederek belgelemelidir. Standart bir laboratuvar beklenen ve istenen çalışma yaklaşımı bu şekildedir. Laboratuvarlarda genel olarak üç şekilde kayıt gerçekleştirilmektedir;

- 1- Kâğıt dokümanlar ile kayıt,
- 2- Hibrit (kağıt+elektronik) kayıtlar,
- 3- Elektronik kayıtlar,

Laboratuvar bu üç yaklaşımdan hangisini kullanıyor olursa olsun veri bütünlüğü tüm bu sistemler için geçerlidir. Bu sistemlerde veri bütünlüğü kavramını düzenlemek ve denetlemek için FDA (US Food and Drug Administration) 21 CFR Part 11, AB GMP (Avrupa Birliği İyi Üretim Uygulamaları), ISO (ISO 17025) ve MHRA (Medicines & Healthcare products Regulatory Agency) gibi uluslararası kılavuz ve direktifler yayınlamıştır.

İlgili tüm analizler için; ikinci bir kişi tarafından kontrol edilebilecek ve gerektiğinde denetlemeler için hazır bulundurulabilecek şekilde kayıt tutulması veya belgeli kanıtların bulunması çok önemlidir.

Veri bütünlüğünü sağlamak için önemli yaklaşımlardan bir tanesi ALCAO ilkesidir. ALCAO Veri Bütünlüğü ilkeleri; ABD İlaç ve Gıda Dairesi tarafından belirlenmiştir ve özellikle elektronik kayıtlardan yararlanarak veri bütünlüğünü korumaya ilişkin zorlukların üstesinden gelmek için düşünülmüştür. Aynı zamanda veri bütünlüğünü sağlamak amacıyla kullanılan yazılım sistemleri de vardır. Laboratuvar bilgi ve yönetim sistemleri (LIMS) laboratuvar çalışmaları sırasında elde edilen bilgileri depolamak ve yönetmek için hazırlanan yazılımlardır. Sistem örnekleri, standartları,

test sonuçlarını, raporları, laboratuvar çalışanlarını, cihazları kontrol etmek ve yönetmek için tasarlanmış, esnek yapıya yazılımlar olmakla beraber iş akışı otomasyonu da yapan dinamik bir sistemdir. Tek bir yazılım ile kılavuzların tüm gereklilikleri merkezi olarak sağlanabilmektedir.

Veri bütünlüğü Kalite Sisteminin kritik bir bileşenidir. Kaliteli veriler, şirketin düzenleyici gerekliliklere uygun olarak faaliyet göstermek için doğru verileri kullanma konusundaki güveninin temelini oluşturur. Veri bütünlüğü, çeşitli nedenlerle düzenleyiciler için kritik öneme sahiptir. Hasta güvenliği, süreç ve ürün kalitesi dahil. Verilerin bütünlüğü ve güvenilirliği, düzenleyicilerin şirket hakkındaki görüşleri için bir temel sağlar.

İlaç araştırma ve geliştirmede ham veri miktarı yıldan yıla artmaktadır. Yeni teknolojiler ve basit bir şekilde mevcut depolama, basit bir insan etkileşimi ile toplanamayan, yapılandırılmamış veri dağları yaratmaktadır. Aynı zamanda düzenleyici gereklilikler, şirketleri oluşturulan verileri takip etmeye, veri bütünlüğünü sağlamaya ve saklamayı kontrol etmeye zorlamaktadır.

Değer verilerde gizlidir. Bu nedenle, ürün yaşam döngünüzde herhangi bir zamanda verilerinizi bulabilmeli, erişebilmeli, birlikte çalışabilmeli ve nihayetinde verileri yeniden kullanabilmelisiniz.

Aleyna Faruzlu
WMINOLAB Müşteri
İlişkileri Temsilcisi

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; WMINOLAB İLAÇ SEKTÖRÜNÜN KALBI CPHI FUARINDA

İlaç endüstrisindeki en önemli ticaret fuarı olan CPhI (Convention on Pharmaceutical Ingredients) - Dünya İlaç Kongre ve Fuarı 1-3 Kasım 2022 tarihleri arasında Almanya, Frankfurt'ta gerçekleşti. Fuar, dünya çapında 140'tan fazla ülkeden 2.200'den fazla ev sahibi ve 34.000 katılımcı ile ilaç sektörünün önde gelen firmalarını buluşturdu.

Bizler de World Medicine İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olarak kurduğumuz WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarımız ile farmasötik ilaç analizlerinde yenilikçi Ar&Ge çalışmalarımızı, yönetmelikler ve gereksinimler kapsamında sağladığımız analiz hizmetlerimizi ve ilaç ruhsatlandırma süreçlerinde bu analizlerin önemine ilişkin deneyimlerimizi ilaç sektörünün farklı alanlarında faaliyet gösteren firmalar ile paylaştık.

Fuarda ilaç endüstrisinde etkin maddeler, bitmiş ürün formları, ambalaj malzemeleri, sözleşmeli hizmet tedarikçileri ve distribütörleri kapsayan geniş bir sektör yelpazesi ile gerçekleştirdiğimiz görüşmeler ve bilgi aktarımlarımız sayesinde WMINOLAB ve WMARGE başarıları takdir topladı.

Bizler için her zaman gurur kaynağı olan başarı öykü-

müz, dünyanın dört bir yanından katılan konuklar tarafından da ilgi odağı haline geldiğinde World Medicine İlaç Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Ar&Ge Analitik Geliştirme Bölümü ve WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarı olarak edindiğimiz tecrübelerimiz sayesinde hedeflediğimiz başarıları gerçekleştiriyor olduğumuzu görmek bizim için oldukça değerliydi.

WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarımız bünyesinde tecrübeli ekibimiz ve ileri teknoloji cihaz parkurumuz ile sunduğumuz Nitrozamin Safsızlıklarının Belirlenmesi, Extractables & Leachables Çalışmaları, Elementel İmpürite Analizleri ve Bilinmeyen Safsızlıkların Karakterizasyonu gibi analitik analiz hizmetlerimiz çeşitli firmalar ile global partnerlik kapsamında bilimsel iş birliklerine olanak fırsatları sağlamaktadır.

WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarı olarak hizmet sağlamaya başladığımız günden itibaren katılım gösterdiğimiz kongreler ve fuarlar, düzenlediğimiz bilgilendirici webinarımız ve sosyal medya paylaşımlarımız ile analiz hizmetlerimizi ve çalışmalarımızı ülke çapında tanıtarak belirli bir kitleye eriştik. Bu doğrultuda analiz hizmetlerimize ihtiyaç duyan veya duyabilecek şirketler, laboratuvarlar, üni-

versiteler, kurum-kuruluşlar ve bireyler için sağladığımız bilgilendirmeler ile ülke içerisinde iş birliklerimizi sürdürmekteyiz. Uluslararası pazarda da analiz hizmetlerimiz ile yer alabilmek ve global firmalar ile iş birliği içerisinde olmak kuruluş amaçlarımız arasında yer alan önemli maddelerimizdendi. CPhI Fuarı amaçlarımızı gerçekleştirmek adına hedef pazara erişim sağlamak, kendimizi sektörde daha büyük kitlelere tanıtmak ve iş ilişkilerini geliştirmek amacıyla sahip olduğu katılımcı portföyü ve ziyaretçi potansiyeli ile bizler için oldukça etkili bir fuardı. Fuarda edindiğimiz deneyimler, önümüzdeki yıllarda katılım göstereceğimiz ulusal ve uluslararası etkinlikler için bizlere yol gösterici nitelikte olup her zaman kendimizi geliştirerek daha ileriye taşıma bilincimize katkıda bulundu.

Umutcan Maçoğlu
Analitik Geliştirme
Metot Transfer
Uzman Yardımcısı

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; İSTANBUL MARATONU

Yıllarca nasıl olsa kazanamam diyerek hiç katılmamış olup şirketimizin sunduğu imkanı değerlendirince aslında kazanmaktan çok içerisinde bulunmanın gayet keyifli olduğunu fark ettiren güzel bir organizasyondur benim için.

Daha profesyonel olanların 42k için yarıştığı bizim ise ekipçe hem eğitime katkı sunmak hem de spor yapmak için 15k' da yer aldığımız bu organizasyonda bulunmak özellikle ilk defa maratona katılan benim için oldukça heyecan vericiydi.

Sonuç olarak; Asya'dan Avrupa yakasına eşsiz manzaralı Boğaz Köprüsü üzerinden yürüyerek geçme deneyimi sunan maratonda; kültür, tarih ve harika güneşli havanın mükemmel bir karışımını sunan bir şehir olan İstanbul'un Avrupa yakasının sokaklarında trafik keşmekeşi, araç kirliliği olmadan yaşamak, yaklaşık 60 bin kişinin kimisi pateniyle kimisi bebek arabasıyla katıldığı her yaşta insanın renkli görüntüsünün oluşturduğu bir ortamda ekip olarak bulunmak ve spor yapmak güzel bir deneyimdi.

Tuğba Demir
WMINOLAB Kalite Şefi

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; 8. TÜRK TIP DÜNYASI KURULTAYI

8 Türk Tıp Dünyası Kurultayı; Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgız Cumhuriyeti ve Özbekistan sağlık bakanları, bilim insanları ve Cumhurbaşkanımızın katılımıyla ülkemizin ev sahipliğinde İstanbul'da toplandı.

30-31 Ekim 2022 tarihlerinde İstanbul Hilton Kongre ve Fuar Merkezi'nde gerçekleşen Türk Tıp Dünyası Kurultayı'nda "Sağlıkta Türkiye Yüzyılı" vizyonu ele alındı ve kurultay kapsamında Tıp Tarihine ve Ortak Geçmişe Vefa Ödülleri, Aziz Sancar Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri töreni gerçekleştirildi.

WORLD MEDICINE ailesi olarak ilaç portföyümüzün ge-

nişliği, ihracat alanındaki derecelerimiz, Ar-Ge projesi bazındaki başarılarımız, yaptığımız yatırımlar ve ülke ekonomimize katma değer sağlayan özelliklerimizle ülkemizi temsilen yer aldığımız standımızda katılımcılara şirketimiz, WMARGE ve WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarı çalışmalarımız hakkında detaylı bilgi aktarımının sağlanması bizim için çok kıymetliydi. Bunun yanı sıra böyle bir organizasyonda ülkemizi temsilen yer almak ve ihracat yaptığımız ülkelerde WORLD MEDICINE markasının ne kadar tanınmış ve önemli olduğunu aldığımız övgüler ile yaşamak bizim için gurur verici bir deneyimdi.

Şevki Kızılok
Analitik Geliştirme
Bitmiş Ürün Şefi

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; GELENEKSEL PİKNİK ETKİNLİĞİ

WMARGE Analitik bölümü olarak aidiyet, moral motivasyon ve ekip duygusunu harekete geçirecek organizasyonlar düzenlemeye önem veriyoruz ve özen gösteriyoruz.

“Gerçek Ekip Bir Ailedir” mottomuzla her yıl geleneksel olarak düzenlediğimiz moral motivasyon etkinliklerimizden sadece bir tanesi olan piknik organizasyonlarımız, ekip arkadaşlarımızla birlikte ailelerimizin de katılımı ile gerçekleştirilmektedir.

Bu yıl Eylül ayında eşsiz boğaz manzaralı Yıldız Parkında düzenlemiş olduğumuz pikniğimiz; sabahın erken saatlerinde 60-70 kişilik büyük ekibimize yetecek kadar masanın bir araya getirilmesi ve akabinde sabah kahvaltısı ile başlamıştır.

Tüm ekip arkadaşlarımızın getirmiş olduğu çeşitliliği ile önce gözlerimizi doyuran baklavasından sarmasına, kekinden böreğine kurabiyesine salatasına kadar lezzetli yiyecekler ve çay, kahve, soğuk meşrubatlar sohbet eşliğinde tüm gün pikniğimizin önemli parçasını oluşturmuştur. İki cümle ile özetlemiş olsak da büyük emeklerinden ötürü herkesin buradan da eline emeğine sağlık diyoruz. Piknik organizasyonlarımızda herkesin keyif alacağı farklı aktiviteler ile dolu dolu zaman geçirdik. Çeşitli spor aktiviteleri olarak badminton, voleybol gibi oyunlar oynayabilen arkadaşlarımızın, iş dışında da birbirleri ile farklı etkinliklerde kaynaşabildiklerini görmek bizim için mutluluk olmuştur. Bir yandan okey partileri düzenlenirken bir yandan da iskambil kart oyunları ile eğlenceli zamanlar geçirdik.

Geleneksel olarak en son 3. sünü düzenlediğimiz tavla turnuvası için öncesinde çekiliş yapılarak oluşturulan gruplar ile planlama yapıldı. Oyunların oldukça çekişmeli geçmesiyle birlikte tatlı rekabetlerin yaşandığı zevkli bir turnuvayı daha bu piknik organizasyonumuzda tamamladık ve bu yıl da 2022 şampiyonumuza plaketini takdim ettik.

Analitik bölümü olarak ailelerimizle birlikte güzel bir gün geçirmenin mutluluğu, iş temposu içerisinde ufak molarların da verilebileceği ve sanal dünya düzenine inat birlikte geçirilen mutlu anların çoğaltılması ile yaşam kalitemizin de artacağını farkındalığına sahip büyük bir ekip olarak arkadaşlarımıza ve ailelerine katkıları sebebiyle teşekkür ediyoruz.

Ahmet Yalçın
Analitik Geliştirme
Stabilite Sorumlu Uzmanı

AN-GE VİZYON ÇALIŞMALARI; ÜNİVERSİTE ETKİNLİKLERİ

WMARGE olarak Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü öğrencileri ile buluştuk

Kimyagerler Derneği'nin katkıları ile Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü, 2022-2023 Akademik Dönemi'nde Kimya Bölümü'nde eğitime başlayan öğrencilerimiz için düzenlenen "Önlük Giydirme Töreni"nde WMARGE Analitik Geliştirme Bölümünü temsilen kimya ve ilaç sektöründeki deneyimlerimi paylaştım.

İnsanlık tarihinde medeniyetlerin gelişmesinde kimya biliminin önemli bir rolü vardır. Uygarlıklar oluşurken ve gelişirken kimya bilimi; maddeyi, insanlığın yararına uygun hale getirmeyi hedefleyen bilim dalı olarak belirleyici rol üstlenmiştir. Bu sebepten dolayı hayatın başlangıcından itibaren başta sağlık sektörü ve toplum ihtiyaçlarına cevap aranan diğer bütün alanlarda Kimya Bilimi'nin varlığı görülmüştür.

Böyle büyük bir öneme sahip bilim dalı, mesleği icra eden kimyagerler ile bütünleşmiş saflığın temizliğinin, çalışkanlığın işareti olan beyaz önlükler Kimyagerler Derneği'nin

katkıları ile düzenlenen törenle Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya Bölümü, öğrencilerimize takdim edilmiştir.

Bir kariyer başlangıcı olması, farkındalık oluşturmaları, mesleğe aidiyet bilincinin oluşması için düzenlenen törende WMARGE olarak sektördeki tecrübelerimizi, farkındalığımızı, ülke ekonomisine katkımızı öğrencilerimizle paylaşma fırsatı buldum. Bu vesile ile törende yapmış olduğum konuşmanın satır başlarını aşağıda ifade etmeye çalışacağım.

"Sağlık birlikte paylaştığımız hazinedir" sloganı ile yola çıktığımız WMARGE Analitik Geliştirme laboratuvarı olarak 400'e yakın ilaç formunun ülkemiz koşulları ile geliştirilmesinde, üretilmesinde ve stabilite süreçlerinde üstlendiğimiz rolleri ve geçtiğimiz aşamaları sizinle paylaşmaya çalışacağım. WMARGE Analitik Geliştirme laboratuvarı olarak başta "İnsan Kullanımına Yönelik Farmasötikler için Teknik Gereksinimlerin Uyumlaştırılması Uluslararası

si Konseyi (ICH)", "Amerika Farmakopisi (USP)", "Avrupa Farmakopisi (EP)", Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'nın ve diğer ülke bakanlıklarının (otoritelerinin) takip ettiği ve ürün kalitesi için çerçeve çizdiği birçok kılavuz doğrultusunda yapılan çalışmaları yürütmekteyiz. Geliştirilen üründe kullanılacak hammadde kalitesinin ve tedarikçisinin belirlenmesi, ürüne ait metotların geliştirilmesi, geliştirilen metotların validasyonu, ürünün AR-GE stabilite çalışmaları, bioeşdeğerlik çalışmaları ve geliştirilen metotların ilgili laboratuvarlara transfer çalışmaları gibi analitik geliştirme süreçleri sonrası üretim aşamasına geçilebilmektedir. Ürün kalitesini belirleyen bahsetmiş olduğum kılavuzlar ışığında tamamlanan çalışmalarımız sonucunda WORLD MEDICINE İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. olarak farklı regülasyonlara sahip 35'ten fazla ülkeye ihracat yapmaktayız. Bu sayede yalnızca üretim yapmakla kalmayıp ülke ekonomisine katkıda bulunmaktayız. Tüm bu çalışmaların sonucu olarak sektörde ihracat lideri firmalar arasında yerimizi aldığımızı vurgulamak isterim. Yine WMARGE olarak 2016 yılında Türkiye Cumhuriyeti, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirli gereksinimleri yerine getirebilen laboratuvarlara verilen

"AR-GE Merkezi Belgesi" sertifikasını almaya hak kazandık. Bu konuda da ilaç sektöründe öncü firmalar arasında olduğumuzu belirtmek isterim.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de büyük sıkıntılara sebebiyet veren Covid-19 (Koronavirüs) Pandemisi sırasında WORLD MEDICINE İLAÇ SAN. VE TİC. A.Ş. olarak üzerimize düşen sorumluluğun bilinci ile çalışmalarımızı sürdürmüş ve salgın süresince tavsiye edilen ilaçları geliştirerek, ülkemiz ve dünya sağlığı hizmetine sunmaya çalıştık.

2011 yılında ilaç firması ARGE laboratuvarı rutini dışında adım atarak ileri teknoloji laboratuvar hizmetleri vermek üzere WMINOLAB İnovasyon Laboratuvarımızı kurduk. Hem ülke ekonomisini katkıda bulunmayı, hem bilginin ülkemiz sınırları içinde kullanılmasını, hem de yalnızca kaliteyi tatbik eden bir firma olmaktan öteye giderek kaliteyi belirleyen olmayı hedefliyoruz.

Şahsıma teveccüh göstererek bu törende konuşma fırsatı veren Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı sayın Prof. Dr. Halil İbrahim Uğraş Hocamıza bir kez daha buradan teşekkür eder, genç öğrenci arkadaşlarımıza başarılar dilerim.

WORLD MEDİCİNE, ALMANYA'DA CPHI FRANKFURT 2022 FUARI'NA KATILDI

WORLD MEDICINE'A FRANKFURT DÜNYA İLAÇ KONGRE VE FUARI'NDA ZİYARETÇİ AKINI

İlaç sektörünün merkezi haline gelen Almanya'nın Frankfurt kentinde her yıl düzenlenen Dünya İlaç Kongre ve Fuarı (CPHI) 1-3 Kasım tarihleri arasında gerçekleşti. Türkiye'de 2011 yılından bu yana faaliyet gösteren World Medicine, 124 m2 alanlık standta ziyaretçilerini ağırladı. İlaç üreticileri ve distribütörlerinin bulunduğu Uluslararası İlaç Fuarı'nda yerlerini aldıklarını belirten World Medicine Yönetim Kurulu Başkanı Raushan Tahiyev, "Türkiye'de ürettiğimiz ilacı dünyaya ihraç etmek için çok çalışıyor, yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. En büyük hedefimiz Türkiye'nin en çok ilaç ihraç eden şirketi olmak. Bu hedefimiz doğrultusunda bu önemli organizasyonda her yıl olduğu gibi yerimizi aldık" açıklamasında bulundu. 170 ülkeden 2 bin 500 uluslararası ilaç, makina ve hammadde üreticisi

katıldığı CPHI Frankfurt 2022 Fuarı'na Türkiye'den 34 ilaç firması katıldı. Fuar 3 Kasım'da sona erdi. Türkiye pazarına sunduğu ürünlerin yanı sıra ihracat yaptığı ülke sayısını arttırmak için girişimlerini her geçen gün hızlandırdıklarının altını çizen World Medicine Yönetim Kurulu Başkanı Raushan Tahiyev, "Faaliyet gösterdiğimiz tüm ülke ve alanlarda güvenilir bir iş ortağı ve lider şirket olmak bizim için çok kıymetli. Daha fazla ilaç ihracatı için alt yapımızı sağlamlaştırıyor, son teknolojiye sahip üretim tesislerimizle ilaç üretim kapasitemizi arttırmak ve Türkiye'de ürettiğimiz ilacı dünyaya ihraç etmek için çok çalışıyoruz. Bu doğrultuda her yıl katıldığımız CPHI Frankfurt'ta yoğun bir ilgiyle karşılaştık. Yaptığımız yatırımların ve çalışmalarımızın karşılığını bulduğunu görmek bizi çok gururlandırıyor" diye konuştu.

YATIRIMLARIMIZLA BÜYÜYORUZ

Yatırımlarımızı her yıl üstüne koyarak büyütüyoruz diyen Tahiyev; "İhracat yaptığımız ülkelerin sayısını arttırmak için alt yapımızı sağlamlaştırıyoruz. İlaç üretim tesisi yatırımlarımızın amiral gemisi Tekirdağ Çerkezköy fabrikamız ile; Likit Steril Formlar, Liyofilize Steril Formlar, katı formalar, yarı katı formalar, Non-steril Likit Formların üretimini gerçekleştiriyoruz. Bununla birlikte fabrikalarımıza yatırım yapmaya ve büyötmeye devam ediyoruz. 'Sefalosporin (SEF) Üretim Tesisi kurulum ve devreye alma çalışmalarımızı başlattık. Son olarak; geçtiğimiz günlerde yaklaşık 700 milyon TL yatırımla temelini attığımız ek üretim tesisimize de başladık. Tesisimiz bittiğinde toplamda 23 bin 300 metrekarelik kapalı alana sahip olacağız" dedi.

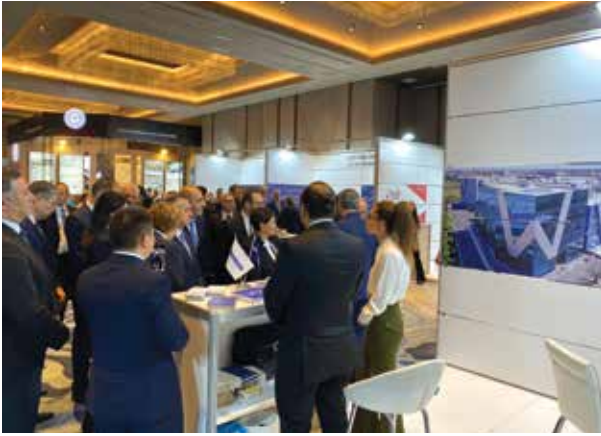

TÜRK TIP DÜNYASI KURULTAYI'NDA WORLD MEDICINE'A YOĞUN İLGİ

**8. Türk Tıp Dünyası Kurultayı,
Cumhurbaşkanımız Sn. Recep
Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla
30-31 Ekim 2022 tarihlerinde
İstanbul'da gerçekleştirildi.**

30-31 Ekim tarihlerinde İstanbul Hilton Kongre ve Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilen Türk Tıp Dünyası Kurultayı'nda "Türkiye Yüzyılı" vizyonu çerçevesinde Türkiye'nin uluslararası sağlık turizminde çatı markasının tanıtımı yapılması hedeflendi. Ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gören World Medicine standında

WMARGE departmanından Bilimsel Bölüm Müdürü Hızlan Hıncal Ağuş, WMINOLAB Kalite Şefi Tuğba Demir, ve WMINOLAB Kalite Uzmanı Sn. Büşra Aydın Ergen tarafından katılımcılara World Medicine ve WMARGE çatısı altında yapılan bilimsel çalışmalar hakkında detaylı bilgi verildi.

5 SORUDA SESSİZ KATİLİ TANIYALIM:

KARACİĞER YAĞLANMASI

1

KARACİĞER YAĞLANMASI NEDİR?

Hepatik steatoz adıyla da bilinen karaciğer yağlanması, karaciğer hücrelerinde normalden fazla yağ depolanması olarak tanımlanır. Normal şartlarda karaciğer hücrelerinde az miktarda yağ bulunabilir, ancak depolanan yağ miktarının artması çeşitli sağlık sorunlarına neden olur.

2

KARACİĞER YAĞLANMASI KAÇ ÇEŞİTTİR?

Karaciğer yağlanması sebeplerine göre iki farklı şekilde ortaya çıkabilir. Bunlar; alkole bağlı olmayan karaciğer yağlanması, bir diğer adı ile non-alkolik yağlı karaciğer hastalığı (NAYKH) ile alkole bağlı gelişen, bir diğer adı ile alkole bağlı yağlı karaciğer hastalığıdır.

3

KARACİĞER YAĞLANMASININ ÖNEMİ NEDİR?

Karaciğer yağlanması dikkat edilmesi gereken ilerleyici bir hastalıktır. Dikkat edilmediğinde veya önlem alınmadığında hepatite; karaciğerin yağlanmaya bağlı inflamasyonuna ve siroza ilerleyebilir. Hastalık siroza ilerledikten sonra geri dönüşü yoktur.

4

KARACİĞER YAĞLANMASININ NEDENLERİ NELERDİR?

Alkol kullanımına bağlı olmayan karaciğer yağlanmasının en önde gelen nedenleri arasında obezite, insülin direnci ve tip 2 diyabet yer almaktadır. İnsülin direncine bağlı vücutta kullanılmayan karbonhidratlar, yağ asitlerine çevrilerek depo edilmeye ve vücutta birikmeye başlar. Karaciğerde depolanan yağ asitleri, antioksidan eksikliğinde reaktif oksijen radikalleri ile tepkimeye girerek karaciğere hasar vermeye ve hastalığın ilerlemesine neden olur.

Alkol kullanımına bağlı karaciğer yağlanmasında ise tüketilen etil alkolün karaciğerde metabolize edilmesi sonucu açığa çıkan maddeler, karaciğer hücrelerinde yağ birikimini hızlandırır. Alkol yıkımı sonucu oluşan reaktif oksijen bileşikleri gibi maddelerin tepkimesi sonucu karaciğer hasarlanmaya ve yağlanmaya başlar.

5

KARACİĞER YAĞLANMASININ BELİRTİLERİ NELERDİR?

Karaciğer yağlanması özellikle erken evrelerinde herhangi bir belirti vermeden ilerleyebilir ve hastaların günlük yaşamında herhangi bir sorun yaşamasına neden olmayabilir. Fakat hastalık ilerledikçe ve yağlanma düzeyi arttıkça bazı hastalar karnın sağ üst kısmında basınç ve doluluk hissetmeye başlar. Bu durum büyüyen karaciğerin çevre doku ve kemiklere yaptığı baskıdan kaynaklanır. Karaciğerinde ileri derecede yağlanma ve büyüme olan bir hastada karaciğer kaburgaların arasına doğru basınç yaptığından hastalığın hekim tarafından yapılacak fiziki muayene esnasında bile tespit edilebilmesi mümkündür. Genellikle tanıda ultrasonografiden yararlanılır.

REFERANSLAR: ¹ Gökcan, H. & Yılmaz, Y. Alkole Bağlı Olmayan Yağlı Karaciğer Hastalığı. Türkiye Karaciğer Araştırmaları Derneği.

² Gökcan, H. & Yılmaz, Y. – Alkole Bağlı Yağlı Karaciğer Hastalığı. Türkiye Karaciğer Araştırmaları Derneği.

ENGILEN

ŞİMDİ YENİLENME ZAMANI!

MILK THISTLE
DEVE DİKENİ

ARTICHOKE
ENGİRAR

TURMERIC
ZERDEÇAL

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

Detaylı bilgi
için Instagram
hesabımızı
ziyaret
edebilirsiniz.

BARIŞ MUTLU

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ MÜDÜR YARDIMCISI

FOTOĞRAF BENİM İÇİN AN'IN YANSIMASINI İFADE EDİYOR

Bolca fotoğraf çekiyorum ve yeni “AN” lar yakalıyorum. Fotoğraf benim için her bir karede ayrı bir hikaye anlatmaktır. İnsan değişiyor, fotoğraf değişiyor, zaman değişiyor ama değişmeyen tek şey fotoğrafın kalıcılığıdır. Fotoğrafın yaptığı bu değişime tanıklık etmek ve bunu geleceğe aktarmaktır.

Ben de ANIN YANSIMALARINA tanıklık ediyorum.

Merhaba ben Barış MUTLU, 2009 yılından beri World Medicine bünyesindeyim. Şuan Bilgi Teknolojileri Müdür Yardımcısı olarak çalışıyorum. Fırsat buldukça bol bol fotoğraf çekiyorum ve yeni "AN" lar yakalıyorum. Fotoğraf benim için her bir karede ayrı bir hikaye anlatmaktır. İnsan değişiyor, fotoğraf değişiyor, zaman değişiyor ama değişmeyen tek şey fotoğrafın kalıcılığıdır. Fotoğrafın yaptığı bu değişime tanıklık etmek ve bunu geleceğe aktarmaktır. Ben de ANIN YANSIMALARINA tanıklık ediyorum.

Üniversite yıllarında başlayan fotoğraf merakım sonraki yıllarda aile hatıraları için satın aldığım amatör bir dijital makine ile fotoğraf çekmeye devam etmekle ilerledi.

Çeşitli kurslarda öğrenim gördükten sonra amatör olarak fotoğraf çekimlerine başladım, daha çok sokak ve portre fotoğrafçılığı üzerine kendimi geliştirdim ve 10 yılı aşkındır fırsat buldukça fotoğraf çekmeye çalışıyorum. Bu arada çektiğim fotoğraflarım için bir instagram sayfası oluşturdum, buradan diğer çalışmalarım göz atabilirsiniz.

Fotoğrafçılık instagram adresim : barismutlulive
<https://www.instagram.com/barismutlulive/>

Fotoğraf benim için AN'ın yansımasını ifade ediyor. En çok portre ve sokak fotoğrafçılığı beni etkiledi ve kendimi bu yönde geliştirdim. Bu doğrultuda sokak ve portre fotoğrafçılığı üzerine ekipmanlarımı aldım. Şuan Canon 5D Mark 3 fotoğraf makinesi ile Canon 16-35mm f2.8 geniş açı lens, Canon 50mm f1.2 portre lens, Canon 70-200mm f2.8 telefoto lens yanı sıra çeşitli ND filtreler kullanıyorum.

Fotoğraf hobisiyle yeni yerler gördüm, yeni mekanlar keşfederek, yeni insanlarla tanıştım. Bu mekanları ve insanları kendi bakış açımla fotoğraflarıma yansıttım. Bu benim için güzel bir heyecan, aynı zamanda bu hobi sayesinde çeşitli fotoğraf dernekleri ve grupları ile güzel anılar biriktirdim.

Fotoğrafçılığın gerekliliklerinden bahsetmeden önce fotoğrafçılık çeşitlerinden bahsetmek daha doğru olacaktır ki buna göre kendimize doğru ekipman seçimi yapabilelim.

- Sokak Fotoğrafçılığı
- Belgesel Fotoğrafçılığı
- Düğün Fotoğrafçılığı
- Doğum Fotoğrafçılığı
- Yemek Fotoğrafçılığı

- Portre Fotoğrafçılığı
- Ürün Fotoğrafçılığı
- Gezi Fotoğrafçılığı
- Mimari Fotoğrafçılığı
- Stüdyo Fotoğrafçılığı
- Moda Fotoğrafçılığı

Örneğin ürün ve yemek fotoğrafçılığında tripod ve ışık kaynakları olmazsa olmazlardandır ama doğum fotoğrafçılığında bebeğin gözlerine zarar vermemesi için doğal ışık kullanılır. Yine stüdyo fotoğrafçılığında paraflaş, sürekli ışık gibi ekipmanlar kullanılmaktadır.

FOTOĞRAF MAKİNESİ ÇEŞİTLERİ

Diğer araç ve gereçlerde olduğu gibi, fotoğraf makineleri için de tüm ihtiyaçları karşılayan tek bir model olmadığını söyleyebilirim. Başka bir deyişle fotoğraf makineleri taşınabilirlik, fiyat, bütçe, hız ve birçok başka faktör açısından değişik gruplara ayrılırlar. Bu yüzden de hangi fotoğraf makinesi iyidir sorusundan ziyade hangi fotoğraf makinesi amacımıza uygundur sorusu daha anlamlı oluyor.

Fotoğraf makinelerini şu dört grupta inceleyebiliriz:

a) Kompakt fotoğraf makineleri

Taşınabilirlik ve fiyat açısından avantajlı, lensi değiştirilemeyen, fazla ayar ve konfigürasyon gerektirmeden kullanılabilen bir fotoğraf makinesi türüdür. Kompakt bir makine olduğu için aldığınızda geçerli olan özellikler sonradan değiştirilemez. Yani, sağladığından daha geniş açı ya da daha telefoto gibi ihtiyaçlarınıza çözüm getiremez.

b) DSLR fotoğraf makineleri

Bu fotoğraf makinelerinde bir adet lens bulunur. Lensin içine giren görüntü bir ayna yardımıyla vizöre aktarılır. Neyi görürsek onu çekерiz. DSLR makinelerin çeşitli amaçlar-

da kullanılabilmesinin altında yatan gerçek ise lenslerin ve diğer aksesuarların değiştirilebilir olmasıdır. Örneğin; mimari çekim yapacaksanız geniş açılı lensler kullanabilirsiniz. Aynı zamanda kablosuz flaş sistemleri sayesinde stüdyoda portre veya doğada düğün fotoğrafları çekebilirsiniz.

c) Aynasız sistemler

Aynasız sistemlerde mekanik ayna sistemi bulunmamaktadır, vizör elektronik bir ekrandan oluşmaktadır. Böylelikle fotoğraf makinesi

daha küçük ve hafif olabilmektedir. Aynasız fotoğraf makineleri, DSLR sistemlerden ayna, vizör ve otomatik netleme açısından ayrılmaktadır. DSLR fotoğraf makinelerinde otomatik netleme ayna üzerinden otomatik netleme sensörlerine yansıtılarak yapılmaktadır. Günümüzde DSLR makinelerinin yerini Aynasız sistemler almaktadır.

d) Orta format fotoğraf makineleri Bu gruptaki fotoğraf makinelerinin ismi sensörünün boyutundan gelmektedir. Diğer fotoğraf makinele-

rinden farkı sensörünün daha büyük olmasıdır. Daha büyük sensör, aynı teknoloji kullanılması durumunda, küçük sensöre göre daha çok çözünürlük yani detay anlamına gelmektedir. Film zamanlarından beri piyasada bulunan bu tip fotoğraf makineleri genelde moda ve stüdyo çekimleri için kullanılmıştır.

LENS ÇEŞİTLERİ

Fotoğraf makinelerinde olduğu gibi lenslerde de kullanım amaçlarına göre çeşitli lensler bulunmaktadır. Bunları incelemek gerekirse;

İÇİMİZDEN BİRİ

a- Prime lensler:

Sabit odak uzaklığına sahip lenslerdir. Odaklama, makine objeye yaklaştırılıp uzaklaştırılarak yapılır. Zoom lenslerden daha az optik elemana sahiptirler ve diyafram açıklıkları daha fazla olabilmektedir. Bundan dolayı genelde ışık iletimi daha iyidir ve net alan derinliği daha az olabilmektedir. Aynı zamanda fotoğraflar daha keskindir ve arka planı çektiğiniz nesneden ayırarak kaliteli fotoğraf çekebilirsiniz. Genelde portre fotoğrafçılığında kullanılırlar.

b- Zoom ve Telefoto

(Dar Açılı) lensler:

Odak uzaklıkları sabit olmayan lenslerdir, lensin kabiliyeti dahilinde kullanıcının eklenen optik elemanlar aracılığıyla farklı mesafelerdeki objeleri yakınlaştırdığı lenslerdir. 75mm üstünde odak uzaklığına sahip lensler telefoto lensler olarak bilinir. Kuş, doğal hayat ve vahşi yaşam fotoğrafçılığında kullanılır.

c- Geniş Açılı Lensler:

Odak uzaklıkları 50mm den az olan objektiflere denir. 35mm, 28mm 24mm olanları en çok bilinenleridir. Daha küçük odaklı olanlara ultra geniş açılı objektif de denir. Geniş bakış açısı sunarlar. Çok geniş açı fotoğraf çekebilen objektif türüdür. Dolayısı ile açılı olarak genişlik lazım gelen çekimlerde kullanılır. Sokak fotoğrafçı-

lığında ya da mimari fotoğrafçılıkta sıklıkla kullanılır.

d- Makro Lensler:

Nesnelere çok yaklaşabilecek şekilde tasarlanan objektiflerdir. Yakın plan çekim için kullanılırlar. Gerçek makro lensler 1:1 büyütme sunabilen objektiflerdir. Çiçek, böcek fotoğraflarında kullanılır.

Dijital fotoğraf makinesi almadan önce kullanım amacınızı ve ne tarz fotoğraf çekmekten hoşlanırsınız sorusunu cevaplamalıyız. Fotoğraf çekmek benim için sadece anı yakalayıp deklanşöre basmaktan ibaret olan bir şey diyorsanız ve amacınız seyahatlerinizde bol bol hatıra fotoğrafı çekmek ise kompakt makineler sizin için uygun bir seçim olabilir.

DSLR makineler ise hobi amaçlı kullanımın dışında da profesyonelliğe uzanan yolun önemli bir aracı niteliğindedir. Kompakt makinelerden ayrılan en önemli yanı objektifinin değiştirilebilir olması ve sensör yapısıdır.

- Eğer doğa ve deniz manzarası fotoğrafı çekmekten hoşlanıyorsanız geniş açılı bir lens seçmeniz gerekir. Aynı zamanda kaliteli bir tripod, polarize filtreye ihtiyacınız olacaktır.

- Makro fotoğraflar çekmekten hoşlanıyorsanız standart bir fotoğraf makinesinin yanında bir makro lense ihtiyacınız olacaktır.

- Spor ve aksiyon fotoğrafları çekmekten hoşlanıyorsanız hızlı netle-

me yapan ve saniyedeki çekim sayısı yüksek olan fotoğraf makinelerine ihtiyacınız olacaktır.

- Portre fotoğrafları çekmekten hoşlanıyorsanız standart bir makinenin yanında iyi bir prime lense ihtiyacınız olacaktır.

Ülkemizde fotoğrafçılık denince akla TFSF (Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu) gelmektedir. TFSF'ye bağlı çeşitli illerde çeşitli fotoğraf dernekleri bulunmaktadır.

<https://tfsfonayliyarismalar.org/> adresinde Ulusal ve Uluslararası tüm onaylı yarışmaları takip edebilir ve üye olarak bu yarışmalara sizlerde katılabilirsiniz.

Fotoğrafçılığı fotoğrafa gönül veren herkes yapabilir. Bunun için temel fotoğraf eğitimi alınması yeterlidir. Gelişmek için en güzeli bol bol fotoğraf çekmek ve değişik kompozisyonlar denemektir. Ayrıca çeşitli fotoğraf dernekleri ya da gruplarına üye olabilir, yaptıkları etkinliklere ve fotoğraf söyleşilerine katılabilirsiniz. Amatör ya da profesyonel fark etmeksizin fotoğraf çekmek bazılarımız için içten, büyük bir tutku halidir. Çektikleri her kare, anları ölümsüzleştirmek anlamını taşır. Fotoğraf çekmek, fotoğrafları saklamak; bir nevi hatıra defteri gibidir fotoğraf çekmeyi tutku haline getirmiş bir insan için. Çünkü çektiğiniz her bir karede bambaşka, unutulmayacak hikâyeler saklıdır. O fotoğraftan öncesi, çekilme aşaması ve sonrası hepsi birer öyküdür ve hatırlandıkça değer kazanırlar.

Daha öncede bahsettiğim gibi bol bol fotoğraf çekmek en güzel gelişim kaynağıdır. Günümüzde sosyal medya mecralarında onlarca fotoğraf grubu bulup bunlara üye olabilir ve çeşitli fotoğraf gezilerine katılabilirsiniz.

Gelişmeye katkı sağlayan kitaplar ve dergilerden bahsetmek gerekirse:

- Yaratıcı Çekim Teknikleri 1 ve 2 Kitabı
- Digital SLR Photography Dergisinin Tüm Sayıları
- Digital SLR Photography Nasıl Ustalaşırsınız Özel Sayı
- Dijital Fotoğrafçılık Hakkında Her şey
- Dijital Fotoğrafçının El Kitabı
- Fotoğraf Dergisi

Web Siteleri :

- <https://www.kutupayilarifotografgrubu.com/>
(Üyesi olduğum Fotoğraf Grubu)
- <https://tfsfonayliyarismalar.org/>
- <https://fotondernegi.com/>
- <https://500px.com/>
- <https://www.flickr.com/>

WORLD MEDICINE BULGARİSTAN “OFTALMOLOJİDE BEKLENTİLER VE BAŞARILAR” KONFERANSINA GÜMÜŞ SPONSOR OLDU

World Medicine Bulgaristan'ın gümüş sponsor olarak katıldığı “Oftalmolojide Beklentiler ve Başarılar” konferansı Borovets'teki “Rila” otelde düzenlendi.

Yirmi firmanın katıldığı ve 28-30 Ekim tarihlerinde başkent Sofya'ya 73 km uzaklıkta bulunan Borovets Sergi salonunda düzenlenen konferansa World Medicine Bulgaristan gümüş sponsor oldu.

Hem pratik hem de akademik oftalmoloji ile ilgili güncel ve çeşitli konuları içeren konferans programı, dahilinde World Medicine Bulgaristan ekibi Dr. Mladena Radeva ve Dr. Elisa Christova ile "Nonsteroidal antiinflatuar ilaçlar" hakkında bir de sunum gerçekleştirdi.

WORLD MEDICINE GENÇ İVEK ÖĞRENCİ ZİRVESİ'NDE GENÇLERLE BULUŞTU

Bilime ilgi duyan öğrencileri bir araya getiren Genç İvek Öğrenci Zirvesi'nde World Medicine yarının genç bilim insanlarıyla bir araya geldi.

Bilim ışığında hep birlikte güçlü yarınlara” sloganıyla Bilimsel Program kapsamında 18 Ekim 2022 tarihinde İstanbul Medipol Üniversitesi'nde gerçekleşen Genç İVEK Öğrenci Zirvesi '22'de World Medicine öğrencilerle buluştu. İnsan Kaynakları departmanımızın zirveye katılan gençleri World Medicine

ne'daki kariyer olanakları, staj imkanları, çalışma şartları gibi bir çok farklı konuda bilgilendirdiği standımız öğrenciler tarafından yoğun ilgi gördü. Aynı zamanda organizasyonun sponsorları arasında yer alan World Medicine'a organizasyonu düzenleyen Genç İVEK yöneticileri desteklerinden dolayı teşekkürlerini iletiler.

WORLD MEDICINE KANSER HASTASI MİNİK ÇOCUKLARIN KALPLERİNE DOKUNDU

2-8 Kasım Lösemili çocuklar haftasında kanser hastası çocukların minik kalplerine dokunabilmek adına World Medicine LÖSEV'i ziyaret etti.

Çocukluk çağındaki kanser vakalarının %35'ini lösemi oluşturuyor ve birinci sırada yer alıyor. Her yıl 2-8 Kasım tarihleri arasında LÖSEV öncülüğünde tüm dünyadan lösemili çocukların katılımıyla kutlanan "Lösemili Çocuklar Haftası" dolayısıyla World Medicine şirket çalışanlarının katılımıyla bir bağış kampanyası düzenledi. Lösemili çocuklar için kullanılmamış kırtasiye malzemeleri ve oyuncak satın alan çalışanlar kendileri için çok ağır olan bu hastalıktan biraz uzaklaştırabilmek ve onların minik kalplerine dokunmak için destek verdiler.

WORLD MEDICINE BULGARİSTAN İLAÇ PAZARI'NDA SATIŞ VE PAZARLAMA ÇALIŞMALARINA HIZ VERDİ

World Medicine Bulgaristan İlaç Pazarında hız verdiği satış ve pazarlama çalışmaları doğrultusunda bir çok sağlık ve tıp kongresine katılım sağlıyor.

Pazarda World Medicine markasını daha fazla duyurmak adına çalışmalarına hız veren Bulgaristan satış pazarlama ekibi 25-26 Kasım tarihlerinde düzenlenen koruyucu hepatoloji üzerine ulusal bir konferansa katıldı. Başkent Sofya'da Ulusal Kültür Sarayı'nda gerçekleştirilen, "Önleyici Hepatoloji" konulu VIII. Ulusal Hepatoloji Konferansı'nda karaciğer hastalıklarının

önlenmesi ve tedavisi başlıklı konular ele alındı. Karaciğer hastalıkları konusunda sunum yapan gastroenteroloji alanında 250'den fazla uzman ve 25 firma bu hastalıkların teşhisi ve tedavisi hakkında yenilikçi çözümlerini sundu. World Medicine bu kongrede hekimler tarafından Bulgaristan ilaç pazarında geleceğin güvenilir firması ve yüksek kaliteli ilaç üreticisi olarak nitelendirildi.

AVRUPA'NIN

Yılbaşı Pazarları

Avrupa'nın en eski geleneklerinden biri olan yılbaşı pazarları 2023'e girerken Avrupa'yı ışıltı ışıltı parlatıyor! Küresel COVID salgını süresince önemli bir kısmı faaliyetlerine ara veren bu pazarlar, bu yıl yeniden ziyaretçilerini karşılamaya hazır.

PRAG, ÇEKYA

Orta Avrupa'nın en etkileyici şehirlerinden, gotik ve barok mimarinin kalbi Prag, yeni yıl neşesini en çok hissedeceğiniz lokasyonlardan biri. Eski Kent Meydanı'na kurulan yılbaşı pazarı, şehre özgü hediyelik eşyaları, el emeği ürünleri ve birbirinden lezzetli yerel tatlılarıyla Prag'ı yeni yılı karşılarken de bir cazibe merkezi hâline getiriyor. Meydanın ortasına kurulan ve her gün 16:30'dan itibaren

ışıkları yanan yılbaşı ağacı da Prag'ı hiç kuşkusuz bir masal diyarına dönüştürüyor. Eski Kent Meydanı'ndaki yılbaşı pazarına ek olarak Wenceslas Meydanı'nda kurulan ikinci büyük pazar ve Havel'ske Trziste, Namesti Miru ve Namesti Republiky bölgelerindeki daha küçük pazarlar da görülmeye değer. Prag'ın yılbaşı pazarları bu yıl 26 Kasım-6 Ocak arasında açık olacak.

BERLİN, ALMANYA

Almanya, yılbaşı pazarlarının kurulduğu ilk ülke. Artık her yıl neredeyse 80'e yakın yılbaşı pazarının açıldığı şehirde Gendarmenmarkt'tan Spandau'ya, Alexanderplatz'dan Charlottenburg Sarayı'na Berlin'in en ünlü meydanları birbirinden renkli pazarlara ev sahipliği yapıyor. Berlin'in tematik yılbaşı pazarları arasında hem çevre dostu hem adil üretim ürünleriyle bilinen, Kollwitzplatz'da kurulan Adventsökomarket; Nordik Işık Tanrıçası Lucia'ya adanan ve İskandinav ürünlerin satıldığı Kulturbrauerei ve sadece köpeklerle özgü ürünlerin satıldığı Grunewald pazarı da mevcut. Kasım ve Aralık aylarında gezebileceğiniz Berlin yılbaşı pazarları alışveriş imkânlarının yanı sıra buz pateni, lunapark gibi eğlenceli aktiviteler de içeriyor.

BUDAPEŞTE, MACARİSTAN

İlk kez 2011 yılında açılan ve son 3 yıldır Avrupa'nın en iyisi seçilen Budapeşte Bazilika Yılbaşı Pazarı, Macaristan başkentinin en etkileyici meydanlarından biri olan Aziz Stefan Meydanı'nda kuruluyor. Adını Macaristan'ın ilk kralından alan ve günümüz Macaristan'ının en büyük kilisesi olan Aziz Stefan Kilisesi önünde kurulan pazar, Budapeşte'nin ihtişamlı mimarisine yakışan büyüklü bir atmosfere sahip. Vörösmarty Mey-

danı'nda kurulan bir diğer yılbaşı pazarı ise, Budapeşte'nin en eski yılbaşı pazarlarından biri. Bu pazarda da Macaristan'ın ünlü ahşap hediyelik eşyalarını, lezzetli yemeklerini ve şaraplarını bulabilirsiniz. Meydanda kurulan ana sahnede her gün konserler düzenleniyor ve çocuklar için aktiviteler de gerçekleştiriliyor. Budapeşte yılbaşı pazarları Kasım'ın ortasından Aralık'ın sonuna kadar ziyarete açık.

TALLINN, ESTONYA

Estonya'nın tarihî başkenti Tallinn'de kurulan yılbaşı pazarı, gerçek bir Baltık ruhu yakalamak isteyenler için en uygun yer! Yolların, çatılan karlarla kaplı olduğu yılbaşı mevsiminde renk renk ışıkları, el yapımı ürünlerin ve yerel tatların sergilendiği tezgâh-

larıyla Tallinn yılbaşı pazarı, Kuzey Avrupa'nın en eski başkentini yeni yılı karşılamak için en gözde yerlerden birine dönüştürüyor. 2019'da Avrupa'nın en iyi yılbaşı pazarı seçilen Tallinn pazarı, kışın soğuk günlerine yakışan yün eldivenler, kazaklar

ve patiklerle dolu. Estonya'nın en büyük çam ağacı da 1441'den bu yana her yıl Belediye Binası'nın önüne kuruluyor. Tallinn Kasım ortasından Ocak'ın ilk haftasına kadar açık olan pazarlarıyla, yeni yıla girebileceğiniz en güzel yerlerden biri.

VİYANA, AVUSTURYA

Beethoven'dan Mozart'a Schubert'ten Haydn'a onlarca besteciye etkileyen atmosferiyle klasik müziğin başkenti Viyana'nın yılbaşında da mest edici bir ortam sunması hiç şaşırtıcı değil! Her yıl Kasım ortasında açılıp yılbaşına kadar süren Viyana yılbaşı pazarları, hem çocuklara hem yetişkinlere göre düzenlenmiş stantları, oyunları ve yemekleriyle ziyaretçilerine tarihî bir atmosferde yeni yılı karşılama imkânı veriyor. Viyana yılbaşı pazarlarının en önemli özelliklerinden biri çevre dostu olmaları ve plastik yerine çevreye duyarlı malzemeler tercih etmeleri. Belediye Binası Meydanı, Belvedere Sarayı, Schönbrunn Sarayı, Stephanplatz gibi alternatif noktalarda kurulan Viyana yılbaşı pazarları mükemmel bir yılbaşı için ideal!

KOPENHAG, DANİMARKA

Yılbaşı ambiyansını sevenler için Avrupa'daki en iyi alternatiflerden bir tanesi de Kopenhag. Kopenhag gerçek bir yılbaşı kenti. Dancada "julemarked" olarak adlandırılan yılbaşı pazarları, Tivoli bahçelerinden Kralın Meydanı Kongens Nytorv'a, Højbro Plads Meydanı'ndan Nytorv'a kentin çeşitli yerlerinde kuruluyor. "Mutluluk Sanatı" olarak bilinen Hygge felsefesinin neden Danimarka'dan çıktığını burayı yılbaşı zamanı gördüğünüzde rahatlıkla anlayabilirsiniz.

BUĞRA ÇANKIR

SENIOR MUSICAL SUPERVISOR

KEMAL ÇANKIR:

**“BAŞLANGIÇTA KOYMUŞ
OLDUĞUMUZ HEDEFLER
ÇOKTAN AŞILDI.”**

Buğra'yı babası Kemal Çankır'dan dinledik...

Buğra'dan bahsedebilir misiniz?

Buğra 1994 yılında dünyaya geldi. Üç yaşındayken otizmlilik olarak teşhis edildi. O günden beri otizm, hayatımızın merkezindedir. İstanbul'da yaşadığımız o yıllarda, Buğra'nın, o zamanın şartlarına göre yoğun bir özel eğitime tabi tutulduğunu söyleyebilirim. Hatta evde hepimizin kısa zamanda bir özel eğitim uzmanı olmuş gibi Buğra'ya bir şeyler öğretmeye çalıştığımızı hatırlıyorum. Otizmi yenmekti, Buğra'yı otizmin pençesinden kurtarmaktı hedefimiz. Otizmin ömür boyu süregelen olduğunu birçok kaynaktan okumuş olmamıza rağmen; öğretebilirsek, yapamadıklarını yapar ve böylece otizm de yok olur zannediyorduk. Öyle olmadı. Buğra şimdi 28 yaşında bir doktora öğrencisi. Geriye doğru bakarsam, gelinen nokta için "mucize" denilebilir fakat "otizm" hala hayatımızda. Buğra'nın iletişim ve sosyal becerileri hala sınırlı.

Buğra'nın yeteneğini nasıl fark ettiniz?

Otizimde genel tablo karanlık, beklenti seviyesi düşük, durum ümitsiz

görünmekle birlikte; küçük yaşlardayken Buğra'nın okumayı sökmesi, bizlerden daha hızlı çok parçalı puzzle çözmesi, bilgisayardaki klavye oyunlarındaki başarısı gibi bazı özellikleri bizleri şaşırtmaktaydı. Birebir eğitim ile kurallı olan her şeyi kolayca öğrenebiliyordu ve hiç unutmu-yordu. Özelliklerinden birisi de duyduğu müzik parçalarını ezberleyip, tonunda mırıldanması idi. O zamanlar bunun uç bir yetenek olduğunun farkında değildik elbette. Sonrasında 9-10 yaşlarına geldiğinde, hayatına renk katmak için aldirmaya başladığımız müzik dersleriyle başlayan süreç bir müzik serüvenine, kocaman bir hikâyeye dönüştü. Kırılma noktasının, 2004 yılında, Buğra'nın "Absolute Pitch" ya da "Perfect Pitch" özelliğine sahip olduğunu öğrenmemiz ve belgelememiz olduğunu söyleyebilirim.

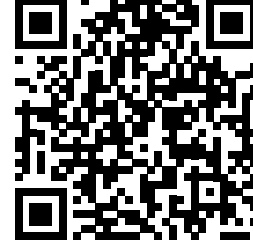
Meslek hayatına nasıl başladı? İlk yıllarınız nasıl geçti?

Yeteneğini fark etmemiz üzerine Buğra'nın hayatı üzerine beklentilerimiz arttı doğal olarak, ama müzisyenliği bir meslek olarak yapabilir

miydi bilmiyorduk, daha çok onun tüm hayatını müzikle doldurmak ve hayatını daha anlamlı hale getirmekti. Bunun için iyi bir müzik eğitimine ihtiyacımız vardı. En yakınımızdakinden başlayarak konservatuvarları kapı kapı dolaşıp Buğra için müzik eğitimi aramaya başladık. İşitsel yeteneği karşısında dudaklarını ısır-malarına rağmen otizmlilik olması nedeniyle hiçbir okul, hiçbir hoca onu kabul etmiyordu. Oysa, çok küçük yaşta alfabe üzerinden okumasını örnek göstererek, Buğra'nın kısa zamanda nota okuyabileceğini, müziğin değişmez kurallarını kolaylıkla öğrenebileceğine inancımız tamdı. Tüm çabalarımıza rağmen, sınavlarından 100 tam puan almasına rağmen Buğra'yı konservatuvarların orta öğretim bölümlerine kabul ettiremedik. Bunun yerine özel derslerle piyano eğitimine başladık. ABRSM (Associated Board of the Royal School of Music) müfredatını sıkı sıkıya takip ettik. Altı yılda, Grade 1 den başlayarak Grade 8'e kadar, Avrupa ve birçok ülkede akredite olan lisans öncesi bu eğitimi başarıyla tamamladık. Bu dönemin

Bu konserde müthiş bir gurur yaşadığımı, ilk kez kendimi tutamayıp, ağladığımı söyleyebilirim.
<https://www.youtube.com/watch?v=c2XdA75ldME&t=758s>

ardından, Buğra İskenderun Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuvarında Lisans; Afyon Kocatepe Üniversitesinde ise Yüksek Lisans eğitimi aldı. Çeşitli Master Class ve Summer School programlarına katıldı. Floransa Cherubini Konservatuvarında 6 aylık staj programını tamamladı. Şu an Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinde Sannatta Yeterlilik–Doktora programına devam ediyor.

Buğra ile en gurur duyduğunuz anı bizimle paylaşır mısınız?

O kadar çok ki; hangi birini söylesem bilemiyorum. Buğra, çok küçük yaşlardan bu yana o kadar çok gurur anı yaşattı ki bize. Davet aldığı İngiltere'deki konserleri mi desem, Viyana ve Newyork'ta Türkiye adına yarışıp finallere kalması ve madalyalar alması mı desem, Cumhurbaşkanımıza verdiği resital ve yüzlerce diğer resitaller mi desem, dünyadaki savantlar arasına "Musical Savant" olarak girmesi mi desem, otizmlili bir birey olarak ülkemizde Devlet Konservatuvarından ilk mezun olan, ilk Yüksek Lisans yapan, ilk Doktora öğrencisi... o kadar çok ki, saymakla bitiremem. En son olarak, Kültür ve Turizm Bakanlığının düzenlediği festival kapsamına Cumhurbaşkan-

lığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunda, CSO Şefi Cemi'i Can DELİOR-MAN'ın yönettiği orkestra ile Bach'ın Fa minör Piyano Konçertosunu solist olarak çaldı. Bu konser, sanki müzik özelinde geçen 18 yıllık çaba ve çalışmaların geldiği noktayı, bu 18 yılın final sahnesini gösteriyordu. Bu konserde müthiş bir gurur yaşadığımı, ilk kez kendimi tutamayıp, ağladığımı söyleyebilirim.

Buğra'yı motive eden şeyler nelerdir?

Buğra, küçük bir çocuk gibidir. Basit şeylerle mutlu etmek, motive etmek mümkündür onu. Bir şeyleri iyi yap-

tığında "Aferin Buğra!" denildiğinde yüzündeki ışıltıyı, mutluluğu hemen fark edersiniz. Bunun yanı sıra en çok uçakla seyahat etmeyi sever. Uçağın kalkış işlemi biter bitmez, yemek sehpasını açar ve "Ne getirecekler?" diye sorar. Uçuş esnasında yemek yemek büyük keyiftir ona. Yeni bir esere başladığında, notaları ilk gördüğünde hemen sorar "Nerede çalacağız?" ardından hemen "Uçakla gideceğiz" şeklinde pazarlık yapar ondan sonra çalışmaya başlar ve konser gününe kadar, diğer bir deyişle uçağa bineceği güne kadar olağanüstü çalışır. Bizim de bu zafını kullandığımız zamanlar oluyor

elbette. Çalışmalarını savsakladığını gördüğümüzde, “tamam o zaman, uçakla gitmeyelim” dediğimizde hemen kendisini toparlar.

Şu an neler yapıyor? Bundan sonraki süreçte neler yapmayı hedefliyor?

Yoğun bir programı var Buğra'nın. Doktora derslerinin yanı sıra Cumartesi, Pazar dahil her gün hocasıyla 2 saatlik çalışması var. Evde yapılan ödevler, aralara sıkıştırılan konser etkinlikleri, seyahatler derken, müzikle dolu dolu geçen bir hayatı var. Buğra'nın müzikle olan yolculuğunda uzun zaman önceden beri “hedef” koymuyoruz. Zira, başladığımız noktadan koymuş olduğumuz hedefler bir bir çoktan aşıldı. “Hedef koymak” biraz da “sınır koymak” gibi geliyor, o yüzden müzik yolculuğunu olabildiğince sürdürebilmek ve bunun tadını

çıkartmak temel amacımız diyebilirim. Yine de belirtmem gerekirse kısa vadede, 4 yıllık eğitim sürecini olabildiğince kazanımlarla geçirerek Sanatta Yeterliliği tamamlayıp, “Doktor, Dr.” unvanı aldığını görmeyi çok isterim. Uzun vadede ise “Devlet

Sanatçısı” ünvanı alması hayatımdaki en büyük dileğim olurdu herhalde.

WM ailesinde olmanın size neler kattığından ve bu ailenin bir parçası olmanın ne ifade ettiğinden bahsedebilir misiniz?

Buğra'nın World Medicine'nin çatısı altında Senior Musical Supervisor olarak çalışmakta olması bir başka gurur vesilemizdir. 2016 yılında Buğra üniversite diploması alır almaz almış olduğumuz iş teklifi bizim için hoş bir sürpriz ve sevinç kaynağı olmuştu. O an ne hissettiysem, aynı duygulara fazlasıyla sahibim. World Medicine bünyesinde geçen 6 yılı aşkın sürenin her anında, oğlumza “çok özel” olduğunu hissettirdikleri için, kardeş sıcaklığında sahiplenip, sevgi ve şefkat ile nazik davranışları için, bu aile ortamını sağladıkları için tüm yöneticilerine, tüm çalışanlarına binlerce kez teşekkür ederiz. Buğra'nın WM ailesi içerisinde olması hepimize büyük bir güven vermektedir.

Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

WM Ailesinin, bu ailenin tüm fertlerinin ayrı ayrı başarılarının devamını diliyorum. Kocaman, yürekten sevgi ve saygılarımızla, iyi ki varsınız.

WMO TÜRKİYE, WORLD MEDICINE AZERBAYCAN EKİBİ VE AZERBAYCAN'DAN GELEN HEKİMLERLE BİR ARAYA GELDİ

World Medicine Ophthalmics Türkiye, World Medicine Azerbaijan satış ve pazarlama ekibi ve Azerbaycan'dan gelen oftalmoloji hekimleriyle akşam yemeğinde bir araya geldi.

56. TOD Ulusal Kongresi vesilesiyle 3 Kasım Perşembe akşamı yaklaşık 50 katılımcıdan oluşan yemekte World Medicine Ophthalmics Türkiye, World Medicine Azerbaijan satış ve pazarlama ekibi ve Azerbaycan'dan gelen oftalmoloji hekimleriyle bir araya geldi.

WMO Türkiye Ülke Müdürü Dr. Aytekin Bulut ve Azerbaycan Pazarlama Direktörü Dr. Yazgül Abdiyeva'nın ev

sahipliğinde gerçekleşen organizasyona Türkiye'de görev yapan Azerbaycanlı oftalmologlar ve Azerbaycan'dan gelen hekimler de katıldı. Türkiye – Azerbaycan dostluğunun ön plana çıktığı organizasyon şarkılar ve şiirlerin de söylendiği renkli anlara da sahne oldu. Katılımcı hekimler oldukça verimli bir toplantı süreci geçirdiklerini ve keyifli bir akşam yemeği yediklerini dile getirirken teşekkürlerini ve birliktelikten doğan mutluluklarını ifade ettiler.

WORLD MEDICINE OPHTHALMICS TOD. 56. ULUSAL KONGRESİ'NDE HEKİMLERLE BULUŞTU

Oftalmoloji alanında Türkiye'nin en önemli kongresi olan Türk Oftalmoloji Derneği'nin 56. TOD Ulusal Kongresi yurt içi ve yurtdışından birçok katılımcıyla Antalya'da gerçekleştirildi.

Bu yıl Diyarbakır Şubesi tarafından 2-6 Kasım 2022 tarihinde Belek/Antalya Sueno Otel ve Kongre Merkezinde düzenlenen ve Oftalmolojinin Türkiye'deki en önemli kongresi olarak kabul edilen TOD 56. Ulusal Kongresi'nde toplam 187 oturum ve bilimsel konuşma gerçekleştirildi. 770 hekimin farklı konularda konuşmacı olarak ya da sunumlarıyla yer aldığı kongrede World Medicine Ophthalmics Türkiye

ekibi de standıyla hazır bulundu. Sabah erken saatlerde başlayan toplantılar akşam geç saatlere kadar sürerken tüm oturumlara katılım hekimler tarafından yoğun bir şekilde gerçekleştirildi. Tüm doktorların bilgilerini tazeleyip yeni gelişmelerden haberdar olduğu ve yaklaşık 2200 kişinin ziyaret ettiği kongreye yurt içi ve yurt dışından özellikle Türk Cumhuriyetleri'nden katılım büyüktü. World Medicine standını ziyaret eden

ve World Medicine'in ürünlerini güvenle ve sıklıkla tercih ettiklerini dile getiren doktorlar standta ayrıca World Medicine'nin yeni yatırımları son teknoloji ile donatılmış üretim tesisleri ve Ar-Ge laboratuvarları hakkında daha detaylı bilgi aldılar. Özellikle Türkiye'de kullanıma hazır flukonazol etken maddeli tek antifungal göz damlası ürünü ürettiği olmasından dolayı tedavilerinde World Medicine markasını tercih ettiklerini belirttiler.

IUPSA WORLD MEDICINE'İ ZİYARET ETTİ

İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Öğrenci Birliği IUPSA ilaç sektöründe öncü firma ziyaretleri doğrultusunda World Medicine'ı ziyaret etti.

Tüm dünyadaki eczacılık öğrencileriyle İstanbul Üniversitesi Eczacılık fakültesi öğrencilerinin irtibatını sağlayan, çeşitli projelerle, dünyanın dört bir yanında gerçekleşen kongrelerle, staj hareketlilik programlarıyla eczacılığın uluslararası boyutunu öğrencilere tanıtmayı ve eczacılık alanında öğrencilere geniş bir vizyon edindirmeyi hedefleyen IUPSA International World Medicine'ı ziyaret etti. Öğrencilerin ilaç sektöründe öncü firmalarla buluşmasını firmadaki

işleyişi ve düzeni yerinde görebilmeleri adına World Medicine üretim tesisleri ve WMARGE Merkezi'ni ziyaret eden birlik, teknik geziyi 07 ve 09 Aralık tarihlerinde iki grup olarak gerçekleştirdi.

World Medicine hakkında detaylı bilgi alan öğrenciler, yapılan araştırma ve geliştirme çalışmalarını canlı görebilme fırsatı elde ettiler. Staj imkanları ve mezuniyet sonrası çalışma koşulları hakkında da bilgi alan öğrenciler ziyaretlerinden son derece mutlu ve memnun kaldıklarını dile getirdiler.

WMO INFOJET BİLGİLENDİRME VİDEOLARI YAYINDA

World Medicine Türkiye sosyal medya hesapları üzerinden hastalara dokunabilmek, insanlara göz sağlığı ile ilgili küçük ve akılda kalıcı bilgileri verebilmek adına hazırlanan WMO InfoJet videoları yayına geçti.

World Medicine Ophthalmics Türkiye, World Medicine'in modern üretim tesislerinde, yüksek kalite standartları ile üretilen ürünleri hastaların hizmetine sunmaya devam ediyor. Hastaların göz sağlığını korumak ve yaşam kalitelerini artırmak için çalışan World Medicine Ophthalmics Türkiye bu amaca hizmet eden eğlenceli bir video serisini hayata geçirdi. Aslında insanlar tarafından çok bilinmeyen veya dikkat edilmesi durumunda göz sağlığını korumaya yardımcı olacak konu başlıklarından oluşan ve yararlı bir çok bilgi içeren WMO InfoJet kısa videoları World Medicine sosyal medya hesapları üzerinden yayına başladı.

"İyi gör, mutlu ol" sloganıyla, hem hastaların hem de sağlıklı bireylerin bilinçlenmesi ve korunması adına bu videoları hayata geçirdiklerini belirten World Medicine Ophthalmics Satış Gücü Etkinliği ve Eğitim Müdürü Ömer Bakanyıldız " Bu videoların insanların bilinçlenmesi adına çok fayda sağlayacağını düşünüyoruz. Bu bilgileri toparlarken çok titiz çalıştık. Video serisinin tüm görsel hazırlığını ve kurgusunu grafik tasarımcı arkadaşımız Cevale Bal yaptı. Kendisi ile birlikte yürüttüğümüz çalışmalarda bir yandan World Medicine'ı sosyal medyada takip edenleri göz sağlığı ile ilgili konularda bilgilendirmeyi

amaçlarken bir yandan da faydalı içerikleri ilginç verilerle sunarak sosyal medyada görünürlüğümüzün artmasını ve hesaplarımıza hareket getirmesini planladık." dedi. Bakanyıldız WMO çalışanları olarak sosyal medya hesapları üzerinden beğeni ve paylaşımların artmasına ve dolayısıyla daha fazla görünür olmak için destek vermeye devam edeceklerini sözlerine ekledi.

Salih Yiğit
World Medicine Çerkezköy Fabrikası
Steril Likit Üretim Şefi

STERİL ALAN

Nasıl Yönetilir?

World Medicine İlaç Çerkezköy Tesisinde steril likit ve liyofilize formda ürünlerin üretildiği geniş bir steril üretim alanına sahibiz. Bu alanda; iki adet ampul dolum, iki adet flakon dolum, bir adet multidoz göz damlası dolum ve bir adet monodoz göz damlası- inhaler ürünleri dolum hattımız olmak üzere toplam altı adet son teknoloji dolum hattımız ve bu dolum hatlarına hizmet eden solüsyon hazırlama-filtrasyon sistemlerimiz, otoklavlarımız, ekipman yıkama makinelerimiz, liyofilizatörlerimiz vb. ekipmanlar 2021 yılında ve 2022 yılının başında sırayla devreye alınmıştır. Günümüz itibarıyla tüm dolum hatları ve ambalajlama alanları aktif olarak çalışmaktadır.

İyi bir steril alan yönetimi için ilk şart, üretim alanlarının; personel akışı, malzeme akışı, havalandırma sistemleri, yapı malzemeleri seçimi, ekipman seçimleri ve kontrol sistemleri açısından doğru dizayn edilmesidir. World Medicine'nin en başarılı olduğu konuların başında da bu dizaynın çok iyi yapılmasının geldiğini düşünüyorum. Yıllar süren bu dizayn ve kurulum sürecinin, süreci işletecek olan "Üretim Müdürü, Üretim Şefi ve Üretim Uzmanı" gibi kritik personelle yapılması çok büyük bir avantajdı. Hiçbir üretim yapılmamasına rağmen tasarım sürecinde kalabalık bir ekip istihdam etmek hiç şüphesiz doğru bir

steril alan kurulumunun anahtarıydı. An itibarıyla steril üretim müdürlüğüne bağlı personel sayısının yaklaşık 150'ye ulaştığını görmek de bizler için ayrı bir mutluluk. Steril alanlar ve steril üretim prosesi, hiç şüphesiz ilaç sektöründe yönetilmesi en meşakkatli proseslerin başında gelir. Cansız partikül ve mikroorganizma sınırlamalarının çok düşük seviyelerde olması ve bunların gözle görülen kontaminasyon kaynakları olmaması steril alanı yönetmeyi daha da zorlaştırmaktadır. İşte burada cGMP başta olmak üzere ilgili regülasyonlara uyum kritik önem kazanmakta. Prosesle ilgili tüm prosedür ve talimatlar; bu regülasyonlardan beslenmeli, temizlik personelinin en üst kademedeki personele kadar tüm çalışanlar yaptığı işle alakalı prosedür ve talimatlara hakim olmalı ve onları eksiksiz uygulamalıdır.

Geçtiğimiz Kasım ayında verdiğimiz "Steril Alan Yönetimi" eğitiminde amacımız; steril üretim personellerinin yanı sıra, onları destekleyen, takip eden ve steril üretime ucundan kıyısından katkı sunabilecek tüm personelin bu konuda bilgilenmesiydi. Bu nedenle; "Üretim, Kalite Güvence, Teknik Hizmetler, Teknik Validasyon, Operasyonel Validasyon ve Mikrobiyoloji" bölümlerinin ortak katılımıyla toplam üç farklı oturumda bu eğitimleri gerçekleştirdik. Eğitim sonunda; ekibin gerçekten hiç bilmediği

ya da eksik bildiği şeyler olduğunu görmesi, öğrendikleri şeylerden yararlanarak yeni sorular sormaları ve çok olumlu geri bildirimler almak beni en mutlu eden şeylerdendi.

Peki biz bu eğitimde neler anlattık?

Steril alanlara giriş ve çıkış prosedürlerinin doğru işletilmemesi, alanda yaşanması muhtemel çevre kontrol ve personel sapmalarına neden olacaktır. Tüm personel bu konuda zaten eğitilmişti, ancak biz bu eğitimde steril alan giriş- çıkışını hem video sunumlarla hem de uygulamalı olarak gösterdik ve prosedürlerin hangi kaynaktan beslendiğini somut verilerle anlattık. Örneğin; steril alana giren personeller, giriş çıkış uygulaması konusunda eğitilmişti ama hangi uygulamayı neden yapması gerektiğini ve sonuçlarının ne olacağını tam olarak bilmiyordu. Artık daha iyi biliyor.

Steril alana yanlış malzeme giriş çıkışları da yine en önemli kontaminasyon kaynaklarından biri. Bunları da görsel olarak tüm detaylarıyla bu eğitimde anlatma fırsatı bulduk ki zaten steril alan yönetiminde çok küçük detaylar -kontaminasyon limitlerinin çok düşük olması nedeniyle- belirleyici oluyor.

Steril alanda yanlış temizlik ve dezenfeksiyon uygulamaları da en sık görülen kontaminasyon nedenlerinden biri. Burada temizlik malzemelerinin de (mop, bez, temizlik kovaları, dezenfektan vb.) temizliğinden ve sterilizasyonundan, uluslararası alanda kabul görmüş temizlik

metotlarından bahsettik ve hem video sunumla hem de uygulamalı gösterimle destekledik. Bu bölümün sonunda normal hayattaki temizlikle steril alan temizliğindeki farklar bazı katılımcıları oldukça şaşırttı.

Steril alana çok doğru bir şekilde giriş-çıkış yaptınız, malzemeyi doğru transfer ettiniz ve temizliği de mükemmel yapıyorsunuz. Kontaminasyon olur mu? Evet olabilir. Eğer steril alanda çalışan personel o alanda davranış kurallarına uymuyorsa, örneğin hızlı hareket ediyor, yüksek sesle konuşuyor, ellerini yeterince dezenfekte etmiyorsa, ekipmana yanlış müdahale ediyorsa. Bu eğitimde yine video sunumla ve örneklerle alanda hangi davranışların yanlış olduğunu ve bunların nelere sebep olabileceğini görselleştirerek anlatma imkanı bulduk.

HVAC (Heating, Ventilating, Air Conditioning) sistemlerinde yaşanacak sapmalar da (örneğin limit dışı sıcaklık, nem ve odalar arası basınç farkı gibi durumlar) potansiyel kontaminasyon nedenlerindendir. Bu konuya ve dikkat edilmesi gereken noktalara da eğitimimizde ayrıca değindik.

Son olarak mikrobiyoloji bölümümüz tarafından, steril alanda yapılan mikrobiyolojik kontroller ve genel hijyen konuları hakkında sunum yapılarak eğitim sonlandırıldı. Zaten steril üretim konusunda iyi bir "know how" a sahip olan World Medicine'da bu eğitimlerin hiç bitmeyeceğine ve burada çalışan ekibin her geçen gün daha çok şey öğreneceğine inancım tam.

İŞTAHSIZLIKTA BİTKİLERİN GÜCÜ

CENTİYANA KÖKÜ (GENTIANA LUTEA)

Centiyana (*Gentiana lutea*) içerisinde yer alan amarogentin ve gentiopikrosit, acı (buruk) tat-tan sorumlu bileşenlerdir. Ağız yoluyla alındığında acı (buruk) tada sahip bu bileşenler dildeki tat reseptörlerini uyarır. Bunu takiben mide sıvısı ve safra salgısı artar ve sonuçta hem iştah hem de sindirim aktivitesi tetiklenir.¹

Avrupa İlaç Ajansı (EMA) Tıbbi Bitkisel Ürünler Komitesi (HMPC) geçici iştah kaybı, hafif düzeyde dispeptik ve gastrointestinal semptomlarda centiyana kökünün geleneksel kullanımını onaylamıştır.¹

HİNDİBA (CICHORIUM INTYBUS)

Hindiba, Avrupa'da uzun yıllardır geleneksel olarak kullanılan bitkilerdendir. Hindiba bitkisinin (*Cichorium intybus*) köklerinde yer alan acı (buruk) tada sahip seskiterpenler ile iştahı uyarabildiği, koleretik aktivitesi ile sindirim sistemi rahatsızlıklarında kullanılabileceği belirtilmektedir.² Avrupa İlaç Ajansı (EMA) Tıbbi Bitkisel Ürünler Komitesi

(HMPC), geçici iştah kaybı ve hafif düzeyde gastrointestinal semptomlarda (abdominal doyumluk hissi, gaz ve yavaş sindirim) hindiba bitkisinin geleneksel kullanımını onaylamıştır.²

SUTERESİ (NASTURTIUM OFFICINALE)

Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi (CDC), 2013 yılında besin yoğunluğu skorlamasına göre tüm sebze ve meyveleri incelediği bir rapor yayımlamıştır. Bu raporda halk sağlığı açısından en önemli 17 besin içeriğine göre tüm sebze ve meyveler kendi aralarında karşılaştırılmıştır. Buna göre suteresi bitkisi, CDC'nin yayımlamış olduğu besin yoğunluğu puanlama sıralamasında tüm sebze ve meyveler içerisinde birinci sırada yer almaktadır.³

REFERANSLAR

¹ European Union herbal monograph on *Gentiana lutea* L., radix. EMA/HMPC/607861/2017.

² Assessment report on *Cichorium intybus* L., radix. EMA/HMPC/113041/2010

³ Di Noia J. Defining Powerhouse Fruits and Vegetables: A Nutrient Density Approach. *Prev Chronic Dis* 2014;11:130390.

VIADOR

YEMEKLE DOST BİTKİSEL ŞURUP

Centiyan

Hindiba

Suteri

Manganez

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

İlgar Mustafayev
World Medicine İstanbul Fabrikası
Kalite Güvence Uzman Yardımcısı

“FARMASÖTİK İLAÇ REKLAMLARINDA NÖROPAZARLAMA TEKNİKLERİNİN TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARLARINDAKİ YERİ: “WORLD MEDİCİNE” ÖRNEĞİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRME” YÜKSEK LİSANS TEZİ

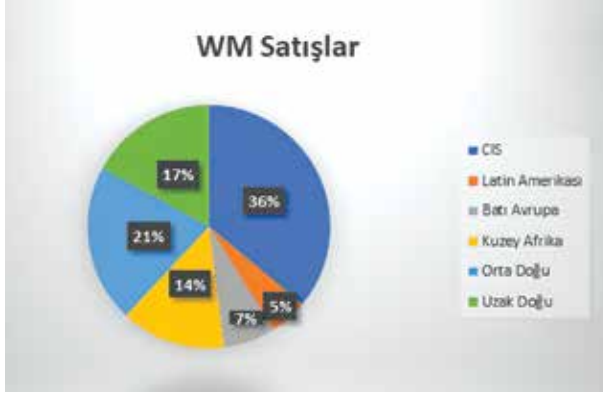
“Eğitimidir ki, bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır; ya da esaret ve sefaletle terk eder.”

Mustafa Kemal Atatürk

Herkese merhaba. Yazıma kendimi tanıtmaya başlamak isterim. Ben, İlgar Mustafayev 1998 Azerbaycan (Gedebey ili) doğumluyum. Okul yıllarını ve Lisans dönemini (Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı yakınlığında Kamu Yönetimi Akademisi) Azerbaycan'da tamamladım. 2019 yılı itibarıyla Türkiye maceram başladı. Yüksek Lisans için Üsküdar üniversitesinden (Nöropazarlama alanında) kabul aldım. Yüksek lisansa başlamamla beraber World Medicine

şirketinde (Kalite Güvence bölümü) de çalışma hayatına giriş yapmış oldum. Hem eğitim süreci hem iş hayatı yorucu olsa da seve seve yaptığım bir işti. İlaç şirketinde kalite bölümünde çalışmam diğer bölümleri de daha iyi anlamamı sağladı. Üretim süreçlerini, planlama süreçlerini yakından takip etme fırsatım oldu. Yüksek lisans derslerinde beyin ve pazarlamanın karması olan nöropazarlama alanında çalışmalar yaptım. Eğitim sürecini işim ile ilişkilendirmeyi her zaman düşünüyordum. Ders dönemini başarıyla bitirdikten sonra tez yazım sürecine dahil oldum. Birçok alanda araştırma yaptım ve sonuç olarak tezimi ilaç sektöründe yapmak kararına vardım. Tez adını şu şekilde belirledim: “Farmasötik İlaç Reklamlarında Nöropazarlama Tekniklerinin Tüketici Satın Alma

Kararlarındaki Yeri: “World Medicine” Örneği Kapsamında Değerlendirme”. Kaliteli ilaç üretmek her şirketin temel amacıdır. World Medicine olarak dünyanın 35’den fazla ülkesine ihracat yaparak bu alanda başarıyı ortaya koymaktayız.

Tez çalışmamda World Medicine ilaçlarını kullanan tüketicileri baz aldım. Belli soru listesiyle tüketicilerin şirket ve ilaç hakkında düşüncelerini öğrendim ve gelişmiş nöropazarlama araçlarıyla gelecekte neler yapılabileceğine dair fikirlerimi paylaştım. Araştırmanın yapılması için Türkiye ve Azerbaycan’daki “World Medicine” firmasının ilaçlarını tüketen tüketicilerin bilgileri kullanılmıştır. Yüz yüze görüşmenin verimli olması için önceden araştırma yapılmıştır. Firma yetkililerinden izin alınmıştır. İnsanların fikri alınacağı için üniversite etik kurulundan da onay alınmıştır. Katılımcılarla birebir görüşmek gerektiğinden her zaman samimi ve açık sözlü olmak şartı gözlemlenmiştir. Bu halde katılımcılar kendilerini daha rahat hissettiği ve ifade ettiği gözlemlenmiştir. Tez yazım süreçlerinde World Medicine reklam politikasının ve genel şirket politikasının hangi yönde ilerlediğini anlama fırsatım oldu: “World Medicine” logosunda mavi renk kullanılmıştır. Mavi renk güven ve sadakat duygusunu sembolize eden bir renktir. Bununla da Tüketicilerde firmaya karşı bir güven hissi oluşmaktadır.

“World Medicine” reçeteli ve reçetesiz ürünler üretmekte ve satışını yapmaktadır. Türkiye’de reçeteli ilaçların reklamının yapılmasının yasak olması üzerine sadece reçetesiz ilaçların reklamı yapılabilmektedir. Reçetesiz ilaç reklamları broşürler, sosyal medya hesapları, siteler üzerinden yürütülmektedir. Reklamların tüketicilere ulaşması sosyal medya üzerinden daha rahattır. “World Medicine” reklamlarını sosyal medya ve resmi internet siteleri üzerinden yürütmektedir. Viador support internet sayfasında ürünle ilgili tüm bilgiler paylaşılmıştır. Görsellerde çocukların olması dikkat çekmek için kullanılmıştır. Aynı zamanda içindeki katkı maddelerinin resimleri de ilave edilmiştir.

World Medicine”, çocuk şuruplarının ambalaj dizaynına özen gösteriyor. “İştah artırıcı” olarak tanıtılan ilacın ambalaj dizaynında yemeğin tadından lezzet alan çocuk tasvir edilmiştir (dil onu simgelemektedir).

Böylelikle tüketici için daha açıklayıcı bir ilaç konumuna gelmiştir ve Cezayir’de sosyal medya hesapları olan Instagram ve Facebook üzerinden ilaç reklamları paylaşılmaktadır. Bilgilendirici içerikte olan bu reklamlar tüketicilerin odak noktası olarak belirlenmiştir.

Katılımcılara yönlendirilen sorularla tüketicinin karar verme sisteminin çalışma prensibini öğrendim ve Nöropazarlama tekniklerinin bu açıdan nasıl uyarlanacağı tez çalışmamda yazdım. Tüketici karar verme sistemleri aşağıdaki gibidir:

Tüketicilerin satın almalarında karar verme mekanizması 2 sistem üzerinden oluşmaktadır. Sistem 1’de tüketici ürünle ilgili çok düşünmez ve direkt alma eğiliminde bulunur. Sistem 2’de durumlar tam farklıdır: tüketiciler ürün hakkında bilgilidir, hızlı karar vermezler ve yavaş çalışan bir yapıya sahiptir. Tüketicilerin daha çok sistem 1 üzerinden ilerledikleri yapılan çalışmalar sonucunda gözlemlenmiştir. Tüketiciler ihtiyacı olmadığı halde bile ürünleri alma eğiliminde olmaları beyinde “otopilot” rejimin devreye girmesinden kaynaklanmaktadır. Sistem 1- Otopilot, Sistem 2- Pilot. Bu sistemler karar verme anında farklı duygular göstermektedir.

Beyinde oluşan “ısı haritası” ürünün iyi kalitede olduğunu kabullenir. Tüketici o ürünün reklamını izlediği zaman beyinde “otomatik oluşan kalite” anlayışı hemen etkisini göstermektedir.

TÜKETİCİ KARAR ALMA SİSTEMİ

SİSTEM 1 (OTOPİLOT)	SİSTEM 2 (PİLOT)
Duygusal	Düşünme
Hızlı	Yavaş
Yormayan	Kurallı
Çağrışımlı	Tembel
Refleks	Kalıtsal
Otomatik	İstemli
İçgüdüsel	Nötr
Çalışkan	Kontrollü
Evrensel	Yorucu

KAYNAK: SEDA GENÇ, NERODİJİTAL, 2018, S. 58

YÜKSEK FİYAT KALİTE ORANINI ARTIRIR MI?

Kalite ürünün mükemmelliğini gösteren bir kavramdır. Tüketicinin bir ürünü kullandıktan ve memnun kaldıktan sonraki tatmini oluşturan kavramdır. Tüketicilerin algısını ifade eden kavram, “algılanan kalite”dir. Objektif kalite standartlara dayanan kalite özelliğidir. Ürün kalitesi, pazarda ürünün rekabet oranını yükselten bir durumdur. Kalite, tüketicide markaya bağlılık yaratacak hale gelebilir. Görüşmecilerin ifadelerine göre fiyatı yüksek olan her ilaç kalite farkını göstermemektedir. Sadece firmalar ambalaj değişikliği yaparak fiyat yükseltmesine gidebiliyorlar ve bu da tüketicilerin bazı kısmını kendine çekmektedir.

NÖROPAZARLAMA YAKLAŞIMI TÜKETİCİ SATIN ALMA DAVRANIŞLARINDA NASIL ETKİ GÖSTERMEKTEDİR?

Nöropazarlama çalışmaları ürünlerin faydaları ile beraber diğer taraflarını da gösterebilmektedir. Nöropazarlamanın etik açıdan da çalışmaları değerlendirmektedir. Bazı tüketiciler nöropazarlamayı “beyinde satın alma” (buy button in the brain) düğmesi olarak anlıyorlar. Ama nöropazarlama ürünleri insanların bilinçaltına yerleştirilen, allayıp pullamak ve satın alma için ikna etmek gibi bir uygulama değildir. Nöropazarlama ürünlerin pazarlamasına ve tüketicilerin taleplerinin belirlenmesine katkı yapan bir uygulama olarak görülmektedir. Tüketicilerin istek ve beğenilerinin ölçülmesine yardımcı olan bir yöntemdir. İlaç şirketleri de bu durumu düşünerek tüketicilerin beğenisi doğrultusunda ürünler piyasaya sürmeyi planlamaktadır.

Yapılan çalışmada fiyat ve kalite konusu tartışma odağı olarak belirlenmiştir. Ürünün fiyatı onun kalitesini iyi gösteren bir kavramdır. Tüketiciler ödedikleri paranın karşılığında iyi bir kalite isterler. Modern dönemde internetten alım işleri önceki yıllara nazaran artmıştır. Fiyat kalite ilişkisinde fiyatın seviyesine göre kalitenin algılanması gibi bakılır. İlaç sektöründe de aynı durum geçerlidir. Katılımcıların gelir durumu da bunun için sorulmuştur. Tüketiciler hastalığın durumuna göre ilaç aldıklarını da belirttikeler. Tüketicilerin çok ağır hastalık durumunda daha pahalı (daha kaliteli olarak düşünülmektedir) ilaç kullanma eğiliminde oldukları gözlemlenmektedir. İlaçların etken hammaddelerinin üründe olma payına göre ilacın değeri artma veya azalma göstermektedir. Son dönemlerde dünyada olduğu gibi Türkiye’de de nöropazarlama alanında yapılan çalışmalar genişlenmektedir. Analizler yöntemiyle tüketicilerin düşünceleri daha detaylı araştırılmaktadır. Nöropazarlama reklam etkinlikleri arttırmakla beraber gereksiz masraflardan kaçınmayı da sağlamaktadır.

Yüksek lisans sürecini başarıyla tamamladıktan sonra yoluma işletme alanında yaptığım Doktora programı ile devam etmekteyim. 2023 yılının hepimiz için iyi bir yıl olmasını temenni ederim. Sağlıcakla kalın...

YOK Tez merkezi:
[https://tez.yok.gov.tr/
UlusalTezMerkezi/
tezSorguSonucYeni.jsp](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp)

WORLD MEDICINE'IN 2. ÇEVRE SAĞLIĞI FOTOĞRAF YARIŞMASI SONUÇLANDI.

World Medicine'da bu yıl ikinci kez düzenlenen ve gelenekselleştirilmesi hedeflenen “Çevre Sağlığı Fotoğraf Yarışması” sonuçlandı.

“Dünya bize bırakılmış bir miras değil, geleceğe aktarmamız gereken bir emanettir” felsefesiyle çevre farkındalığını daima yüksek tutarak yapılan bütün işlerde önceliğini çevreyi korumaya veren World Medicine 'in sürdürülebilirlik politikaları doğrultusunda “26 Eylül Çevre Sağlığı Günü”nde , çevre bilinci ve farkındalığı oluşturmak amacıyla geçen yıl başlattığı yarışma bu yıl “Sürdürülebilir ve Doğa İçinde Uyum ile Yaşamak” teması ile yapıldı.

Son katılım tarihinin 27.09.2021 olduğu fotoğraf yarışmasında jüride bu yıl Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov, İş Sağlığı Güvenliği Ve Çevre Direktörü Levent Uygur, Tedarik Zinciri Direktörlüğü Teymur Al-

lahverdiyev, İstanbul Fabrika Direktörü Figen Özgel, Çerkezköy Fabrika Direktörü Deniz Alkanat, İnsan Kaynakları Müdürü Esra Acar, Mekanik Bakım Şefi Sercan Ağaoğlu, Muhasebe Sorumlu Uzmanı Serdar Maraş, Çevre Şefi Ender Öztürk, Çevre Uzmanı Mehmet Kuruçay yer aldı. Yaklaşık 170 fotoğraf arasından jürinin değerlendirmesiyle 30 Eylül tarihinde sonuçlanan 2. Çevre Sağlığı Fotoğraf Yarışması'nın bu yıl ki Birincisi KAAN UYLAŞ oldu. İkinciliği BARIŞ MUTLU elde ederken, üçüncülük DURMUŞ TULAN'ın oldu.

Kazanan fotoğrafçılara ödülleri World Medicine Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sohrab Mammadov ve İnsan Kaynakları Müdürü Esra Acar Engin tarafından verildi.

Merve Çebitürk
World Medicine Çerkezköy Fabrikası
İş Güvenliği Uzmanı

BALKANLARDAN GELEN *Sıcak Esinti*

Ülkemizde ve dünyada pek çok sorun yaşanırken, sizleri ufak da olsa günlük dertlerimizden uzaklaştırabilmek adına bu ayki sayımızda yakın zamanda yapmış olduğum balkan gezisini anlatmak istedim. Geziyi kendi gözümünden anlatmak istesem de gittiğiniz yerlerde bize pek de yabancı olmayan balkan halklarından bu bölgelerde yapılabilecek aktiviteler konusunda da bilgi alabilirsiniz. Zira gittiğiniz balkan ülkelerinin hemen hepsinde, Türkçe konuşabileceğiniz birilerini bulmak mümkün...

SVETİ STEFAN:

Karadağ'ın Budva şehrine yakın olan Sv. Stefan, Karadağ'ı ziyaret eden herkesin ilk durak noktası diyebiliriz. Her ne kadar ada şu anda özel mülk olup ziyaret şansını kısıtlı olsa da gitmişken adayı tepeden gören noktadan bir fotoğraf çekmeyi ihmal etmeyin!

BUDVA:

Karadağ denilince akla gelen iki yerden birisi olan Budva, Adriyatik denizi kıyısında, Türkiye'nin Bodrum'u diyebileceğimiz, eski mimarisi ile de dikkat çeken, deniz tatili için de muhteşem olan bir şehir. Şehri ziyaret ettiğinizde deniz, kum ve güneşin tadını çıkarabileceğiniz gibi ziyaret edebileceğiniz pek çok tarihi kilise ve manastır da mevcut. Yemek yemek istediğimizde biz ağırlıklı olarak İtalyan mutfağına denk geldik ve yemeklerinden oldukça keyif aldık. Budva ve Kotor'da İtalyan mutfağına bir şans vermeyi düşünebilirsiniz.

KOTOR:

Karadağ denilince akla gelen iki yerden bir tanesi Budva demiştik, bir diğer yer ise yine bir sahil kasabası olan Kotor. 1979 yılından beri UNESCO'nun Dünya Mirası Listesinde yer alan Kotor'u ziyaret ettiğinizde sizi dağın tepesine kadar ulaşan kalenin kalıntıları karşılıyor. Şehrin kapılarından içeri girdiğinizde kalenin içindeki tarihi binalar sizi büyülemeye yetiyor. Şehri ziyaret ettiğinizde kalenin tarihini de dinlemenizi tavsiye ederim. Gelmişken hediyelik eşya almadan dönmek istemeyenler için de Kotor şehrinin kedileriyle ünlü olduğunu ve her yerde kedi motifleri olduğunu söylemekte fayda var. Eğer hediyelik eşya almak isterseniz kedi motifli pek çok seçenek mevcut.

(KOTOR FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

(KALEMEGDAN
FOTOĞRAF:
BELGİN KÖROĞLU)

BELGRAD:

Tuna ve Sava nehirlerinin birleştiği yerde kurulmuş olan Belgrad, Sırbistan'ın başkenti ve en meşhur şehridir. Tuna ve Sava nehirlerinin birleştiği yeri görebileceğiniz bir tepeye çıktığınızda hem bu güzel manzarayı seyredebilir hem de gidiş ve dönüşünüzde etraftaki tarihi kalıntıları inceleyebilirsiniz. Şayet; Belgrad'ı ağustos ayında ziyaret edecek olursanız; çeşit çeşit biranın bulunduğu bira festival gününü takviminize muhakkak not edin.

(SÖNMEYEN ATEŞ FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

SARAYBOSNA:

Bosna-Hersek'in başkenti olan Saraybosna birçok güzelliği bulundurmasının yanı sıra henüz savaşın izlerini taşımaya da devam ediyor. Gezip gördüğünüz pek çok güzelliğin yanı sıra o tarihi hüznü de içinde her adımınızda hissediyorsunuz. 'Sonsuz ateş' anıtı da bunlardan bir tanesi. Hiç sönmeyen o ateş anıtı, gören herkese kaybedilen insanları hatırlatmaya devam ediyor.

Saraybosna'ya kadar gitmişken Morica Han, Milli Kütüphane, Gazi Hüsrev Bey camii, gençlerin toplanma yeri olan Sebilj ve Saraybosna katedrali görülmeden dönmemesi gereken yerlerden. Gazi Hüsrev Bey camiini ziyaret etmişken dış duvarındaki iki oluklu çeşmesinden su içmeyi unutmayın. Bu oluklardan, sağ taraftakinden su içenin bu şehre yeniden geleceği, sol taraftakinden su içenin ise bu şehirden biriyle evleneceği rivayet ediliyor. Saraybosna sokaklarını gezerken buram buram kahve kokusunu alabilirsiniz. Türk kahvesinin Bosna'ya özgü hali olan bu kahveyi de gitmişken deneyebilirsiniz.

MOSTAR:

Bosna-Hersek'in en güzel kentlerinden birisi olan Mostar, kendisiyle aynı adı taşıyan köprüsü ile meşhur. Köprü her ne kadar savaş zamanında yıkılmış olsa da savaş sonrası yıkılan taşlar tek tek sudan çıkarılıp işaretlenmiş, eksik kalan taşlar için ise; köprünün yapımında kullanılan taş ocağı yeniden kullanıma açılarak işlenip, köprüye uygun hale getirilmiş; köprü, aslına uygun olarak restore edilmiştir. Köprünün üzerinden baktığınızda yemyeşil bir manzara size göz kırparken köprünün iki yanında iki farklı yerde olma hissini yaşıyorsunuz. Ziyaretinizde köprünün altındaki seyir alanından köprüden atlayan gençle-

(MOSTAR KÖPRÜSÜ FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

(MOSTAR FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

ri de izleyebilirsiniz.

Eskiden bu bölgeden Boşnak bir kız ile evlenmek isteyen genç delikanlılar cesaretlerini 70 metre yükseklikteki köprüden Neretva Nehri'nin serin sularına atlayarak gösteriyorlardı.

Ancak bu adet tehlikeli olduğu gerekçesiyle son yıllarda yapılmamaya başlandı.

Mostar'a gitmeye karar verdiyseniz yol üzerinde ziyaret edebileceğiniz bir diğer durak da Blagaj tekkesi, diğer adıyla Alperenler tekkesi. Bu tekke dev bir kayanın altına inşa edilmiş olup İslamiyet'in yayılması için bölgeye gelmiş dervişler tarafından kullanılmıştır. Tuna nehrinin tertemiz suyunun manzarası eşliğinde tekkeyi ziyaret edebilir, yürüyüş yapabilir, nehrin kenarında bulunan restoranlarda yemek yiyebilirsiniz.

Bosna-Hersek'i ziyaret ettiyseniz gezdiğiniz yerlerde meşhur Boşnak böreğini ve Boşnak köftesini denemeyi de unutmayın.

(BLAGAJ TEKKESİ FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

ÜSKÜP:

Balkanlarda Türk izleri taşıyan ve hala az da olsa Türklerin de yaşadığı şirin bir kenttir Üsküp. Makedonya'nın başkenti Üsküp kentin simgesi Vardar nehri üzerindeki Taş Köprüsü, eski Osmanlı çarşısı ve camileriyle gerçekten de size bir Anadolu şehrinde olduğunuz izlenimi uyandırır. Damak tadımıza uygun yemekleri, tarihi yapıları ve görkemli şehir parkıyla güzel bir şehirdir. Üsküp'e giderseniz ünlü Vardar Nehri üzerindeki taş köprüde heykellerin arasında gezinin ve Vardar Ovası türküsünü mırıldanın.

Üsküp'ün adı geçtiğinde ilk akla gelen şeyler Vardar ovası türküsü ve şehirde bulunan heykeller diyebiliriz. Özellikle taş köprü civarlarına gittiğinizde etrafınızda her yönden sizi saran, tarihin önemli birçok simasının heykellerini görebilirsiniz. Her bir heykelin bir hikayesi olmakla birlikte Üsküp'te heykel yapmak bir yarışa dönüşmüş durumda da diyebiliriz. Şehrin tam göbeğinde olan Türk çarşısını gezerken kendinizi Osmanlı esintileri ile dolu bir Türk şehrinde hissediyor, taş köprüden karşıya geçtiğinizde ise kendinizi pek çok heykel ile süslü bambaşka bir şehirde buluyorsunuz.

Doğanın da tadını çıkarmak isterseniz Üsküp' e yarım saatlik mesafede bulunan Matka kanyonunda tekne gezisi yapabilir, kahvenizi yudumlarken manzaranın tadını çıkarabilirsiniz.

(ÜSKÜP FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

(ÜSKÜP FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

(ÜSKÜP FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

(ÜSKÜP FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

(ÜSKÜP FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

(MATKA KANYONU FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

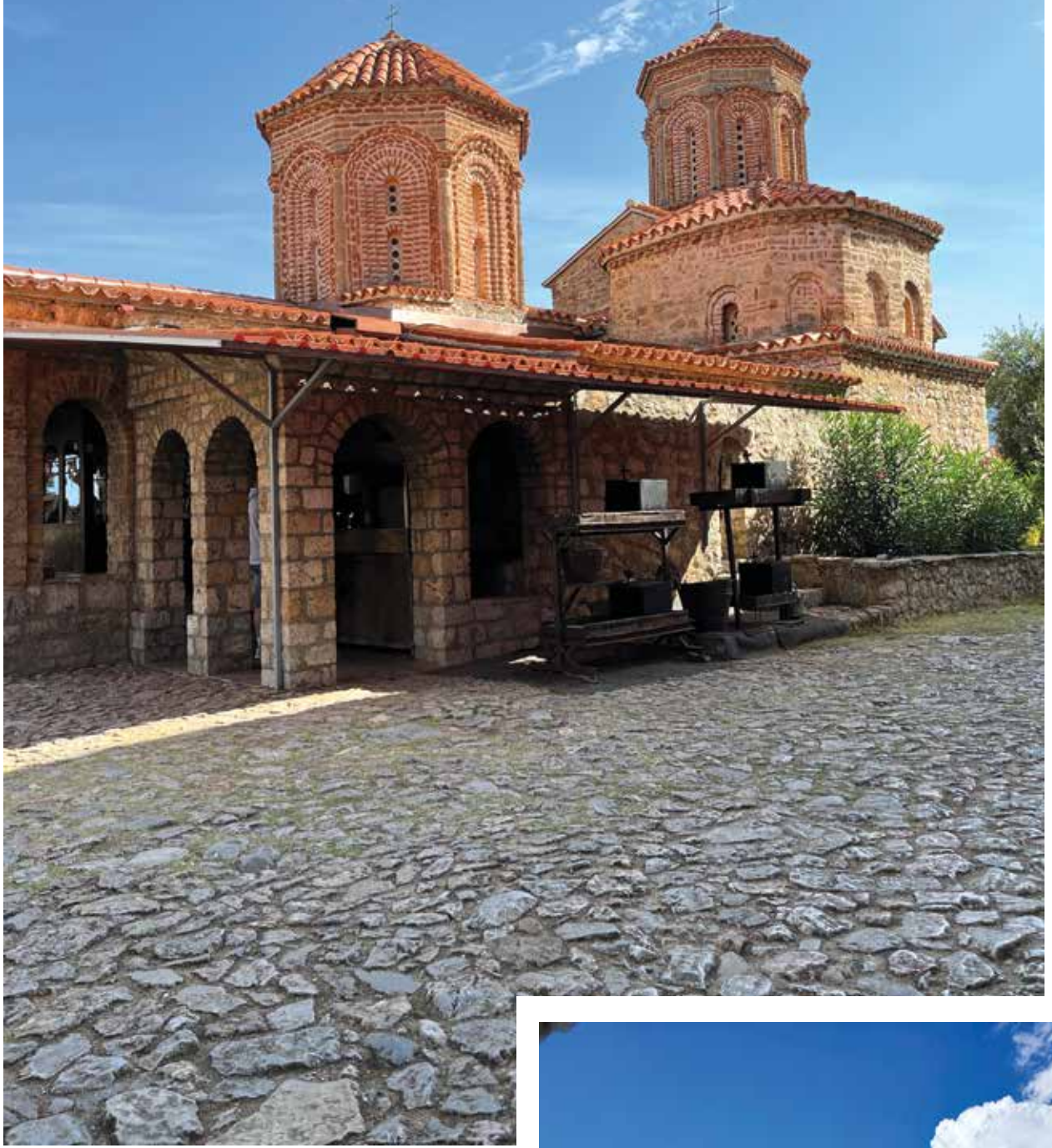
(ALACA CAMİİ FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

KALKANDELEN (TETOVO):

Üsküp'ten Ohrid'e giderken Kalkandelen'de bulunan Alaca Camii görülmeden geçilmemeli. İki kız kardeşin yaptığı, kök boyaları ile boyanarak süslenmiş camii bambaşka bir görsellik sunuyor. Kök boyaların solmasından dolayı aynı özenle senede bir kez (aynı teknikle yapılan kök boyalarla) caminin tekrar aynı şekilde boyandığını söylemeden de geçmeyelim.

(OHRİD FOTOĞRAF: BELGİN KÖROĞLU)

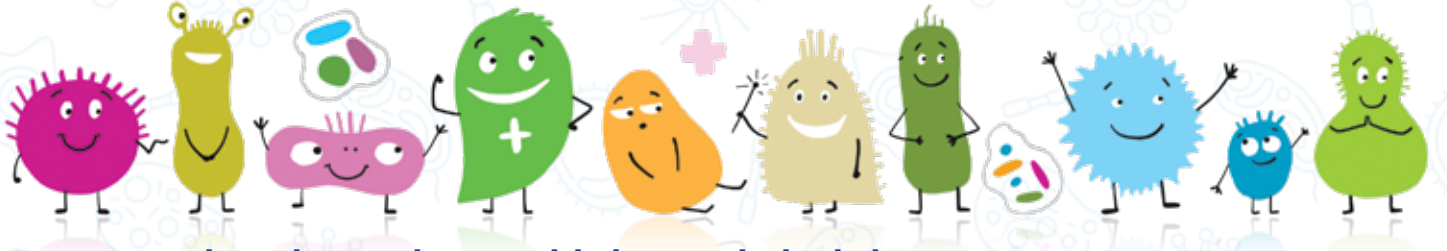

MAKEDONYANIN İNCİSİ OHRİD:

UNESCO Dünya Kültür Miras Listesi'nde yer alan, inci-siyle, gölüyle ve kiliseleriyle meşhur Ohrid, balkanların gezilecek en güzel yerlerinden bir tanesi. Makedonya'nın sekizinci büyük şehri olsa da Makedonya denildiğinde ilk akla gelen yerlerden bir tanesi. Dar sokakları, tarihi evleri, yılın 365 günü için yapılmış büyüklü küçüklü 365 kilisesi, gölü, gölün manzarası, temizliği insanı bir masalın içerisinde hissettiriyor diyebiliriz. Ohrid gölü, eğer mevsim müsaitse yüzmek için, değilse de tekne ile gölün güzelliğini, gölden şehrin güzelliğini seyretmek için şahane...

(OHRİD FOTOĞRAF: MERVE ÇEBİTÜRK)

PROBİYOTİKLERİN YENİ İSİMLERİNİ BİLİYOR MUYUZ?

LACTOBACILLUS

Probiyotik adı, bir probiyotiğin sağlığa yararları hakkında bilgilere ulaşmayı sağlayan eşsiz kimliğini göstermesi sebebiyle önemlidir.¹ *Lactobacillus* cinsi probiyotiklerin isimlendirilmesinde değişiklik olmuştur.¹

PEKİ NEDEN DEĞİŞİKLİK OLDU?

Lactobacillus birbirinden genetik olarak çok farklı türler içeren yaygın bir probiyotik cinsidir. Daha doğru ve düzenli sınıflama oluşturmak adına

bazı probiyotiklerin cins adı değişmiş olup, tür isimleri ve sınıflamalarında ise herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Tüm *Lactobacillus* türlerinin yeni isimlerini belirlemeyi kolaylaştıran web tabanlı bir araç geliştirilmiştir.¹

REFERANS

¹ ISAPP, Your Guide to New Probiotic Names: *Lactobacillus*.

KARE KODU
LÜTFEN TARATINIZ

- *Lactobacillus rhamnosus* XYZ örneğinde olduğu gibi probiyotikler sırasıyla cins-tür-suş kodu/adı olacak şekilde isimlendirilirler.
- Genellikle şu şekilde kısaltılır: *L. rhamnosus* XYZ.
- Probiyotik adında yer alan "L." kısaltması genellikle "*Lactobacillus*" anlamına gelmektedir.¹

Probiyotik Adı	Yeni Adı	Kısaltması
<i>Lactobacillus casei</i>	<i>Lacticaseibacillus casei</i>	<i>L. casei</i>
<i>Lactobacillus paracasei</i>	<i>Lacticaseibacillus paracasei</i>	<i>L. paracasei</i>
<i>Lactobacillus rhamnosus</i>	<i>Lacticaseibacillus rhamnosus</i>	<i>L. rhamnosus</i>
<i>Lactobacillus plantarum</i>	<i>Lactiplantibacillus plantarum</i>	<i>L. plantarum</i>
<i>Lactobacillus brevis</i>	<i>Levilactobacillus brevis</i>	<i>L. brevis</i>
<i>Lactobacillus salivarius</i>	<i>Ligilactobacillus salivarius</i>	<i>L. salivarius</i>
<i>Lactobacillus fermentum</i>	<i>Limosilactobacillus fermentum</i>	<i>L. fermentum</i>
<i>Lactobacillus reuteri</i>	<i>Limosilactobacillus reuteri</i>	<i>L. reuteri</i>

Yaşam SYN-enerjin

PROSYN

9 FARKLI PROBİYOTİK + PREBİYOTİK + MULTİVİTAMİN

İLK VE TEK

Yaşam SYN-enerjin

PROSYN

9 FARKLI PROBİYOTİK + PREBİYOTİK LİF + MULTİVİTAMİN

Rosell® Institute tarafından Bio-Support® teknolojisi ile geliştirilen tescilli 9 farklı probiyotik suş içerir.

Capsugel® tarafından geliştirilen patentli vegan kapsül içerir.

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

Prosyn
web sitesine
erişmek için QR
kodu okutunuz.

VEGAN BESLENMEK İSTEYENLERE

*Sağlıklı
ve Lezzetli
Tarifler*

Hayvansal kaynaklı besinlerin tüketilmediği vegan beslenme biçimi, etik, çevresel ya da sağlıkla ilgili sebeplerle son yıllarda sıklıkla daha fazla tercih ediliyor.

Gıda sektörünün çoğunlukla et ile süt, yumurta gibi diğer hayvansal gıdalar üzerine kurulu olması, vegan beslenmeye geçişin çok zor olduğunu düşündürebilir. Hâlbuki, vegan beslenmek isteyenler için lezzetli, pratik ve sağlıklı birçok alternatif bulmak mümkün!

KARNABAHAAR ÇORBASI

Özellikle kış günlerinde severek içeceğiniz bu çorba için gereken malzemeler 1 karnabahar, 1 soğan, 2 diş sarımsak, yarım litre sebze suyu, 250 ml bitkisel süt, 2 yemek kaşığı zeytinyağı, tuz ve karabiber. Sarım-

sak ve soğanı yağda soteledikten sonra doğradığınız karnabaharları içerisine ekleyin. Üzerine bitkisel sütünüze sebze suyunu da ekledikten sonra karnabaharlar yumuşayana kadar orta ateşte pişirin. Çorbaya

damak tadınıza göre tuz ve karabiber ekleyip blender'dan geçirdikten sonra servis edebilirsiniz. İsterseniz üzerine bezelye, taze soğan ya da kavrulmuş file badem ekleyerek tatlandırabilirsiniz.

MÜCVERİN YUMURTASIZ HÂLİ

3 kabağı rendeledikten sonra tuzlayıp suyunu iyice salması için 15 dakika kadar bekletin. Kap içinde biriken suyu süzdükten sonra kabakları elinizle de sıkıp kalan tüm suyun süzülmesini sağlayın. 1 yemek kaşığı keten tohumunu 2 yemek kaşığı suyla karıştırıp 15 dakika bekletin ve sonra kabakların üzerine ekleyin. Karışımınızın içerisine 2 adet rendelenmiş havuç, yaklaşık 1 su bardağı un, kabartma tozu ve karabiberi ekledikten sonra üzerine rendelenmiş sarımsak (isteğe bağlı), taze soğan ve dereotunu da katıp iyice karıştırın. Karışımınızı fırın tepsisine yuvarlaklar hâlinde dizin ve 180 derece fırında yarım saat kadar pişirin.

HAMBURGERİ ÖZLEYENLERE MANTARLI VEGAN BURGER

Mantarlı vegan burgeriniz için öncelikle 150 gram mantarı olabildiğince küçük bir şekilde doğrayıp zeytinyağında suyunu çekinceye dek soteleyin ve sotenizi bir kenara ayırın. Aynı tavada ince ince kıydığınız 1 adet orta boy soğanı ve 1 adet küçük boy kapya biberinizi soteleyin ve pişirdiğiniz mantarlarınızla yine ince bir şekilde kıydığınız yaklaşık 1 avuç maydanozu tavaya ekleyip iyice karıştırın. Yaklaşık 250 gram haşlanmış kırmızı fasulyeyi mikserde çektiirdikten sonra karışımınıza ilave edin. Üzerine 2 yemek kaşığı un, ve damak tadınıza göre tuz ve karabiberi de ekleyip iyice karıştırdıktan sonra hamburger köftelerinizi hazırlayın. Köftelerinizi dinlenmesi için üstü kapalı bir şekilde buzdolabında yarım

saat bekletin ve sonra yanmaz bir tavada az yağ ile iki tarafını da güzelce pişirin. 180 derece ısıtılmış fırında 10 dakika daha pişirildikten sonra vegan burger köfteleriniz hazır hâle gelecek.

BURGER EKMEĞİ NASIL YAPILIR?

Burger ekmeklerinizi yapmak için ise önce yaklaşık 30 gram vegan tereyağını eritin ve soğumaya bırakın. 1 çay bardağı ılık badem sütü, 60 ml ılık su ve 20 gram şekeri geniş bir kapta iyice çırpın. İçerisine 1,5 çay kaşığı hızlı mayayı ilave edip yaklaşık 5 dakika biraz köpürene kadar bekletin. Hazırladığınız mayaya yağınızı ve yaklaşık 300 gram unu ilave edip iyice yoğurun. Hamurunuz kıvam aldıktan sonra

büyük bir top şekline getirin ve dibini bitkisel yağla yağladığınız bir kâsenin içerisine alıp yaklaşık 2 saat ya da 2 katı kadar kabarıncaya dek bekletin. Hamurunuz yeterince kabardıktan sonra üzerine yağlı kâğıt serdiğiniz fırın tepsinize köftelerinizin büyüklüğüne göre topar hâline getirip aralarında yeterli boşluklar bırakarak dizin. Tepsinizin üstünü streç filmle kapatıp 1 saat daha oda sıcaklığında bekletmeye alın. Bir kâse de biraz pekmez ve badem sütünü karıştırıp beklettiğiniz hamurlarınızın üzerine sürün ve her hamurun üzerine susamlarınızı serpin. Yaklaşık 20 dakika 190 derecelik fırında pişirdikten sonra burger ekmeklerinizin arasına vegan köftelerinizi koyup servis edebilirsiniz.

MEKSİKA FASULYELİ SALATA

Bu çok pratik salata için gerekli olan malzemeler şöyle; Meksika fasulyesi, haşlanmış mısır, cherry domates, taze soğan, salatalık, sivri biber, kapya biberi, kapari, doğranmış kornişon turşu, maydanoz, limon suyu, zeytinyağı ve nar ekşisi. Salatayı yaparken hangi

malzemeyi ne kadar kullanacağınız tamamen damak tadınıza kalmış. Tüm malzemeleri hazırlayıp karıştırdıktan sonra üzerine zeytinyağı, tuz, limon ve nar ekşisini ilave edip güzelce karıştırın. Üzerine isteğe bağlı olarak siyah zeytin de ekleyip servis edebilirsiniz.

EZİLMİŞ PATATESLER

Bir kilo patatesi haşlayın ve haşlanınca suyunu süzdürüp kuruması için bir süre bekletin. Patateslerinizi kuruduktan sonra fırın tepsinine aralıklı olarak dizin ve bir bardak yardımcıyla patateslerin üzerine bastırarak ezilmelerini sağlayın. Üzerlerine zeytinyağı, kekik, pul biber, toz kırmızı biber, biberiye ve tuzu karıştırarak hazırladığınız sosunuzu bir fırça yardımıyla sürün. 200 derecelik fırında altı üstü kızarana kadar pişirdikten sonra çıtır çıtır patateslerinizi servis edebilirsiniz!

VE TATLI: FISTIK EZMELİ MUZLU KURABİYE

Bu kurabiye için sadece 3 malzemeye ihtiyacınız var: 2 bardak yulaf, 2 adet muz ve yarım bardak vegan fıstık ezmesi. Önce muzları bir çatal yardımıyla pürüzsüz hale gelene kadar ezin. İçerisine kalan malzemelerinizin tamamını ekleyin ve iyice karıştırın. Fırın tepsinize pişirme kâğıdı serip üzerine hamurunuzu küçük parçalar hâlinde dizin ve önceden ısıttığınız 180 derece fırında yaklaşık 15 dakika pişirin. Damak tadınıza göre karışımınızın içerisine vegan çikolata damlacıkları, hindistancevizi şekeri ya da dilediğiniz herhangi bir vegan tatlandırıcı ekleyerek şeker oranını arttırabilirsiniz.

ADAPTOJENLERİ TANIYOR MUYUZ?

Adaptojenler; fiziksel, zihinsel ve duygusal strese neden olan dış faktörlerin etkilerine karşı korunma ve uyum sağlamamıza yardımcı olan, vücudun direncini ve dayanıklılığını artıran maddeler olarak tanımlanmaktadır.

ÇOCUKLARDA NEDEN

ADAPTOJEN İHTİYACI OLUR?

Günümüzün değişen hayat şartlarıyla birlikte çocuklar sürekli olarak strese maruz kalmaktadır. Bu maruziyet sonucu çocuklarda zihinsel, duygusal ve fizyolojik aktivitelerde azalma ve zayıflama meydana gelmektedir. Yaşanan bu zorlanma sonucu çocuklarda odaklanma

problemleri, dikkat dağınıklığı, hafıza zayıflığı gibi çeşitli olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilmektedir.

GÜNLÜK HAYATTA HANGİ ADAPTOJENLERİ KULLANABİLİRİZ?

Günümüzde adaptojen olarak kullanılan örnekler şöyledir; Şizandra (*Schisandra chinensis*), Astragalus (Geven, *Astragalus membranaceus*), Ginseng, Rhodiola, Zerdeçal, Reishi Mantarı vb.

REFERANS

Deliorman, D. Adaptogens and the Pharmacological Tests Used for Adaptogenic Activity Screening J. Fac. Pharm. 2000;29(2):33-48.

Her Sabah Okula
Gitmek

Soğuk Hava

Karanlıkta
Uyanmak

Ödevler ve
Projeler

Sınavlar

Sınıf ve Ders
Geçme Kaygısı

Olası Ebeveyn
Baskısı

Akran Zorbalığı

Kalabalık Ortam

Ders Çalışma
Yükü

Servise/Otobüse
Yetişme

Okul Çantası
Hazırlama

Enfeksiyonlar

Yorgunluk

Kısıtlanma

Hareketsizlik

Ek Hastalıklar

Mevsim Geçişleri

Oyun
Oynayamama

RİTİMİ YAKALA SEVİYE ATLA

VOBIKIDS

Arı Sütü, Şizandra, Astragalus (Geven),
Yaban Mersini ve Huş Ağacı

RİTMİ YAKALA SEVİYE ATLA

Arı Sütü: İçerik değerini koruyan liyofilize üretim teknolojisi kullanılmıştır. Arı sütündeki en önemli kalite faktörü olan 10-HDA yağ asidi oranı %6'dır.^{1,2}

Şizandra (Schisandra chinensis): Dünya Sağlık Örgütü Seçilmiş Tıbbi Bitkiler Monografları Cilt 3'te yer verilen adaptogen bir bitkidir.^{3,4}

Astragalus (Geven) (Astragalus membranaceus): Dünya Sağlık Örgütü Seçilmiş Tıbbi Bitkiler Monografları Cilt 1'de yer verilen adaptogen bir bitkidir.^{4,5}

Yaban Mersini (Bilberry) (Vaccinium myrtillus L.): Dünya Sağlık Örgütü Seçilmiş Tıbbi Bitkiler Monografları Cilt 4'te yer verilen antosiyanin içeren bir bitkidir.⁶

Huş Ağacı (Betula sp.): Avrupa İlaç Ajansı ve Avrupa Bilimsel Fitoterapi Kooperatifi monograflarında yer verilen flavonoid içeren bir bitkidir.^{7,8}

**4-10 Yaş
Günde 2 Kez**

**11 Yaş ve Üzeri
Günde 3 Kez**

Renklendirici, glüten, laktoz, alkol, paraben içermez.

1-Akyol, E. Baran, Y. U. Bee J. May 2015; 15 (1): 16-21. 2-Data on file, 3-WHO Monographs on Selected Medicinal Plants, Vol. 3, 296 – 313. 4-Jawaid, T. et al. International Journal of Biomedical Research, 2011;2(5):285-304. 5-WHO Monographs on Selected Medicinal Plants, Vol. 1, 50-58. 6-WHO Monographs on Selected Medicinal Plants, Vol. 4, 210-225. 7-EMA/HMPC/S31240/2014. 8-Betulae folium - Birch Leaf, ESCOP, 2015.

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

Dr. Ertan Çay
World Medicine Çerkezköy Fabrikası
İşyeri Hekimi

İşyerinde Göz Sağlığı

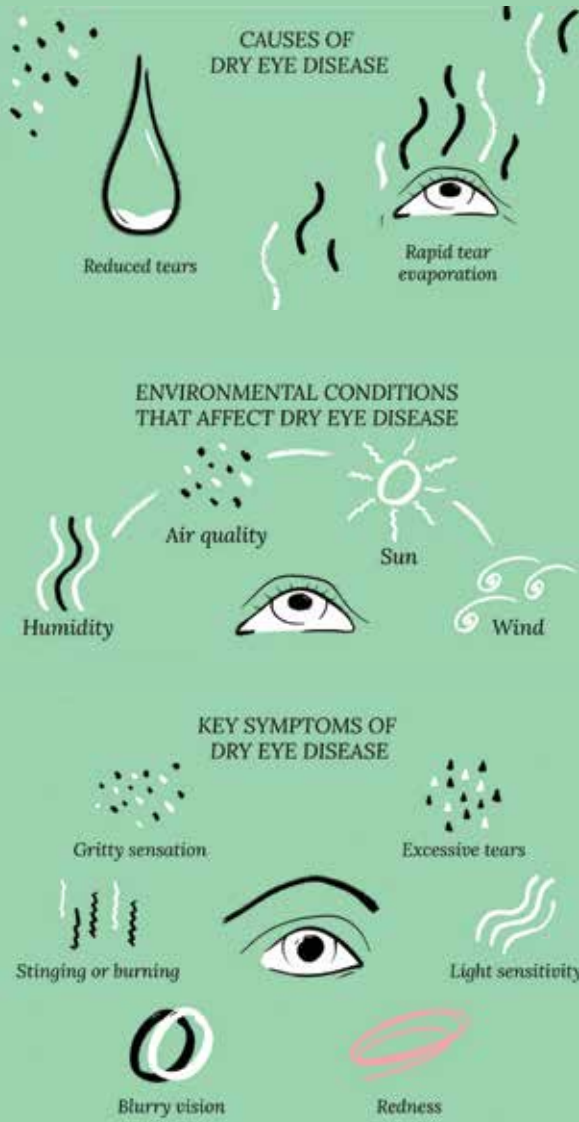
İŞİNİZİ YAPARKEN GÖZÜNÜZÜ KORUYUN!

“Göz güvenliğiyle başlayın, güvenli gözlerle bitirin” göz güvenliği ile ilgili yaygın bir slogandır. Bu ne kadar vurgulansa azdır çünkü görme duyusu en önemli duyularımızdan biridir ve kaybı günlük yaşamımızda önemli değişikliklere neden olabilir. Bu nedenle, zamanımızın çoğunu geçirdiğimiz yerde, yani iş yerinde gözlerimizi güvende tutmak bir zorunluluk olmaya devam ediyor.

Amerika'da her gün 2.000'den fazla insan, iş başında göz yaralanması yaşıyor ve her yıl 700.000'den fazla bu tür yaralanma oluyor. Bu, yaklaşık bir milyon Amerikalının göz ya-

ralanması sonucu görme bozukluğu yaşadığı anlamına gelir. İşverenler ve kuruluşlar için bu, 934 milyon dolar-dan fazla üretkenlik kaybı, sağlık maliyetleri, para cezaları ve çalışan tazminatları anlamına gelir.

KURU GÖZ HASTALIĞINA HIZLI BİR BAKIŞ

DED ayrıca kuru göz sendromu, oküler yüzey hastalığı ve keratokonjonktivitis sicca olarak da bilinir. Kuru gözle-
rin ana nedenleri humor aköz eksikliği (azalmış gözyaşı
üretimi) ve evaporatiftir (hızlı gözyaşı buharlaşması) .
Su eksikliği olan kuru göz hastalığında, gözyaşı bezleri-
niz göz yüzeylerini (kornea ve konjunktiva) kayganlaş-
tırmak için yeterli gözyaşı üretmez. Buharlaşan DED ile
vücudunuz yeterli gözyaşı üretir, ancak gözyaşı zararlı
kararsız olduğu için çok hızlı buharlaşırlar.

Yaygın kuru göz semptomları arasında yanma, ağrı, su-
lanma, kızarıklık, kumlanma, kuruluk, bulanık görme,
yabancı cisim hissi , tahriş ve göz yorgunluğu yer alır.
DED kronik bir durumdur. Semptomlarınız iyileşebi-
lir veya kötüleşebilir, ancak genellikle ömür boyu kuru
gözleriniz olur. Kuru iklimlerde yaşamak, çalışmak veya
seyahat etmek, hava kirliliği, iç mekan kliması ve şid-
detli rüzgarlar gibi bazı çevresel faktörler kuru gözleri
şiddetlendirebilir.

Kuru göz hastalığı doğrudan görme kaybına neden ol-
masa da, görmeyi tehdit eden birçok komplikasyon ris-
kini artırır . İş yerinde gözlerinize dikkat etmek ve kuru
göz tedavilerine gecikmeden başlamak, uzun vadeli
hasarlardan kaçınmak için önemlidir. Kuru gözler için
çeşitli tedavi seçenekleri vardır . Bunlar arasında tez-
gah üstü (OTC) suni gözyaşları, jeller veya merhemler ve
sıcak kompresler ve göz kapağı mendilleri dahil olmak
üzere göz kapağı hijyeni yer alır .

İŞLE İLGİLİ GÖZ YARALANMALARI

İşle ilgili göz yaralanmaları, inşaat işleri, mühendislik veya
çevre düzenlemesi gibi açık hava veya fiziksel olarak güç
gerektiren işlerle sınırlı değildir; neredeyse tüm meslekler
sizi göz yaralanması riskine maruz bırakır. Aslına bakarsa-
nız, sadece bir ofiste, bilgisayar masanızda çalışmak bile
sizi gözünüzden yaralanma riskiyle karşı karşıya bırakır.
İşle ilgili yaygın göz yaralanmaları, göze kesik veya de-
linme, kimyasal yanıklar ve kaynak parlaması gibi parlak
ultraviyole ışığa maruz kalmanın neden olduğu göz ha-
sarısı arasında değişir. Sonuç olarak, kimyasalların işlen-
mesini ve parlak ışıklara veya ultraviyole ışıklara, kaynak
yapan, püskürten veya kesen makinelere ve aletlere aşırı
maruz kalmayı içeren işler, göz yaralanmaları için yük-
sek riskli işlerdir.

İnşaat işçileri, ağır makine operatörleri ve imalat çalı-
şanları, işle ilgili en yüksek göz yaralanma oranlarından
bazılarını yaşıyor. Bu alanlardaki göz yaralanmalarının

en yaygın nedenleri arasında sıyrıklar, yanıklar ve dürt-
me veya delme yer alır.Toz, moloz, zararlı radyasyon ve
çimento, ahşap ve küçük metal parçaları gibi inşaat mal-
zemeleri Çalışanlar uygun göz ve yüz koruması kullan-
mazlarsa gözlere zarar verebilir.

MAVİ IŞIĞIN KARANLIK BİR TARAFI VARDIR

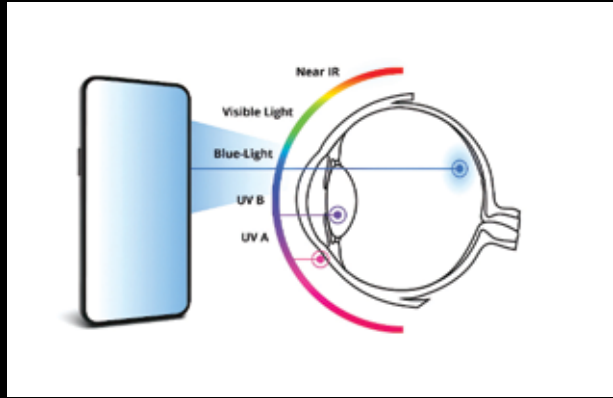
Çevre dostu olmasına rağmen mavi ışık uykunuzu etkileyebilir ve potansiyel olarak hastalığa neden olabilir. Yapay aydınlatmanın ortaya çıkmasına kadar, güneş ana aydınlatma kaynağıydı ve insanlar akşamlarını (nispi) karanlıkta geçirdiler. Şimdi, dünyanın büyük bir bölümünde akşamlar aydınlatılıyor ve tüm bu lümenlere kolay erişimimizi neredeyse hafife alıyoruz. Ama tüm bu ışığın tadını çıkarmak için bir bedel ödüyor olabiliriz. Geceleri ışık, vücudun biyolojik saatini (sirkadiyen ritmi) bozar. Uyku acı çekiyor. Daha da kötüsü, araştırmalar kanser, diyabet, kalp hastalığı ve obezitenin nedenlerine katkıda bulunabileceğini gösteriyor.

MAVİ IŞIK NEDİR

Tüm ışık renkleri aynı etkiye sahip değildir. Dikkati, reaksiyon sürelerini ve ruh halini artırdıkları için gündüz saatlerinde faydalı olan mavi dalga boyları geceleri en rahatsız edici gibi görünüyor. Enerji verimli aydınlatmanın yanı sıra ekranlı elektroniğin çoğalması, özellikle gün batımından sonra mavi dalga boylarına maruz kalmamızı artırıyor.

IŞIK VE UYKU

Herkesin biraz farklı sirkadiyen ritimleri vardır, ancak ortalama uzunluk 24 ve çeyrek saattir. Geç saatlere kadar ayakta kalan insanların sirkadiyen ritmi biraz daha uzunken erkenci kuşların ritmi 24 saatin altında kalıyor. Harvard Tıp Okulu'ndan Dr. Charles Czeisler, 1981'de gün ışığının kişinin iç saatini çevreyle aynı hızda tuttuğunu gösterdi.

GECE IŞIĞINA MARUZ KALMAK KÖTÜ MÜ?

Bazı araştırmalar, gece vardiyasında çalışmak gibi geceleri ışığa maruz kalma ile diyabet, kalp hastalığı ve obezite arasında bir bağlantı olduğunu düşündürmektedir. Bu, gece ışığına maruz kalmanın bu koşullara neden olduğunun kanıtı değildir; bizim için neden kötü olabileceği de açık değil.

Bir Harvard çalışması, diyabet ve muhtemelen obezite ile olası bağlantıya biraz ışık tuttu. Araştırmacılar, 10 kişiyi sirkadiyen ritimlerinin zamanlamasını kademeli olarak değiştiren bir programa koydu. Kan şekeri seviyeleri yükseldi, onları prediyabetik bir duruma soktu ve yemekten sonra insanları tok hissettiren bir hormon olan leptin seviyeleri düştü.

Işığa maruz kalmak, sirkadiyen ritimleri etkileyen bir hormon olan melatonin salgılanmasını baskılar. Loş ışık bile kişinin sirkadiyen ritmine ve melatonin salgılanmasına müdahale edebilir. Harvard uyku araştırmacısı Stephen Lockley, yalnızca sekiz lux'ün - çoğu masa lambasının aştığı ve bir gece lambasının yaklaşık iki katı olan bir parlaklık seviyesi - bir etkiye sahip olduğunu belirtiyor. Lockley, pek çok insanın yeterince uyumamasının nedenlerinden birinin gece ışığı olduğunu söylüyor ve araştırmacılar kısa uykuyu artan depresyon, diyabet ve kardiyovasküler problemlerle ilişkilendiriyor.

MAVİ IŞIĞIN VE UYKUNUN ETKİLERİ

Herhangi bir ışık melatonin salgılanmasını bastırabilirken, geceleri mavi ışık bunu daha güçlü bir şekilde yapar.

Harvard araştırmacıları ve meslektaşları, 6,5 saat mavi ışığa maruz kalmanın etkilerini karşılaştırılabilir parlaklıktaki yeşil ışığa maruz bırakmayla karşılaştıran bir deney yaptılar. Mavi ışık melatoninin yeşil ışığın yaklaşık iki katı kadar bastırdı ve sirkadiyen ritimleri iki kat daha fazla kaydırdı (3 saate karşı 1,5 saat).

Mavi ışıkla ilgili başka bir çalışmada, Toronto Üniversitesi'ndeki araştırmacılar, parlak iç mekan ışığına maruz kalan ve mavi ışığı engelleyen gözlük takan insanların melatonin düzeylerini, gözlük takmadan normal loş ışığa maruz kalan insanlarla karşılaştırdı. Hormon seviyelerinin iki grupta da hemen hemen aynı olması, mavi ışığın güçlü bir melatonin bastırıcı olduğu hipotezini güçlendiriyor.

Ayrıca vardiyalı çalışanların ve gece kuşlarının mavi ışığı engelleyen gözlük takarlarsa kendilerini koruyabileceklerini de gösteriyor. Turuncu renkli lenslere sahip ucuz güneş gözlükleri mavi ışığı engeller, ancak diğer renkleri de engellerler, bu nedenle geceleri iç mekanlarda kullanım için uygun değildirler.

LED MAVİ IŞIĞA MARUZ KALMA

Mavi ışığın sağlığa olumsuz etkileri varsa, o zaman çevresel kaygılar ve enerji tasarruflu aydınlatma arayışı kişisel sağlıkla çelişebilir. Bu kıvrımlı kompakt flüoresan ampuller ve LED ışıklar, birlikte büyüdüğümüz eski moda akkor ampullerden çok daha fazla enerji verimlidir. Ama aynı zamanda daha fazla mavi ışık üretme eğilimindedirler.

Floresan lambaların fiziği değiştirilemez, ancak ampul-lerin içindeki kaplamalar daha sıcak, daha az mavi ışık üretecek şekilde değiştirilebilir. LED ışıklar, flüoresan ışıklardan daha verimlidir, ancak aynı zamanda mavi spektrumda makul miktarda ışık üretirler. Cleveland'da-ki John Carroll Üniversitesi'nde ışık araştırmacısı olan Richard Hansler, sıradan akkor lambaların da, çoğu flüo-resan ampulden daha az olmasına rağmen, bir miktar mavi ışık ürettiğine dikkat çekiyor.

GECELERİ MAVİ IŞIKTAN KENDİNİZİ KORUYUN

Gece ışıkları için loş kırmızı ışıklar kullanın. Kırmızı ışığın sirkadiyen ritmi değiştirme ve melatonin baskılama ola-sılığı daha düşüktür. Yatmadan iki ila üç saat önce parlak ekranlara bakmaktan kaçınin. Gece vardiyasında çalışı-yorsanız veya geceleri çok sayıda elektronik cihaz kul-lanıyorsanız, mavii engelleyen gözlükler takmayı veya geceleri mavi/yeşil dalga boyunu filtreleyen bir uygulama yüklemeyi düşünün. Gün boyunca kendinizi bol miktarda parlak ışığa maruz bırakın; bu, geceleri uyuma yetene-ğinizin yanı sıra gün ışığında ruh halinizi ve uyanıklığınızı artıracaktır.

LABORATUVARDA GÖZ GÜVENLİĞİ

ABD endüstrilerinde, her gün tıbbi müdahale gerektiren iş başında yaklaşık 2.000 göz yaralanması olduğu ve bunların %90'ının önlenabilir olduğu tahmin edilmekte-dir.

Klinik laboratuvar çalışanlarını göz yaralanmaların-dan korumak için kişisel koruyucu gözlük kullanılması esastır. Bunlar gözlükler, koruyucu gözlükler veya kişi-sel tercihim olan tam yüz siperlikleri olabilir. Tam yüz siperliklerini tercih etmemin sebepleri hafif olmaları, özellikle gözlük takan kişilerde oldukça rahat olacak

şekilde ayarlanabilmeleri ve ek bir faydası da ağız mu-kozasını korumalarıdır. Laboratuvarında, muhtemelen en yaygın göz yaralanması türleri kan sıçraması, aerosoller veya göze kontamine parmakla veya eldivenli parmakla dokunmaktan kaynaklanır ve kaynaklar en yaygın olarak bulaşıcı veya kimyasaldır. Gözü kirleten bulaşıcı ajanlar HIV, hepatit B veya C virüsü, influenza virüsü ve diğer mikrobiyal organizmaların bulaşmasına neden olabilir. İlgili kimyasal maddeye bağlı olarak bunlar, gözlerde önemli derecede zayıflatıcı, yaşamı değiştiren kimyasal yaralanmalara neden olabilir. Göz güvenliği gereklilikleri, KKD programına dahil edilmeli ve gereklilikler uygulanmalıdır. Göz güvenliği prosedürlerinin gözden geçirilme-si, yıllık güvenlik eğitiminin ve yıllık güvenlik denetiminin bir parçası olmalıdır.

Tüm güvenlik eğitimlerine ve güvenlik denetimlerine rağmen kazalar oluyor. Laboratuvarın okunabilir bir şekilde güvenlik duşu ve göz yıkama suyuna sahip ol-ması önemlidir. Biyolojik veya kimyasal bir tehlikeye göz maruz kaldıktan sonra gerektiğinde az on beş dakika Bu, ekipmanın su kaynağına sert bağlantılarla döşenme-si anlamına gelir. Bağımsız göz yıkama cihazlarına izin

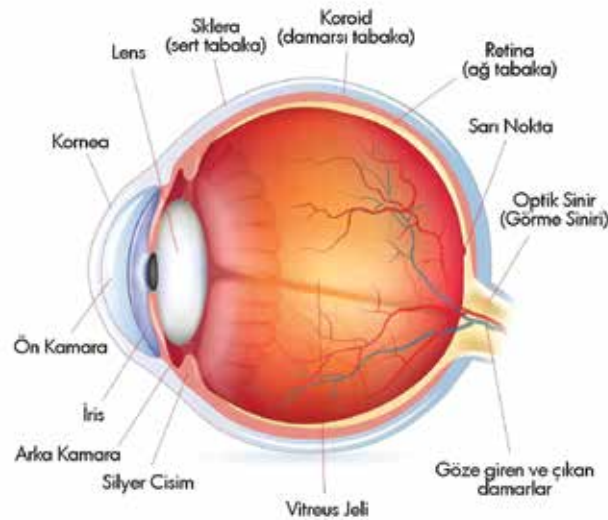
verilir, ancak bunlar kalıcı armatüre geçerken anında yıkama sağlayabilen ek üniteler olarak kabul edilir. Suyun sıcaklığının 15.5 ila 37.7 derece santigrat arasında olması gerekir.

Göz yıkama cihazları, zamanla cihazda biriken tortunun kontamine bir göze daha fazla zarar vermemesini sağlamak için haftada bir yıkanmalıdır. Duş cihazlarının da periyodik olarak yıkanması gerekir. Son olarak, cihazların laboratuvar test sahasına yakın, engellenmemiş bir yerde stratejik olarak konumlandırılması gerekir.

Laboratuvar güvenlik planınızın göz güvenliği bölümünü değerlendirmenizi tavsiye ederim. Biyolojik veya kimyasal maddelerin bir çalışanın gözüne maruz kalması durumunda, herkes uygun göz güvenlik cihazlarının mevcudiyetinden memnun olacaktır.

GÖZDEKİ ANATOMİK OLUŞUMLAR VE SIK GÖRÜLEN HASTALIKLARI

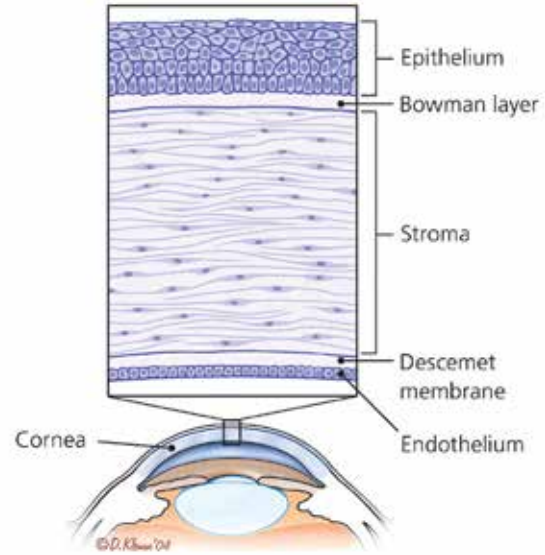
Kornea gözümüzün en ön kısmında bulunan ve ışığı kırarak ilk saydam kısımdır. Kornea gözün toplam kırıcı gücünün yaklaşık 2/3'ünü oluşturmaktadır. Korneanın kırıcı gücü yaklaşık olarak 43 derece kadardır. Kornea sabit bir kırıcılığa sahiptir. Gözümüzün hem uzağı hem de yakını net görmesi ikinci bir kırıcı ortam olan lensin kırıcı gücünü değiştirebilmesine bağlıdır. Kornea hastalıkları için tıbbi terimlerin başında 'kerato-' kelimesi gelmektedir. Örneğin 'keratokonus' hastalığı korneanın şeklinin koni gibi olmasından köken alan bir terimdir.

KORNEA ANATOMİSİ

Kornea 5 tabakadan oluşmaktadır. Önden arkaya doğru bu tabakalar aşağıdaki gibidir.

Epitel Tabakası. Çok katlı hücrelerden oluşan tabakadır. Kornea epitelinin gözyaşı sayesinde nemli tutulmaktadır. Epitel hücreleri hızlı bölünen hücrelerden oluşmaktadır. Bazen korneada darbelere/travmalara bağlı olarak epitel

hücrelerinde çizikler oluşmaktadır. Bu durumlarda gözde ağrı, batma olmakta ve fakat epitel hücrelerinin hızlı çoğalma potansiyeli sayesinde hızlı atlatılmaktadır.

Bowman Zarı. Epitel hücre tabakasının altında bulunan çok ince bir yapıdır. Epitel hücreleri bu zar üzerinde oturur.

Stroma Tabakası. Bu tabakada Tip 1 kollajen lifleri ve bu lifleri üreten keratinsit adı verilen hücreler bulunmaktadır. Korneada bulunan kollajen lifleri yaklaşık 200 katman şeklindedir. Bunu bir kitabın sayfalarına benzetebiliriz. Kollajen liflerinin çok düzenli olması stromaya saydamlık kazandırmaktadır. Stroma tabakası kornea kalınlığının yaklaşık %90'ını oluşturmaktadır. Lazer göz ameliyatları esnasında üzerine lazer atışı yapılan tabaka stroma tabakasıdır.

Desme Zarı. Bu zar şeklindeki yapı korneanın en alttaki yapısı olan endotel hücrelerinin üzerine oturduğu yapı olarak önem kazanmaktadır.

Endotel Tabakası. Bu tabakada tek sıralı endotel hücreleri yer almaktadır. Endotel hücreleri kornea stroması ile göz içi sıvısı arasındaki sıvı transferini düzenler ve stromanın kuru kalmasını sağlar. Endotel hücreleri en üst tabaka olan epitel hücreleri gibi çoğalamazlar. Endotel hücre kaybında birbirine bitişik olan hücreler genişleyerek aradaki açıklığı kapatırlar. Endotel hücreleri işlevlerini yapamadıkları zaman stromaya sıvı geçişi olur ve kornea ödemlenir. Bu da görmeyi azaltır.

KORNEA SORUNLARI

Korneada sık olarak görülen sorunları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz

Kornea Çizikleri. Göze gelen darbeler sonucunda epitel hücreleri kaybı ile karakterize bir durumdur. Epitel hücreleri

relerinin hızlı bölünebilmesi sayesinde hızlı iyileşir.

Ülserler. Enfeksiyon ya da diğer bazı nedenlere bağlı olarak hem kornea epitelini hem de stromayı içine alan doku hasarlarıdır.

Keratitis. Korneanın enfeksiyon ya da enfeksiyon dışı nedenlere bağlı iltihaplanmasıdır.

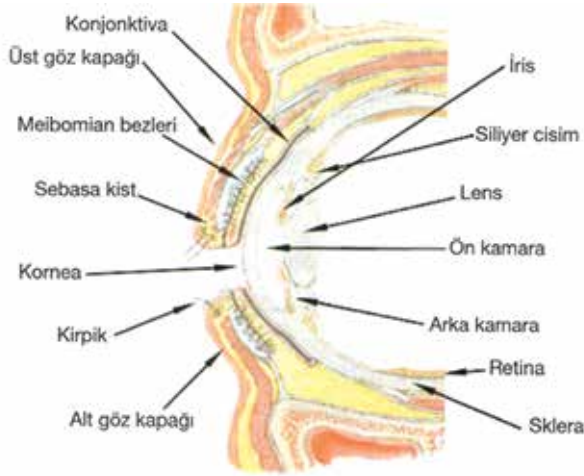
Keratokonus. Korneanın koni gibi bir şekil almasına neden olan ilerleyici bir hastalıktır.

Korneada Yabancı Cisim. Mesleki olarak bazı kişilerde sık görülen korneaya yabancı cisim saplanması durumudur.

Fuchs Distrofisi. Endotel hücrelerindeki bir genetik soruna bağlı olarak stromanın ödemlenmesi ile karakterize bir durumdur.

Korneanın Damarlanması. Özellikle kimyasal travmalardan sonra ortaya çıkan korneaya damar yürümesi durumudur.

Konjonktiva, göz kapaklarının arka yüzeylerini ve gözün dış ortam ile temas halindeki kısımlarını örten mukoz bir membrandır. Üst ve alt kapak serbest kenarlarından başlayan konjonktiva, kapakların arka yüzeylerini örttükten sonra katlantı yaparak göz küresini sarmaya başlar.

KONJONKTİT

Konjonktivit konjonktivanın bakteriyel, kimyasal yada allerjik nedenlerden dolayı iltihaplanmasıdır. Olaya kornea da katılırsa keratokonjonktivit denir. Göz kırmızı-pembe görünüm alır

Bakteriyel konjonktivit tek gözde başlar, gözün kaşınması nedeniyle elle diğer göze de bulaşır. Tedavisinde antibiyotikli göz damlaları kullanılır. Vernal konjonktivit (alerjik kaynaklı) tipik olarak her iki gözde aynı anda başlar. Allerji ilaçlarının damla formları kullanılır. Tedaviler genellikle 3-4 gün sürer. Tekrarlayan durumlarda Göz Hastalıkları uzmanı değerlendirmelidir.

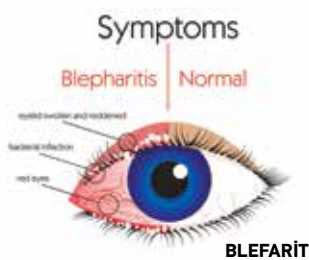
Subkonjonktival Kanama, ürkütücü bir görünüme sahip ancak bir o kadar önemsiz, konjonktiva kılcal damarlarının, hapşırma şiddetli öksürme gibi nedenlerle yırtılması sonucu oluşur. Görmeyi etkilemez. Kendi halinde bırakılmalıdır, önce sararır, sonra tamamen iyileşir.

Blefarit her iki göz kapağının birbirlerine değen kenarlarındaki iltihabi durumdur. Kapak kenarlarındaki yağ bezlerinin tıkanmasıyla kendisini gösterir. Bu durum göz yüzeyine de yayılan rahatsızlık hissinin oluşumuna neden olur. Genellikle zamanla değişebilen ve her iki göz kapağını içeren kirpiklerde kepeklenme ve kabuklanma ile kapak kenarlarının ödem, kızarıklık tekrarlayan semptomlarla kendini gösterir. Akut veya kronik olabilir. Kronik daha yaygın formudur. Genellikle kronik bir durum olan blefarit özellikle kontakt lens kullananlarda, katarakt gibi göz içi cerrahisi geçiren kişilerde daha ciddi enfeksiyonlara zemin hazırlayabilir.

BAKTERİYEL

ALLERJİK

BLEFARİT

WORLD MEDICINE YOĞUN KATILIMLARIYLA BU YIL KONGRELERİN PARLAYAN YILDIZI OLDU

Türkiye ilaç pazarında her yıl hızla yükselen World Medicine, atak pazarlama stratejileri doğrultusunda sürekli olarak katılım gösterdiği kongrelerin bu yıl parlayan yıldızı oldu.

Türkiye İlaç pazarında adından gün geçtikçe daha fazla söz ettiren World Medicine bu yıl gerçekleştirilen sağlık, tıp ve eczacılık kongrelerine atak pazarlama stratejileri doğrultusunda yoğun katılım gösterdi.

22-24 Eylül tarihleri arasında Kaya İzmir Otel & Convention Center otelinde gerçekleştirilen ve bu yıl dördüncüsü düzenlenen Uluslararası Dr. Behçet Uz Çocuk Kongresi, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden ve dünyanın dört bir yanından çocuk doktorlarını bir araya getirdi. "Çocuk ve Spor" temasıyla gerçekleştirilen kongrenin başkanlığını Sağlık Bilimleri Üniversitesi Doktor Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Baş-

hekim Prof. Dr. Behzat Özkan yaptı. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları hekimlerinin katıldığı kongrede World Medicine standı katılımcılar tarafından yoğun ilgi gördü.

Diğer taraftan Uluslararası Pediatri Kurumu'nun (IPA) Türkiye'deki temsilcisi olan Türkiye Milli Pediatri Derneği ise bu yıl Türkiye Milli Pediatri Kongresi'nin 66'ncısını düzenledi. 5 – 9 Ekim 2022 tarihleri arasında 500 çocuk doktorunu ağırlayan ve Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen kongrede uluslararası katılımcıların yer aldığı bir de organizasyon ile gerçekleştirildi. Yeni ürünleri ile World Medicine kongrede dikkat çekti.

World Medicine'in katılım gerçekleştirdiği bir diğer önemli kongre

de Türk Üroloji Derneği tarafından 27-30 Ekim'de düzenlenen 31.Ulusal Üroloji Kongresi oldu. Limak Cyprus Deluxe Hotel'de gerçekleşen kongre çeşitli eğitim ve seminerlere ev sahipliği yaptı. Yine aynı branşta 9-13 Kasım tarihleri arasında Ürolojik Cerrahi Derneği tarafından hayata geçirilen 6. Ürolojik Cerrahi Kongre'sinde de hekimler World Medicine standını yoğun bir şekilde ziyaret ettiler.

Antalya Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği tarafından gerçekleştirilen 43. Türk Ulusal Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Kongresi ise 16-20 Kasım tarihlerinde yapıldı. World Medicine yoğun katılımlarıyla bu yıl kongrelerin parlayan yıldızı oldu.

SUGİFEN

MULTİVİTAMİN ŞURUP

Doğal
portakal
aromalı

A, B1, B2, B3,
B5, B6, B12,
C, D, E Vitaminleri
ve Folik Asit

4-10 yaş
günde 1 kez
10 ml

≥ 11 yaş günde
2 kez 10 ml

Etken Madde

10 ml

A Vitamini	450 µg RE
B1 Vitamini	1 mg
B2 Vitamini	1,2 mg
B3 Vitamini	12 mg NE
B5 Vitamini	2 mg
B6 Vitamini	1,5 mg
B12 Vitamini	1,5 µg
C Vitamini	60 mg
D Vitamini	400 IU
E Vitamini	4,697 mg α-TE
Folik Asit	100 µg

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

SUGİFEN

MULTİVİTAMİN ŞURUP

Macera Tadında
Multi Destek

WORLD MEDICINE
Pharmaceutical Company

Sadece
Eczanelerde

SULAR ISINIYOR:

ALASKA'NIN KAYBOLAN

Kar Yengeçleri

Alaska'nın yıllık ekonomik değeri yaklaşık 160 milyon dolara ulaşan kar yengeci endüstrisi bu yıl tarihinde ilk kez hasat iptali ile karşılaştı. Bu durumun baş şüphelisi ise iklim krizi. İklim değişikliğine bağlı olarak suların ısınmasının kar yengeçlerinin popülasyonunda yüzde 80'in üzerinde bir azalmaya yol açtığı düşünülüyor.

KAR YENGEÇLERİ

Kar yengeçleri, yaklaşık 2 santigrat derecenin altındaki soğuk sularda yaşıyorlar. Dört çift bacağı, bir çift de kısıklı bulunan bu yengeç türü okyanusların yaklaşık 70-280 metre arası derinliğindeki yumuşak kumlu ya da çamur kıvamındaki diplerini tercih ediyor. Bu ortam hem avcılarla karşılaşmalarında saklanabilmeleri hem de beslenebilmeleri için çok uygun. Alaska'daki kar yengeci hasadı normal zamanda boyut, cinsiyet ve mevsim faktörleri göz önüne alınarak yapılıyor. Sadece belli büyüklüğe ulaşmış erkek yengeçler, eğer çiftleşme ya da kabuk değiştirme döneminde değilse avlanabiliyorlar.

Böylelikle avlanan erişkin yengeçlerin yerini dolduracak gençlerin yeterli büyüklüğe ulaşması için uygun süre tanınmış oluyor.

AZALAN POPÜLASYONUN BAŞ ŞÜPHELİSİ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

2018'de 11.7 milyar olan kar yengeci popülasyonunun bu yıl yaklaşık 1.9 milyara düşmesi, tarihinde ilk kez yengeç hasadının iptal edilmesine sebep oldu, çünkü daha fazla avlanma bu türün bölgeden tamamen yok olmasına yol açabilir.

Bilim insanları kar yengeci popülasyonundaki bu azalmanın en önemli sebebinin iklim değişikliği olduğunu düşünüyor. Alaska, ABD'nin iklim

değişikliğinden en çok etkilenen bölgelerinden biri. Bulgular, Alaska'yı ve Alaska'nın kar yengeçlerinin yuvası olan Bering Denizi'ni de içrisine alan Arktik Bölge'deki ısınmanın gezegenin diğer kısımlarına göre 4 kat daha hızlı olduğunu gösteriyor. Okyanuslar ısınıp buzullar eridikçe, Alaska Yarımadası'nı çevreleyen sular, ev sahipliği yaptığı türler için yaşanmaz hâle geliyor.

Genç kar yengeçleri okyanus diplerindeki eriyen buzların beslediği soğuk su havuzlarında maksimum 2 derecelik bir sıcaklıkta büyüyerek erişkin hâle geliyor. 5-7 santigrat derecenin üzerine çıkan sıcaklıklar ise kar yengeçlerinin yetişkin birey-

leri için bile ölümcül. 2017'de 1.5 santigrat derece olan su sıcaklığının iklim değişikliğinin etkisi ile son yıllarda 3 derecenin üzerinde ölçülmesi hem genç bireylerin büyümesini engellemiş hem de erişkin yengeçlerin yaşam alanlarını daraltarak onları avcı türlere karşı daha savunmasız hâle getirmiş durumda.

SULARIN ISINMASIYLA TETİKLENEN DİĞER FAKTÖRLER

Isınan sularla birlikte yengeçlerin küçülen habitatlarına zıt bir şekilde metabolizmalarının hızlanması ve bu yüzden ulaşabildikleri daha az kaynağa rağmen daha çok enerjiye ihtiyaç duymaları açlıktan ölmelerine ya da birbirlerini yemelerine sebep olarak popülasyonun azalmasına katkıda bulunuyor. Bunlara ek olarak aşırı avlanma da durumun en önemli etkenlerinden biri olarak görülüyor. Bir diğer teori de habitatın küçülmesine bağlı olarak yengeçler arasında hastalıkların daha hızlı yayılması. Tüm bu faktörler bir araya gelerek Alaska denizlerindeki kar yengeci popülasyonunu neredeyse türün devamlılığını tehdit edecek bir noktaya getirmiş durumda.

ALASKA'DA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN ETKİLENEN YALNIZCA KAR YENGEÇLERİ DEĞİL!

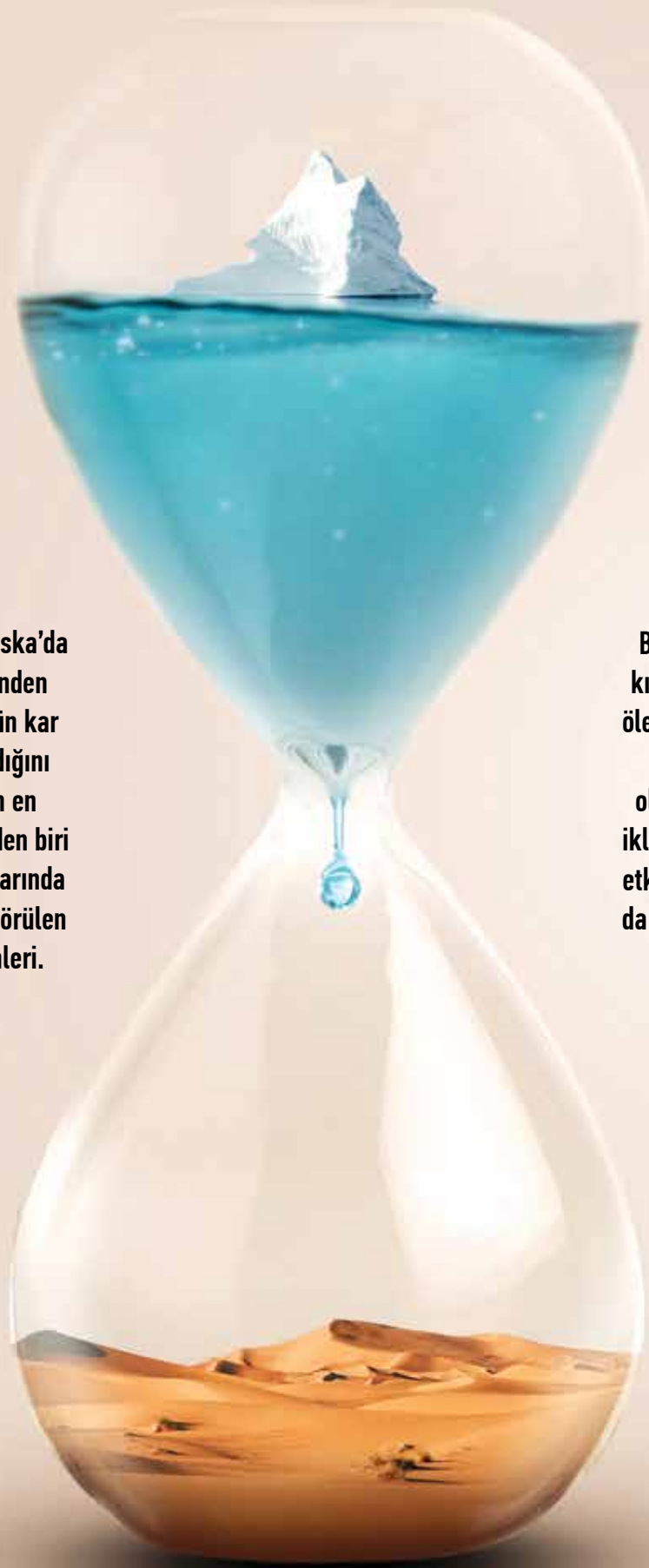
Bilim insanları Alaska'da iklim değişikliğinden etkilenen tek türün kar yengeçleri olmadığını söylüyor. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri Bering Denizi kıyılarında toplu bir şekilde görülen deniz kuşu ölümleri. Bölgede genellikle plankton ve bazı balık türleriyle beslenen deniz kuşları hem yiyecek bulmakta zorlanıyor hem de deniz ekosisteminin değişimiyle yayılan salgın hastalıklarla mücadele ediyor. Bilim insanları Alaska kıyılarında son 10 yılda ölen deniz kuşu sayısının yaklaşık 1 milyon olduğunu kaydederken iklim değişikliğinin artan etkileriyle durumun daha da kötüleşeceğini tahmin ediyorlar.

Kara türlerine ilişkin araştırmalar da Alaska'da yaşayan yaklaşık 162 kuş türünün ve 39 memeli türünün habitatlarında iklim değişikliğine bağlı olarak büyüme veya kü-

çülme görülebileceğini gösteriyor. Sıcaklıkların artması ve kar örtüsünün azalması Alaska'da yaşayan geyik, dağ keçisi gibi otçul hayvanların yiyecek bulmasını kolaylaştırıcaksa da Kuzey Amerika geyik faresi gibi kar örtüsünü avcılardan korunmak için kullanan türlerin habitatını azaltacak ve bu türü tehlikeye sokacaktır.

Yine Amerika kara ayısı, orman tavuğu gibi orman türlerinin yaşam alanlarında artış olacağı düşünülürken, çayırlarda ve fundalıklarda yaşayan vizon, misk faresi gibi türlerin yaşam alanlarında azalmalar görülmesi bekleniyor. Bununla birlikte memeli türlerinin iklim değişikliğine bağlı habitat kaybına kuşlara göre daha fazla uğrayacağı öngörülüyor.

Bilim insanları Alaska'da iklim değişikliğinden etkilenen tek türün kar yengeçleri olmadığını söylüyor. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri Bering Denizi kıyılarında toplu bir şekilde görülen deniz kuşu ölümleri.

Bilim insanları Alaska kıyılarında son 10 yılda ölen deniz kuşu sayısının yaklaşık 1 milyon olduğunu kaydederken iklim değişikliğinin artan etkileriyle durumun daha da kötüleşeceğini tahmin ediyorlar.

iyi gör, mutlu ol.

Dünyanın tüm renklerini görebilmenin mutluluğunu
daima yaşamak için, göz sağlığınıza dikkat edin.

**Sağlıklı görebilmek için,
rutin göz muayenenizi ihmal etmeyin.**

Bir World Medicine Grup şirkettir

İyi gelmek bir seçimdir...

Biz hayata değer katmanın önemine inanıyor
ve bunun için çalışıyoruz...

Biliyoruz ki; sağlık değerli, sağlıklı bir yaşama
katkıda bulunmak önemli.

Biz, birbirimizi düşündüğümüz zaman tamız.
Birbirimiz için ürettiğimiz kadar insanız.

İşte bu yüzden, ihtiyacınız olduğunda biz
daima yanınızdayız.

**Çünkü bizim için sağlık, birlikte
paylaştığımız hazinedir.**

WORLD MEDICINE

Pharmaceutical Company